

RAPORT Z DZIAŁAŃ FINANSOWANYCH Z FUNDUSZU PROMOCJI MLEKA POLSKIEJ IZBY MLEKA 2019 r.

PROMOCJA SPOŻYCIA MLEKA

MAMY KOTA NA PUNKCIE MLEKA

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Dzieci w wieku szkolnym, nauczyciele szkół podstawowych, społeczeństwo, media.

Opis projektu:

Projekt „Mamy kota na punkcie mleka” był realizowany przez Polską Izbę Mleka i sfinansowany z Funduszu Promocji Mleka. Głównym założeniem projektu była promocja spożycia mleka i przetworów mlecznych skierowana do uczniów klas I-III szkół podstawowych, nauczycieli i ogółu społeczeństwa oraz informowanie o jakości i cechach, w tym zaletach mleka i produktów mlecznych oraz przekazanie informacji o tym, jak ważne jest mleko i jego przetwory w codziennej diecie. Dodatkowo projekt miał na celu zaprezentowanie mleka jako produktu zdrowego, modnego, polecanego osobom aktywnym fizycznie z naciskiem na aspekt zdrowotny i profilaktyczny.

W ramach kampanii prowadzono szereg działań takich jak:

Kampania adwertorialowa, prowadzona w mediach społecznościowych, prasie tradycyjnej oraz najpopularniejszych serwisach internetowych, w działaniach wykorzystano także posty sponsorowane. Podjęto również współprace m.in. z miesięcznikami „Winx”, „Kumpel”, „Szkola”, „Miesięcznik dyrektora”, „Scooby Doo”, gdzie oprócz artykułów sponsorowanych publikowane były reklamy. Zrealizowano odcinki „Opowieści kota Mieczysława” oraz wyemitowano spoty reklamowy w radio „Złote Przeboje”. Dzięki tym działaniom na bieżąco można było śledzić rozwój i postępy kampanii. Poprzez kampanię w mediach możliwe było wprowadzenie pozytywnego PR, który wpłynął na obalenie nieprawdziwych opinii dotyczących mleka i produktów mleczarskich.

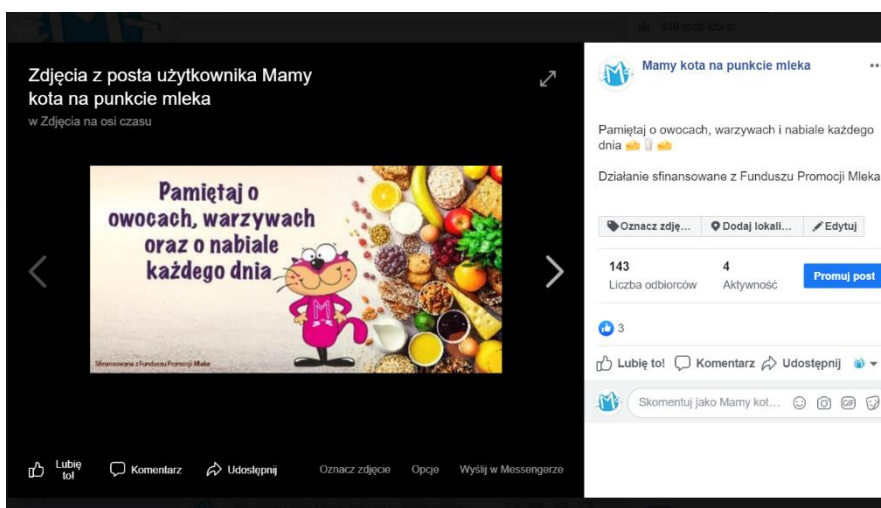

Na bieżąco aktualizowano stronę internetową poświęconą programowi www.kochammleko.pl, na której zamieszczano informacje o walorach mleka i produktach

mlecznych poparte naukową wiedzą ekspertów programu, mleczne przepisy, mleczne relacje ze spotkań w szkołach, informację o konkursach przeznaczonych dla uczniów i nauczycieli. Nauczyciele mogli korzystać z aplikacji projektu „Mamy kota na punkcie mleka”, dzięki której byli na bieżąco z informacjami, wydarzeniami jakie organizuje kampania. Ponadto **aktywnie prowadzono Facebooka programu**, na którym, zamieszczano posty o wartości

odżywczej mleka i jego produktach, mleczne zagadki i quizy, konkursy. Działania te sprawiły, że program cieszył się dużym zainteresowaniem wśród placówek szkolnych. Dzięki temu udało się ukazać mleko i jego przetwory jako produkty modne, polecane osobom aktywnym fizycznie, z naciskiem na aspekt zdrowotny i profilaktyczny. Co więcej, ww. działania miały na celu prezentację sprawdzonych faktów naukowych dotyczących nabiału i obalenie nieprawdziwych informacji krążących na temat mleka w przestrzeni publicznej.

Przeprowadzono działania PR - przez cały okres trwania kampanii prowadzone było biuro prasowe, miało miejsce monitorowanie mediów, udzielanie odpowiedzi na pytania. Stworzona została baza mailingowa, wysyłane były na bieżąco informacje prasowe.

Czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał

Tym jednym zdaniem możemy podsumować definicję zdrowych nawyków żywieniowych, które powinny być wprowadzane od najmłodszych lat, ponieważ warunkują stan zdrowia w dorosłym życiu. Ignorowanie zasad prawidłowego żywienia u dzieci i młodzieży prowadzi do rozwoju nadwagi i otyłości, stanowiących jedno z najpoważniejszych problemów zdrowotnych współczesnego świata, zwłaszcza w krajach rozwijających się, a także rozwiniętych.

Jakie czynniki prowadzą do nadwagi i otyłości?

Choć medycyna wiele uwagi poświęca tym jednostkom chorobowym, to nie do końca poznany jest mechanizm ich powstawania. Z pewnością do nadmiernego przyrostu masy ciała prowadzą nieprawidłowe żywienie i brak aktywności fizycznej. Nie bez znaczenia jest także udział czynników genetycznych i hormonalnych. Ze względu na skomplikowany i złożony charakter u jednego chorego może występować kilka, a nawet kilkanaście czynników. Z nadwagą, czyli stanem przedotyłości, mamy do czynienia wtedy, gdy organizm otrzymuje z pożywieniem nadwyżkę energii, której nie jest w stanie zużyć na podstawowe procesy życiowe, i aby jej nie zmarnować, odkłada ją w postaci tkanki tłuszczowej, by następnie wykorzystać w czasie, gdy zostanie odcięty dostęp do pożywienia. Jeżeli taka sytuacja nie następuje, zapasy tkanki tłuszczowej zwiększają się nadmiernie.

Nadwaga, zarówno u dziecka, jak i dorosłego, to poważny sygnał ostrzegawczy, który ignorowany, może prowadzić do otyłości. Wiele badań naukowych wskazuje, że nadwyżka kilogramów w wieku dzie-

cięcym lub w okresie dojrzewania może prowadzić do wystąpienia w wieku dorosłym nadciśnienia, zawału serca, insulinooporności i cukrzycy, a nawet nowotworów. Nie bez znaczenia jest fakt, że otyłość we wczesnym okresie życia wpływa także na stan psychiczny dzieci, wyniki w nauce oraz ich samoocenę, co rzutuje na ich dalsze życie.

Jak zapobiegać otyłości u dzieci i młodzieży?

Cała rodzina powinna zacząć prowadzić zdrowy tryb życia, polegający na prawidłowych nawykach żywieniowych oraz aktywności fizycznej. Zmiany należy wprowadzać stopniowo. W pierwszej kolejności trzeba zadbać o regularne spożywanie posiłków, co 3-4 godziny, picie wody i unikanie potraw ciężkostrawnych, fast foodów i słodkich przekąsek.

Mleko i produkty mleczne są najlepsze!

Powszechnie wiadomo, że mleko matki stanowi idealne pożywienie dla dziecka. Dzięki niemu młody organizm otrzymuje wszystkie składniki niezbędne do wzrostu i rozwoju, zwłaszcza w pierwszych sześciu miesiącach życia. Z czasem jednak konieczne jest wprowadzanie do diety małego człowieka kolejnych pokarmów, i właśnie wtedy warto pamiętać, aby przyzwyczajać naszego malucha do mleka i produktów mlecznych.

Mleko i jego przetwory dostarczają wielu składników odżywczych i wzmacniają niedojrzały jeszcze układ immunologiczny. Zawierają białka, które wykazują działanie przeciwwirusowe, przeciwbakteryjne, przeciwzapalne, przeciw pasożytnicze, przeciwgrzybicze oraz przeciwnowotworowe. Składnikiem produktów mlecznych jest również superbiałko – laktoferyna – pomocne w walce z zapaleniem wątroby typu B i C, wirusem opryszczki,

nowotworami okrężnicy, płuc i czerniakiem. Warto także podkreślić, że laktoferyna zmniejsza ryzyko nawrotów choroby i przerzutów.

W nabiale znajdziemy również witaminy: A, D, E, K, witaminy z grupy B oraz minerały: wapń, potas, magnez, fosfor, siarkę, miedź i sód. Dodatkowo mleczne produkty fermentowane wyposażone są w bakterie kwasu mlekowego – *Lactobacillus* i *Bifidobacterium* – więc wykazują właściwości probiotyczne, przyspieszające regenerację organizmu i znakomicie sprawdzające się, gdy dopadnie nas biegunka.

Nabiał, dzięki zawartości dobrze przyswajalnego przez organizm wapnia, wzmacnia kości, zęby oraz zapewnia prawidłową ruchliwość mięśni. Ponadto zawarta w mleku witamina E pozytywnie wpływa na regenerację skóry, odżywiając i nawilżając naskórek. Co więcej, pomaga walczyć z wolnymi rodnikami, na których negatywne działanie jesteśmy codziennie narażeni, oraz reguluje krzepliwość krwi i obniża stężenie „złego” cholesterolu w organizmie.

Ze względu na wysoką zawartość składników odżywczych i właściwości wzmacniających odporność organizmu mleko i jego przetwory znalazły szerokie zastosowanie w prewencji i leczeniu stanów chorobowych, rekonwalescencji

po przebytych nowotworach, chorobach układu pokarmowego oraz w suplementach diety osób aktywnych fizycznie, dążących do zwiększenia wydolności organizmu.

Więcej ciekawostek o mleku i jego przetworach można odkryć na stronie kampanii „Mamy kota na punkcie mleka”, finansowanej z Funduszu Promocji Mleka i organizowanej przez Polską Izbę Mleka i Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka, pod adresem: www.kochammleko.pl i na Facebooku.

Przypominamy, że rekrutacja klas I–III szkół podstawowych trwa cały rok. Wystarczy pobrać ze strony programu deklarację przystąpienia, wypełnić ją i odesłać mailem na adres promocja@izbamleka.pl lub pocztą tradycyjną na adres: Polska Izba Mleka, ul. Mickiewicza 7/23, 15-213 Białystok.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Została zorganizowana konferencja prasowa programu „Mamy kota na punkcie mleka”, która odbyła się 27 września 2019 r. w Warszawie w restauracji Bohemia z udziałem eksperta dr. n. med. Ireny Białokoz-Kalinowskiej, która wygłosiła prezentację „Co z tym mlekiem, pomaga czy szkodzi?”. Podczas konferencji zaprezentowano także dotychczasowe efekty działań w ramach kampanii w zakresie edukacji, promocji spożycia i kreowania mody na picie mleka.

Przeprowadzono także działania w szkołach, które miały na celu pozyskiwanie szkół do projektu poprzez intensywny mailing, kontakt bezpośredni z placówkami, opracowanie i wysyłka materiałów do szkół oraz udział w mlecznych spotkaniach skierowanych do uczniów. Program „Mamy kota na punkcie mleka” w 2019 roku gościł w wielu placówkach szkolnych na terenie całego kraju. W spotkaniach wzięli udział bohaterowie programu kot Mleczystaw i Mleczna Kita, którzy poprzez zabawę edukowali uczniów na temat wartości mleka i produktów mlecznych. Każde spotkanie obejmowało wiele konkursów, zabaw mlecznych w których dzieci aktywnie uczestniczyły. Na koniec każde dziecko otrzymało gadżety programu.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

W ramach działań w szkole **przygotowano gadzety zachęcające do spożywania mleka przez dzieci**, tj. notesy, magnesy, kubki projektu, koszulki oraz miał miejsce dodruk kart pracy i książeczek. Obecność bohaterów w tego rodzaju materiałach przyciągała uwagę i zachęcała do poznawania razem z nimi mlecznego świata w myśl zasady „edukacja poprzez zabawę”.

W ramach kampanii zostały przeprowadzone **4 konkursy**, tj. Konkurs „Historia mleka”, „Dla niej i dla niego coś mlecznego”, „Scenariusz mlecznych zajęć” oraz „Mleczne zimowe życzenia”, w których uczniowie i nauczyciele mieli możliwość wygrania atrakcyjnych nagród. Działania były tematycznie dopasowane do pór roku i odbywających się ważnych wydarzeń (święta, wakacje itp.) co jeszcze bardziej uwypukliło fakt, że mleko jest produktem uniwersalnym, odpowiednim na każdą pogodę i okazję. Duże zainteresowanie odbiorców działaniami kampanii świadczy,

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

że temat mleka wzbudza ciekawość wśród najmłodszych, a dzięki bezpośrednim spotkaniom z kotem Mleczystawem lub Mleczną Kitą wiedza o wartościach mleka niewątpliwie zostanie utrwalona wśród uczniów.

Przygotowano i wysłano do placówek oświatowych kreatywne **materiały promocyjno-informacyjne** zawierające: książeczki, plakaty, broszury i ulotki, karty pracy.

W ramach kampanii zostały zapewnione również **gadżety** w postaci: planów lekcji, ołówków, zawieszek odblaskowych, zakładki do książek.

Ocena efektywności:

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Projekt „Mamy kota na punkcie mleka” realizowany był w okresie styczeń-grudzień 2019 r. i obejmował zasięgiem cały kraj. Projekt cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem, co świadczy o aktywność nauczycieli w realizację projektu oraz udział w licznych atrakcjach projektu jak np. konkursy, mleczne lekcje z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych. Program edukacyjny, który uzyskał patronaty Ministra Zdrowia, Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa objął swoim działaniem ok. 500 szkół podstawowych. W porównaniu z latami ubiegłymi liczba ta stale rośnie. Projekt ukazujący jak poprzez zabawę można edukować dzieci w wieku wczesnoszkolnym w zakresie zdrowego żywienia oraz jak kształtować u najmłodszych prawidłowe nawyki żywieniowe. To dzięki nauczycielom uczniowie przekonują się dlaczego warto pić mleko i jeść przetwory mleczne. Dodatkowo zdobyta wiedza na temat unikalnej wartości odżywczej mleka oraz rola jaką odgrywa w zachowaniu zdrowia. Działania były profilaktyczne i promujące zdrowy styl życia już od najmłodszych lat. Dzieci objęte projektem zdobyły wiedzę na temat wartości odżywczych mleka i produktów mlecznych oraz nauczyły się zasad zdrowego odżywiania, a tym samym zastosowania nabiału w codziennej diecie nie tylko swojej, ale także całej rodziny, jednak należy ją utrwalać i poszerzać każdego roku.

Co więcej, w czasie gdy mleko dotyka czarny PR, spowodowany popularyzacją niesprawdzonych informacji program „Mamy kota na punkcie mleka” odpowiada publikacją materiałów zawierających fakty naukowe o mleku oraz jego właściwościach dla zdrowia i tym samym obala mity z nim związane. Materiały promocyjne na temat mleka i produktów mlecznych były skierowane zarówno do opiekunów dzieci, jak ich nauczycieli i dyrektorów szkół. Należy pamiętać, że w dzisiejszych czasach, czytamy informacje ze sprawdzonych źródeł, i nie należy ulegać presji fake newsów, dlatego tak ważną rolę odgrywają działania promocyjne wspierające kampanię skierowaną do uczniów i nauczycieli.

W ramach programu wydrukowano ponad 50 000 sztuk materiałów edukacyjnych, które zostały wysłane do placówek oświatowych. Kot Mleczysław i Mleczna Kita uczestniczyli w około 20 spotkaniach podczas których zachęcali do spożywania mleka i produktów mleczarskich, opowiadali o walorach mleka i produktów mleczarskich, jak również zachęcali do przystąpienia do projektu „Mamy kota na punkcie mleka”. W ramach kampanii przygotowano ponad 100 reklam i publikacji na temat wartości mleka i produktów mleczarskich.

DZIECIAKI MLECZAKI

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 30.04.2020

Grupa odbiorców:

Dzieci w wieku przedszkolnym ich rodzice i opiekunowie

Opis projektu:

Dzieciaki Mleczaki to projekt edukacyjno-informacyjny, którego głównym celem, jest wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych, głównie wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Działania zaplanowane w projekcie służą zdobyciu wiedzy o zasadach zdrowego odżywiania, w tym w zakresie wartości odżywczych mleka i jego przetworów. Projekt ten jest realizowany także zgodnie z poniżej wymienionymi celami szczegółowymi strategii Funduszu Promocji Mleka, które dotyczą:

- promocji spożycia mleka wśród dzieci i młodzieży poprzez kontynuację wieloletnich kampanii prowadzonych cyklicznie, dzięki czemu kształci się nawyki konsumenta od najmłodszych lat oraz promocja spożycia mleka wśród dorosłych konsumentów podejmujących decyzje zakupowe.
- działań informacyjnych i edukacyjnych, celem których jest budowanie pozytywnego wizerunku wokół mleka i przetworów mlecznych.

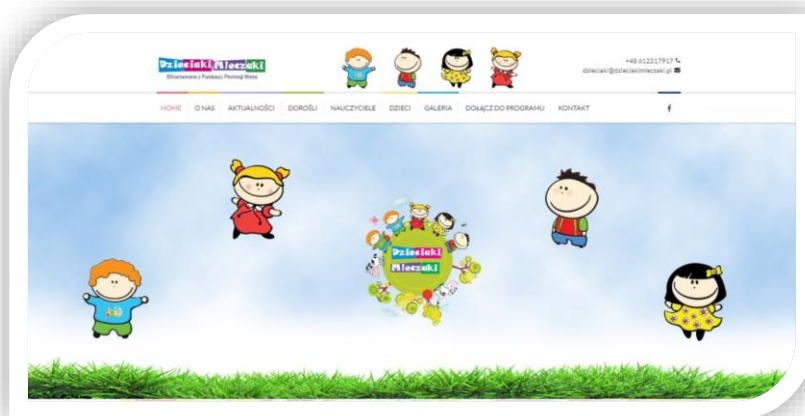
Projekt ten jest kontynuacją działań z lat ubiegłych i cieszy się dużym zainteresowaniem wśród przedszkoli, które chętnie angażują się w mleczne zajęcia z wykorzystaniem materiałów promocyjno – edukacyjnych przygotowanych w ramach programu.

W 2019 r. przeprowadzono następujące działania:

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Działania reklamowe, w ramach których zamieszczono posty promujące program w mediach społecznościowych. Przygotowano artykuły sponsorowane i zakupiono do nich powierzchnię reklamową w „Mój Przedszkolak”, „Przedszkolne ABC”, zamieszczono banner zachęcający do przystąpienia do projektu na www.mojprzedszkolak.pl oraz przygotowano i opublikowano reklamę projektu w czasopiśmie drukowanym tak jak „Mój Przedszkolak”, „Przedszkole”.

Prowadzono stronę www.dzieciakimleczaki.pl i Facebooka Dzieciaki Mleczaki

Na stronie internetowej www.dzieciakimleczaki.pl zamieszczano między innymi informacje na temat mleka i jego produktów, mleczne przepisy, które umożliwiły przygotowanie smacznych posiłków z udziałem mleka i produktów mleczarskich. Dodatkowo zostały zamieszczone deklaracje przystąpienia do programu.

Ponadto na profilu głównym Facebook „Dzieciaki Mleczaki” opublikowane zostały wpisy w następujących kategoriach: informacyjne, mleczne przepisy oraz mikroświat mleka, gdzie każdy mógł zdobyć ciekawe informacje.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Przygotowano także **materiały edukacyjne** w postaci kart pracy oraz mlecznych zeszytów zawierających scenariusze prowadzenia zajęć ułatwiających pracę nauczycielom. Dzięki nim dzieci mogły zdobyć wiedzę na temat mleka i produktów mlecznych oraz wziąć udział w mlecznym wyścigu. Materiały wysłano do placówek przedszkolnych biorących udział w projekcie.

Ocena efektywności:

Program „Dzieciaki Mleczaki” jest to edukacyjno- informacyjny projekt skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz ich rodziców, który cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród przedszkoli. W projekcie już uczestniczy ponad 33 tysiące dzieci. Celem programu jest pokazanie dzieciom walorów zdrowotnych mleka, głównie poprzez zabawę, aktywność fizyczną oraz intelektualną, czego dokonujemy z roku na rok. Na przestrzeni lat działania realizowane, w tym programie wpływają pozytywnie na wiedzę dzieci o mleku i przetworach mlecznych. W ramach programu przygotowano atrakcyjny pakiet materiałów promocyjno – edukacyjnych w ilości 35 322 szt., który został skierowany do placówek zachęcający przedszkolaki do pogłębiania wiedzy na temat mleka i jego przetworów. Placówki korzystały również ze specjalnie przygotowanych dla nich scenariuszy mlecznych lekcji. Zostało wysłanych prawie 400 paczek z materiałami do przedszkoli. Prowadzona w ciekawy sposób zarówno strona internetowa jak i Facebook, cieszyły się zainteresowaniem nie tylko uczestników programu liczba odsłon wyniosła ponad 55 tysięcy.

Program trwa do końca kwietnia 2020 r. dlatego pełna efektywność programu będzie zaprezentowana po zakończeniu realizacji projektu.

DZIECIĘCE MLECZNE PIKNIKI

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.04.2019 – 01.08.2019

Grupa odbiorców:

Dzieci, rodzice, opiekunowie, społeczeństwo

Opis działania:

Działanie było przygotowane w formie eventów-pikników rodzinnych, aby poprzez zabawę promować spożycie mleka i jego przetwory. Zorganizowano dwa pikniki mleczne, w Czarnkowie (9 czerwca 2019 r.) oraz w Korycinie (29 czerwca 2019 r.). Podczas obu pikników

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

zorganizowana została mleczna strefa, w której dzieci miały okazję spróbować swoich sił w m.in. w dojeniu sztucznej krowy. Przygotowany został również poczęstunek składający się z produktów mlecznych.

W trakcie eventów, w których uczestniczyły dzieci z rodzicami odbyła się zabawa z animatorami, gry, konkursy oraz przekazano drobne gadżety, które miały na celu przypomnieć najmłodszym, że mleko jest smaczne, zdrowe i powinno być spożywane codziennie przez osoby w każdym wieku.

Ocena efektywności:

Pikniki były okazją do zachęcenia całych rodzin do wprowadzenia produktów mlecznych w codziennej diecie. W trakcie wydarzenia informowano o korzyściach zdrowotnych i odżywczych płynących ze spożywania mleka i jego produktów.

Podczas pikniku połączono zabawę i edukację. Całe rodziny odwiedzały specjalnie przygotowane stoisko i oprócz rozrywki przekazywano informację o nabiale. Bezpośredni kontakt ze społeczeństwem był okazją do obalenia fake newsów krążących wokół mleka.

Uczestnicy projektu byli zainteresowani udziałem w kolejnych tego typu imprezach.

HISTORIA POLSKIEGO SEROWARSTWA

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.06.2019 – 29.11.2019

Grupa odbiorców:

Dzieci i młodzież, producenci mleka, osoby związane z branżą mleczarską, pracownicy, emerytowani pracownicy zakładów mleczarskich, kontrahenci z branży z polski i z zagranicy, klienci, osoby dbające o zdrowy styl życia w powiązaniu z dietą, młodzież szkół gastronomicznych, dorośli konsumenci.

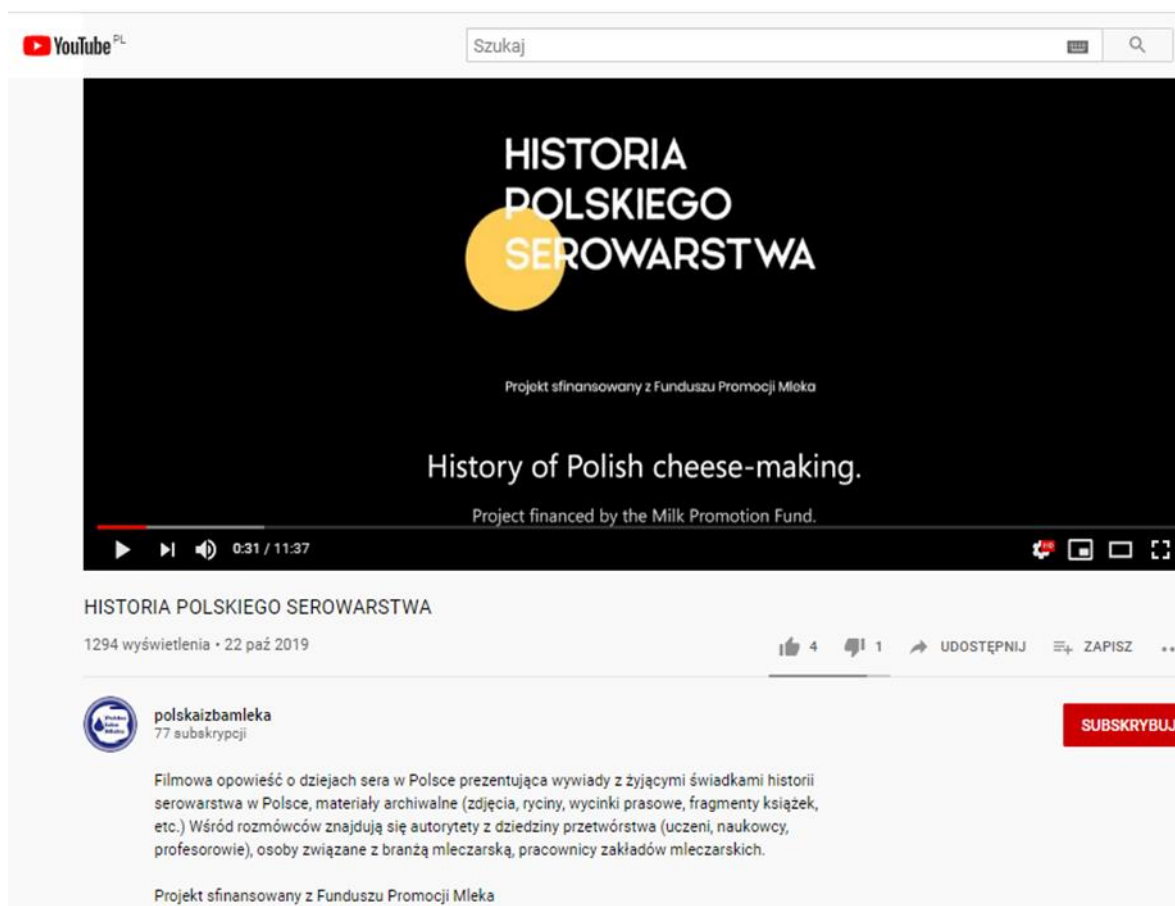
Opis działania:

W ramach projektu przygotowano film dokumentalny o historii produkcji sera w Polsce, w którym zaprezentowano elementy wywiadów z żyjącymi świadkami historii serowarstwa w Polsce, materiały archiwalne (zdjęcia, ryciny, wycinki prasowe, fragmenty książek, itp.). Wśród rozmówców znalazły się autorytety z dziedziny przetwórstwa (uczeni, naukowcy, profesorowie), osoby związane z branżą mleczarską, pracownicy, emerytowani pracownicy zakładów mleczarskich.

Nagrane zostały wywiady m.in. z: Edwardem Bajko, Prezesem Zarządu Spółdzielczej Mleczarni Spomlek oraz z emerytowanymi pracownikami tej mleczarni, a także ze Stanisławem Kluzem z Muzeum Mleczarstwa w Rzeszowie, prof. Zygmuntem Zanderem, przewodniczącym Rady Naukowej Instytucji Innowacji Przemysłu Mleczarskiego, prof. Arnoldem Repsem, autorem receptur serów, jednym z prodziekanów Wydziału Nauki o Żywności UWM w Olsztynie, Małgorzatą Gęsiczką, Prezesem Lazu - Spółdzielczym Związku Grup Producentów Rolnych.

Przygotowano i zrealizowano działania reklamowe, w ramach których promowano film. Działania reklamowe obejmowały promocję w Internecie, Facebooku, portalu Farmer.pl, Nowym Przeglądzie mleczarskim. Promowano film również na kanale YouTube.

Ocena efektywności

Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z założonymi celami strategii Funduszu Promocji Mleka na rok 2019. Film dokumentalny przedstawił historię produkcji sera w Polsce, polskiego serowarstwa w sposób niemal plastyczny, który zachęcał odbiorców do pogłębienia wiedzy na temat produkcji sera i jego wartości. Dzięki temu zadaniu temat sera budzi żywe zainteresowanie, a precyzyjne i rzetelne informacje pojawiające się w filmie niewątpliwie przyczyniły się do budowania dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych. Dokument cieszył się dużym zainteresowaniem odbiorców o czym świadczą statystyki. Film na kanale Youtube zanotował 1294 wyświetlenia i 77 subskrypcji. Na Facebooku materiał został odtworzony przez 1,4 tys użytkowników i dotarł do 11,8 tys. odbiorców.

CYKL KONFERENCJI FAKTY I MITY O MLEKU

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Spotkania skierowane były do osób dorosłych mających wpływ na ochronę i promocję zdrowia: od lekarzy, poprzez pielęgniarki po osoby dbające o promocję zdrowia oraz nauczycieli, pedagogów, wychowawców, intendentów i osób mających wpływ na edukację oraz dietę dzieci, młodzieży i ludzi dorosłych, seniorów, kobiet w ciąży ze szczególnym uwzględnieniem mediów.

Opis projektu:

Zadanie polegało na organizacji 4 konferencji poświęconych wartości mleka i jego produktów w codziennej diecie człowieka, na których przekazywano rzetelną i sprawdzoną wiedzę na temat mleka i przetworów mlecznych. Projekt ten był kontynuacją działań z lat ubiegłych. Wydarzenia miały miejsce 13 maja w Łodzi, 14 maja w Poznaniu, 30 września w Gdańsku oraz 5 grudnia we Wrocławiu.

Wszystkie spotkania poświęcone były promowaniu spożywania nabiału wśród Polaków oraz podniesieniu świadomości, jak ważnym składnikiem diety jest mleko.

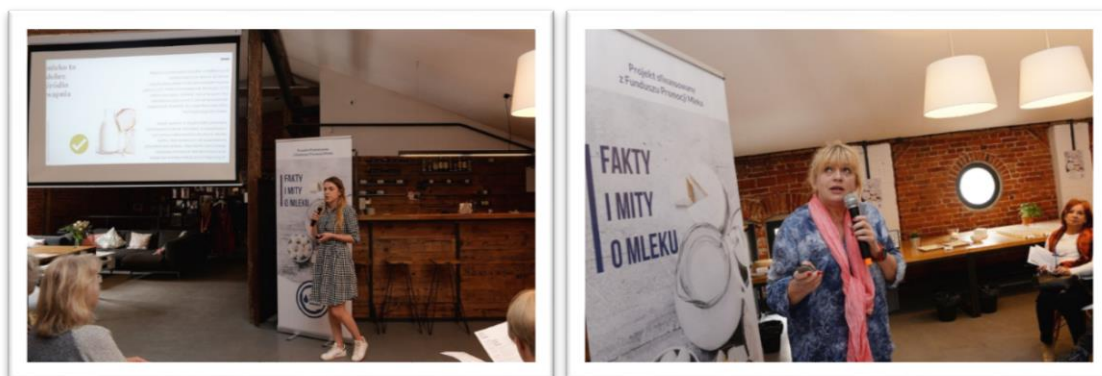
W celu przedstawienia rzetelnych, potwierdzonych badaniami naukowymi informacji, jako ekspert wystąpiła dr n. med. Irena Białokoz-Kalinowska, która w swojej prezentacji poruszyła takie aspekty jak: pochodzeniem, skład mleka i problemy wynikające z niedoboru składników odżywczych wynikających z rezygnacji z nabiału.

Kolejnym ekspertem była dietetyczka Viola Urban, która starała się przybliżyć uczestnikom konferencji krążące mity na temat mleka oraz przedstawić fakty na jego temat. W trakcie prelekcji uczestnicy zostali również poinformowani o statystykach dotyczących spożywania nabiału na świecie oraz o różnicach między nietolerancją laktozy, a alergią na mleko. Eksperci podczas wydarzenia chętnie odpowiadali na pytania dotyczące nabiału zadawane przez zainteresowanych słuchaczy.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Niezwykle atrakcyjna okazała się druga część spotkań, a mianowicie warsztaty kulinarne przeprowadzane na każdej z konferencji. Były one świetną okazją do wspólnego przyrządzania posiłków oczywiście z wykorzystaniem mleka i produktów mlecznych. Uczestnicy warsztatów mogli przekonać się jak łatwo przygotować wartościowe posiłki zawierające makro i mikroelementy zawarte w mleku.

Konferencja w Łodzi – 13.05.2019 r.

Konferencja w Poznaniu – 14.05.2019 r.

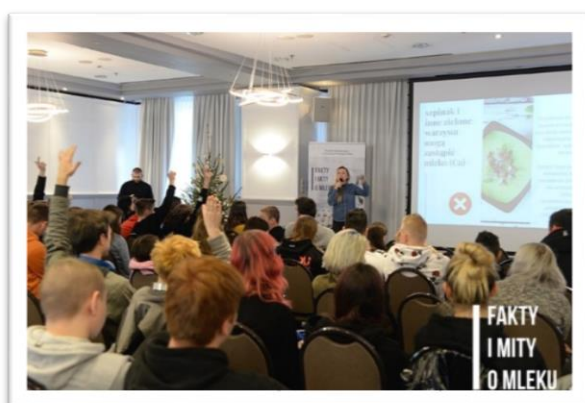

Konferencja w Gdańsku – 30.09.2019 r.

Konferencja we Wrocławiu – 5.12.2019 r.

Ocena efektywności

Wydarzenia cieszyły się dużą popularnością i zaangażowaniem uczestników. W konferencjach uczestniczyło ponad 500 osób, a w zorganizowanych warsztatach praktycznych - ponad 100 osób. W spotkaniach wzięli udział między innymi przedstawiciele placówek oświatowych, takich jak szkoły gastronomiczne, hotelarskie zarówno grono pedagogiczne, jak i uczniowie, ale także Szkoła Rodzenia oraz słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Konferencje skierowane były do osób, które kształtują lub będą kształtować w przyszłości zdrowe nawyki żywieniowe, szczególnie wśród dzieci i młodzieży i mają wpływ na budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych.

W dobie krążących, niejednokrotnie celowo rozpowszechnianych, nieprawdziwych informacji na temat składu i wartości odżywczych mleka, a powielanych przez media społecznościowe

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

ważna jest rzetelna informacja, oparta na najnowszych badaniach, przekazana przez ekspertów. Niezwykle pomocne okazuje się także dementowanie „mitów” na temat mleka. Prowadzony profil zadania na Facebook cieszył się dużym zainteresowaniem. Dane z rekordowego miesiąca wskazują na dotarcie do ponad 5500 osób.

Przy okazji konferencji w Poznaniu wyemitowana została także audycja radiowa na temat faktów i mitów o mleku – słuchalność audycji wyniosła 4800 słuchaczy.

Na blogu dietetyka ukazał się obszerny artykuł o mleku i produktach mlecznych. Post trafił do 1006 odbiorców, skuteczność posta to ponad 12 tys. odbiorców. Informację o konferencjach rozpowszechniono wśród prawie 200 podmiotów – szkół gastronomicznych, uczelni wyższych, szkół rodzenia, uniwersytetów trzeciego wieku, blogerów kulinarnych i firm zajmujących się cateringami dietetycznymi oraz restauracji.

MLECZNA OLIMPIADA

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.02.2019 – 30.11.2019

Grupa odbiorców:

Rodzina

Opis działania:

Mleczna Olimpiada to projekt, który zakładał zrealizowanie 4 imprez plenerowo – sportowych. Zadanie było adresowane do szkół, miejskich ośrodków sportowych, szkół sportowych, domów kultury oraz społeczności lokalnych.

Imprezy odbyły się w takich miastach, jak: Suwałki, Mońki, Grajewo i Białystok.

Podczas tych wydarzeń zorganizowano dla dzieci konkurs, który przebiegał w II etapach, tj. I etap teoretyczny – krótki test o mleku i II etap praktyczny – zawody na czas na wyznaczonej trasie. W każdym wydarzeniu promowano mleko i produkty mleczne wśród dzieci, młodzieży i społeczności lokalnej. Poprzez test wiedzy o mleku i aktywność sportową zaprezentowano produkty mleczne jako zdrowe i modne.

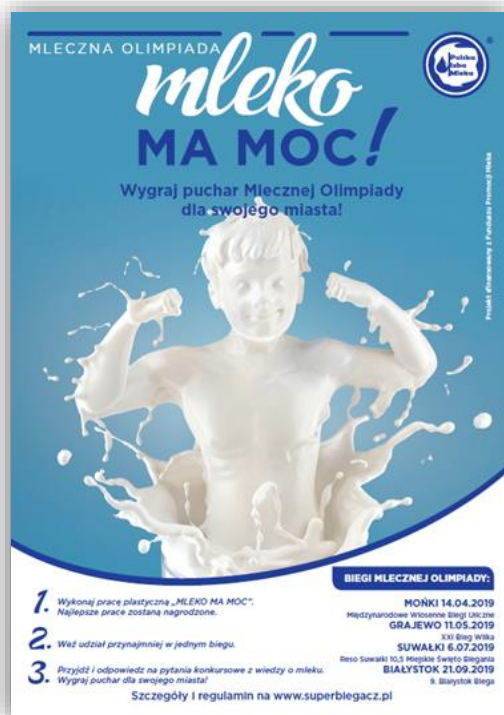
Podczas imprezy plenerowo – sportowej w Białymstoku wybrano również zwycięzcę pucharu wśród wszystkich miast biorących udział w mlecznej olimpiadzie. W wyborze zwycięzcy

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

pucharu brano pod uwagę dwa etapy, zarówno łączny wynik testów o mleku, jak również łączny wynik w zawodach na czas. Po przeanalizowaniu wszystkich wyników, osiągniętych przez ww. miasta zwycięzcą z najwyższą łączną punktacją zostało miasto Białystok, które otrzymało Mleczny puchar.

W ramach zadania zostały przeprowadzone następujące działania:

- Organizacja eventu.
- Promocja w Internecie;
- Materiały informacyjno-promocyjne – ulotki, plakaty, gadżety;

14.04.2019 r. Mońki

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

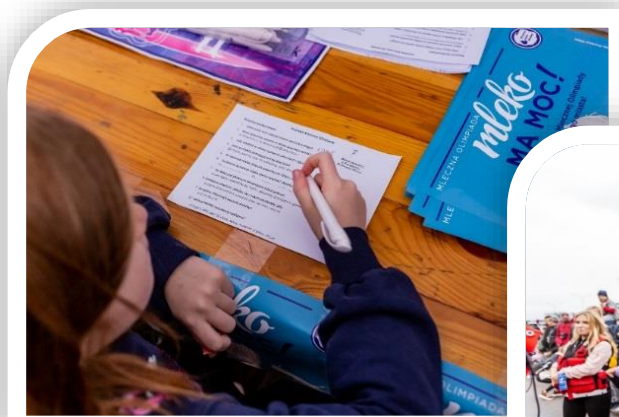
11.05.2019 r. Grajewo

6.07.2019 r. Suwałki

21.09.2019 r. Białystok

Ocena efektywności:

Projekt pt. „Mleczna Olimpiada” osiągnął zamierzony cel, umocnił wizerunek mleka i jego przetworów jako produktu modnego i polecanego osobom aktywnym fizycznie oraz zachęcił do włączenia produktów mlecznych do codziennej diety. W sposób kreatywny i ciekawy zachęcał do zdobycia informacji o mleku, poprzez wzięcie udziału w teście o mleku i jego produktach jak również przyciągał odbiorców poprzez aktywność fizyczną, co zostało odzwierciedlone we frekwencji. W 4 imprezach plenerowo – sportowych łącznie wzięło udział 339 osób.

WOLNE OD GMO

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj - Białystok

Termin realizacji zadania:

01.01.2018 – 31.08.2019

Opis projektu:

Projekt miał na celu promocję produktów wolnych od GMO, alergenów czy glutenu. Projekt

rozpoczął się od stycznia 2018 r. W roku 2019 zrealizowano dwa etapy. W zadania, prowadzono biuro prasowe, które opracowywało i wysyłało informacje prasowe w postaci materiałów promocyjnych poszerzających wiedzę na temat wpływu GMO na organizm oraz promocji mleka wolnego od GMO na portalach społecznościowych poprzez zamieszczanie informacji. W ramach biura prasowego został stworzony Fanpage na

Facebook’u o nazwie Mleko bez GMO <https://www.facebook.com/Mleko-bez-GMO> Miało miejsce również przygotowanie i zamieszczenie reklam w czasopismach i stronach

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

internetowych, w tym w postaci bannerów m.in. w takich mediach jak: „Przegląd mleczarski”, „nowypm”, „Fitniefat”, „Forum Mleczarskie Biznes”, „portal spożywczy”. Podczas trwania projektu został również zapewniony **ekspert**, który był odpowiedzialny za wkład merytoryczny publikowanych materiałów.

Ocena efektywności:

Przed rozpoczęciem projektu „Wolne od GMO” nie wielu konsumentów miało świadomość o istnieniu takiej możliwości produkcji. To dzięki realizacji tego zadania ze środków Funduszu Promocji Mleka obejmującego m.in. biuro prasowe, które aktywnie opracowywało i dystrybuowało materiały prasowe do mediów, prowadziło Facebooka programu i na bieżąco aktualizowało treści w nim zawarte, konsumenci byli rzetelnie informowani o produktach mleczarskich oznakowanych jako wolne od GMO, co niewątpliwie przełożyło się na wzrost świadomości społeczeństwa, zainteresowanego tą tematyką. Ponadto podjęte działania pozwoliły także obalić tzw. „fake newsy”, czyli niesprawdzone informacje, o produkcji wolnej od GMO, które szybko trafiają do społeczeństwa i wykreować oraz wzmocnić pozytywny wizerunek mleka i produktów mlecznych bez GMO pochodzących z Polski.

PROMOCJA EKSPORTU

MLECZNE SKARBY

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok, Chiny

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Producenci i przetwórcy mleka

Opis projektu:

W ramach projektu „Mleczne skarby” polscy przedstawiciele sektora mleczarskiego uczestniczyli we wspólnym **stoisku na targach Sial China 2019**, odbywających się w terminie 14 – 16 maja 2019 r. Uczestnicy prowadzili liczne rozmowy biznesowe polsko-chińskie, w czasie których zaprezentowana została oferta najwyższej jakości polskich produktów mlecznych, o unikalnych walorach kulinarnych i atrakcyjnych cenowo. W ramach działań na stoisku targowym PIM realizowany był tzw. live cooking jako element skutecznego marketingu sensorycznego, który cieszył się ogromnym zainteresowaniem odwiedzających stoisko targowe. Kucharz podczas prezentacji szybkich i łatwych dań z wykorzystaniem produktów mlecznych jednocześnie opowiadał ciekawostki o polskich produktach mlecznych oraz ich walorach kulinarnych.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Stoisko Polskiej Izby Mleka odwiedzili m.in. Minister Ryszard Zarudki – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Konsul Generalny w Szanghaju oraz przedstawiciele mediów. Udział w targach stanowił świetną okazję dla polskich firm branży mleczarskiej do zaprezentowania swoich produktów i nawiązania nowych kontaktów handlowych, a tym samym zdobycia nowych rynków zbytu. Tym bardziej, że chińscy konsumenci mieli już możliwość poznania polskich produktów mlecznych i cenią je sobie, głównie za wysoką jakość i bezpieczeństwo składników polskiego mleka.

W ramach projektu zostały zakupione również **materiały informacyjno-promocyjne, gadzety** które zostały wręczone podczas targów.

Przez cały okres trwania kampanii prowadzone były **działania PR** i inne formy promocji wzmacniające pozytywny wizerunek polskich przetworów mlecznych, które prowadzą do wzrostu rozpoznawalności wysokiej jakości produktów mlecznych oraz do wzrostu sprzedaży polskich produktów mlecznych na terenie Chin. Działania te polegały m.in. na:

- przygotowanie i wysyłka informacji prasowych;
- postach na twitterze celem promocji polskich produktów mlecznych polskiego sektora mleczarskiego.

Ponadto przez cały czas trwania projektu prowadzona była **strona internetowa www.trademilk.eu** na której zamieszczane były aktualności na temat projektu, przez cały czas trwania projektu strona była aktualizowana.

Projekt wspierany był przez **eksperta** – Pana Jacka Strzeleckiego, z którym miały miejsce stałe konsultacje. Przez cały czas trwania projektu miało miejsce **tłumaczenie materiałów** na język chiński w celu dotarcia do szerszej grupy społeczeństwa.

Ocena efektywności

Działanie zostało zrealizowane zgodnie z założonymi we wniosku celami. Duża frekwencja odwiedzających polskie stoisko oraz liczne i intensywne rozmowy biznesowe w formie spotkań B2B polskich firm uczestniczących w targach świadczą o skuteczności podjętych działań promocyjno-informacyjnych. Wszystkie podmioty biorące udział w wydarzeniu wyraziły opinie, że udział w targach niewątpliwie przyczynił się do zdobycia nowych kontraktów eksportowych i tym samym umacniania pozycji rynkowej u kluczowych importerów. Firmy branży mleczarskiej deklarowały chęć uczestnictwa w kolejnych przedsięwzięciach targowych. Dzięki działaniom takim jak ten projekt odnotowany został również wzrost eksportu polskich produktów mleczarskich do Chin do 121.345.953 kg, co stanowiło wartość 342.269.732,00 PLN (w przeliczeniu 79.665.512,00 EUR)

Ponadto o zainteresowaniu polskimi produktami mleczarskimi świadczy również aktywność odbiorców postów na twitterze projektu Mleczne skarby miało około 56,5 tys. wyświetleń. Przygotowane były również i wysyłane w cyklu miesięcznym informacje prasowe do około 80 mediów.

Dzięki projektom takim jak ten polskie mleko i produkty mleczarskie są coraz bardziej rozpoznawalne w Chinach oraz uznawane jako produkty unikalne, o wysokiej jakości, które coraz częściej wybierane są przez chińskich konsumentów.

TARGI I WYSTAWY CZ. 1

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok, Francja, Chiny

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2020

Grupa odbiorców:

Producenci i przetwórcy mleka

Opis projektu:

Projekt pt. „Targi i wystawy cz. 1” zakłada udział w międzynarodowych targach Sial Paris 2020 odbywających się w Paryżu oraz udział w targach Anufood Shenzhen 2020 w Chinach. Podczas

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

targów na specjalnie przygotowanym stoisku zaprezentowane zostaną polskie produkty mleczarskie, będą miały miejsce bezpośrednie rozmowy strony polskiej z przedstawicielami krajów UE, w czasie których przedstawiona zostanie oferta polskich przetworów mlecznych jako, z jednej strony, produktów o unikatowych właściwościach wynikających z tradycji, znajomości produktów, specyficznego miejsca produktów mlecznych w europejskiej diecie, oraz produktów najwyższej jakości wynikającej z europejskich norm produkcyjnych.

Obecnie wykonawcy zadania zostali wyłonieni, trwają prace i rozmowy w celu wypracowania najlepszego rozwiązania, zadowolającego wszystkich firm uczestniczących w targach.

Ocena efektywności:

Wszystkie dotychczasowe działania były prowadzone z najwyższą starannością, tak aby możliwie najefektywniej wpływały na realizację projektu pt. „Targi i wystawy cz. 1. Ponadto zostały wybrane na firmy w celu realizacji kompleksowej usługi na targach Sial Paris 2020 oraz Anufood Shenzhen 2020.

Działanie to jest odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na udział w imprezach targowych, spośród których wybrane zostały najbardziej prestiżowe, wskazane przez podmioty skupowe. Projekt ma na celu wspomóc polskich przedsiębiorców, wypromować polskie produkty.

Koncepcja wspólnego stoiska jest sprawdzonym rozwiązaniem, umożliwiającym uczestnictwo w bardzo prestiżowych wydarzeniach polskim spółdzielniom mleczarskim. Współpraca

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

między firmami uczestniczącymi w ramach wspólnego stoiska Polskiej Izby Mleka pozytywnie wpływa na wizerunek polskiej branży mleczarskiej.

TARGI ANUGA

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok, Kolonia

Termin realizacji zadania:

01.05.2019 – 08.11.2019

Grupa odbiorców:

Producenci i przetwórcy mleka

Meet us at Anuga – hall 10.1 - aisle C – stand- C- 070g-C-078g

Opis projektu:

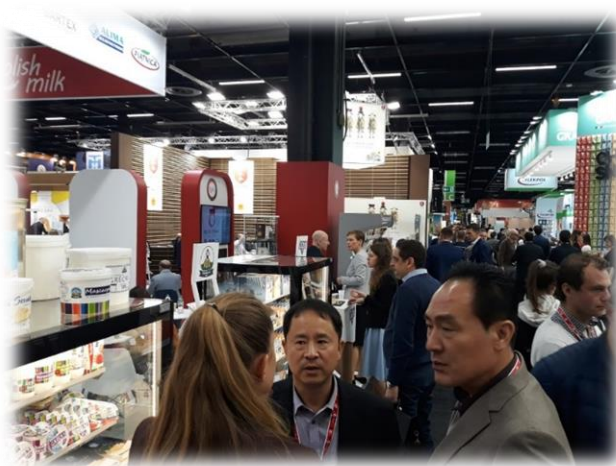
W ramach zadania „Targi Anuga” została zapewniona zabudowa na targach Anuga 2019 w Kolonii, które odbyły się w terminie 05-09.10.2019 r. W celu reprezentacji polskich produktów mleczarskich na specjalnie przygotowanym stoisku na targach, bezpośrednie rozmowy strony polskiej i europejskiej, w czasie których zaprezentowana została oferta polskich przetworów mlecznych jako z jednej strony produktów o unikatowych właściwościach wynikających z tradycji, znajomości produktów, specyficznego miejsca produktów mlecznych w europejskiej diecie oraz produktów najwyższej jakości wynikającej z europejskich norm produkcyjnych.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Polska Izba Mleka
ANUGA 2019 Cologne

WEXPOL Jacek Lewandowski

Ocena efektywności:

Wspólne stoisko cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. To właśnie dzięki imprezom takim jak ta, polskie firmy mleczarskie mają szansę na pozyskanie nowych kontraktów biznesowych,

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

ponieważ większą część zwiedzających stanowili importerzy i dystrybutorzy produktów spożywczych z całego świata. Co więcej, formuła wspólnego stoiska oraz atrakcyjna zabudowa, przyciągały rzeszę zwiedzających. Dzięki temu polskie produkty mleczne stają się rozpoznawalne na arenie międzynarodowej. Udział w międzynarodowych imprezach targowych przez wiele osób uważany jest za jedną z najskuteczniejszych form promocji na rynkach zagranicznych, gdyż gwarantuje bezpośredni kontakt z potencjalnym kontrahentem. Dzięki udziałom w imprezach targowych firmy w znaczący sposób podniosły poziom zawierania kontraktów, a polskie mleko i produkty mleczarskie są coraz bardziej rozpoznawalne oraz uznawane jako produkty unikalne, o wysokiej jakości, które coraz częściej wybierane są przez konsumentów. W związku z możliwością zdobywania nowych kontraktów eksportowych oraz umacniania pozycji rynkowej u kluczowych importerów, podmioty branży mleczarskiej deklarują chęć uczestnictwa w kolejnych targach.

UDZIAŁ W MIĘDZYNARODOWYCH SPOTKANIACH

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok , Bruksela, Wiedeń

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Producenci i przetwórcy mleka

Opis projektu:

Projekt „Udział w Międzynarodowych Spotkaniach” dotyczył uczestnictwa przedstawicieli Polskiej Izby Mleka w spotkaniach międzynarodowych dotyczących światowego mleczarstwa, ale także obszarów, które łączą się z branżą mleczarską, m.in. polityki rolnej i handlu, WPR, klimatu środowiska i innych zagadnień.

W ramach zadania przedstawiciele PIM uczestniczyli w spotkaniach w Brukseli i Wiedniu. Podczas udziału w spotkaniach, na forum międzynarodowym był przedstawiony punkt widzenia z perspektywy polskiego mleczarstwa.

Ocena efektywności:

Uczestnictwo w spotkaniach pozwoliło na pozyskanie fachowej wiedzy w zakresie branży mleczarskiej oraz sytuacji na rynku mleka. W szczególności cenne były informacje dotyczące nowych, perspektywicznych rynków zbytu oraz światowego handlu produktami mlecznymi. Informacje te były przekazywane przedstawicielom polskiego sektora mleczarskiego.

OPŁATA SKŁADKI CZŁONKOWSKIEJ W EDA I UCZESTNICTWO W GRUPACH ROBOCZYCH

Miejsce realizacji zadania:

Cały Kraj, Białystok, Bruksela

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, tj. producenci i przetwórcy mleka **Opis projektu**

Polska Izba Mleka kontynuowała członkostwo w EDA - European Dairy Association, która jest największą europejską organizacją, działającą na rzecz mleczarstwa dostarczającą szereg kluczowych informacji dla sektora mleczarskiego. W ramach zadania Polska Izba Mleka zarejestrowała się i opłaciła udział w Kongresie EDA, który odbył się w terminie 16-19 października 2019 r. w Wiedniu.

Ocena efektywności

Wszystkie działania były prowadzone z najwyższą starannością, tak aby możliwie najefektywniej wpływały na wzrost rozpoznawalności polskiej branży mleczarskiej na arenie międzynarodowej. W ramach działań uczestniczono w spotkaniach z przedstawicielami EDA, wymieniano dane rynkowe i informacje, a także współpracowano przy projektach nowych aktów prawnych, które mogą mieć wpływ na sektor mleczarski. Możliwość wymiany poglądów i doświadczeń z ekspertami i przedstawicielami branży mleczarskiej z innych krajów świata jest niezbędna dla lepszego zrozumienia funkcjonowania tego sektora.

Członkostwo w European Dairy Association zapewnia dostęp do wiedzy i bieżących informacji z rynku mleka, udział w europejskich konsultacjach dot. zmian na rynku mleczarskim oraz reprezentowanie interesów polskich producentów i przetwórców mleka na wspólnym rynku

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Unii Europejskiej. Niezwykle ważny jest również aspekt uzyskiwania aktualnych informacji i bieżącego monitorowania unijnego rynku oraz możliwości reagowania na tworzone prawo na poziomie UE, które przekłada się bezpośrednio na legislację krajową.

Warto wskazać, że wiele spośród przekazywanych informacji dotyczyło możliwości eksportu produktów mlecznych i związanych z tym uregulowań, umów o wolnym handlu negocjowanych między UE a krajami trzecimi. Posiadanie wiedzy w powyższych tematach jest niezbędne do prowadzenia działalności eksportowej przez spółdzielnię mleczarską lub inne podmioty mleczarskie oraz ekspansji na zagranicznych rynkach.

OPŁATA SKŁADKI CZŁONKOWSKIEJ FIL/IDF I UCZESTNICTWO W GRUPACH ROBOCZYCH

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, tj. producenci i przetwórcy mleka

Opis projektu:

International Dairy Federation (FIL/IDF) to największa na świecie organizacja reprezentująca branżę mleczarską na świecie. Polska Izba Mleka od kilku lat jest aktywnym członkiem tego stowarzyszenia. Członkostwo zapewniło dostęp do wiedzy i bieżących informacji z europejskiego rynku mleka, a także umożliwiło reprezentowanie interesów polskich producentów i przetwórców mleka na arenie międzynarodowej oraz nawiązywanie nowych kontaktów biznesowych.

W pierwszym etapie działania, który trwał od 1 stycznia do 30 czerwca miało miejsce opłacenie składki członkowskiej w FIL/IDF. W kolejnym etapie, w ramach zadania zakupione zostały bilety lotnicze dla przedstawiciela Polskiej Izby Mleka (do Stambułu i z powrotem). Zarezerwowano również nocleg w hotelu w Stambule, gdzie w dniach 23-26 września odbywał się Światowy Szczyt Mleczarski FIL/IDF. Przedstawiciel Polskiej Izby Mleka wziął udział

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

w szczytach, a także w spotkaniach Stałych Komitetów FIL/IDF, między innymi ds. Standardów Identyfikacji i Znakowania czy Nauki i Technologii. Przedstawiciel Polskiej Izby Mleka na bieżąco przysyłał sprawozdania ze spotkań.

Ocena efektywności:

Znajomość specyfiki zagranicznych rynków jest niezbędna do rozpoczęcia ekspansji. Dzięki rzetelnym i sprawdzonym informacjom pochodzącym z International Dairy Federation przekazywanym przez Polską Izbę Mleka, przedstawiciele polskich mleczarni mogą podejmować racjonalniejsze decyzje biznesowe.

Niezliczona ilość prezentacji i ekspertów branży mleczarskiej, potwierdza istotność uczestnictwa w tego typu wydarzeniach. Udział przedstawicieli polskiej branży mleczarskiej w spotkaniach oraz w charakterze prelegentów na konferencjach na całym świecie, to doskonała reklama polskiego mleczarstwa, jako prężnie działającego sektora.

Członkostwo w tak prestiżowej i największej organizacji na świecie wpływa na wzrost znaczenia polskiej branży mleczarskiej na arenie międzynarodowej i wzmocnienie artykulacji polskich interesów. W wyniku współpracy z International Dairy Federation, dostępu do najświeższych branżowych informacji oraz wymianie analiz i danych rynkowych, polska branża mleczarska zyskała lepszą rozpoznawalność na arenie międzynarodowej.

POLSKA BRANŻA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj - Białystok, Bruksela

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 30.06.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, tj. producenci i przetwórcy mleka

Opis projektu

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

W ramach projektu pt. „Polska branża mleczarska na arenie międzynarodowej” zapewniono eksperta projektu, który monitorował oraz informował o wszystkich zmianach ustawodawczych oraz propozycjach zmian, mających wpływ na sytuację polskich producentów mleka i przetworów mlecznych. Uczestniczył on również w licznych spotkaniach organizowanych w najważniejszych unijnych instytucjach, jak również w spotkaniach organizacji branżowych, tj. Parlamentu Europejskiego, Copa-Cogeca, Food Drink Europe i innych.

Wizyta przedstawicieli hiszpańskich spółdzielni w Polsce, 21-22 maja 2019 r. - Warszawa

Polska i hiszpańska spółdzielczość współpracują! Dwa dni spotkań i dyskusji o przyszłości i pracy w COGECA w obecności m.in. Pani Agnieszki Maliszewskiej (PIM), przedstawicieli MRiRW oraz wiceprzewodniczącego Cogeca, Pana Ramona Armengola.

Dyrektor Polskiej Izby Mleka uczestnikiem konferencji nt. „Rola spółdzielni we wzmacnianiu pozycji gospodarczej i społecznej rolników”.

Dyrektor Biura Polskiej Izby Mleka – Agnieszka Maliszewska – dnia 17.06.2019 r. uczestniczyła jako panelistka w konferencji nt. „Rola spółdzielni we wzmacnianiu pozycji gospodarczej i społecznej rolników”. Konferencja była organizowana przez Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych we współpracy z COPA-COGECA, MRiRW oraz Centralną Biblioteką Rolniczą.

Opis efektywności:

Eksperci monitorowali propozycje zmian, które mają wpływ na sytuację polskich producentów mleka i przetworów mlecznych, dzięki temu polska branża mleczarska miała swoich przedstawicieli na arenie międzynarodowej, co przełożyło się na zwiększenie jej

rozpoznawalności i skutkuje lepszym odbiorem polskich opinii na temat zmian zachodzących na unijnym rynku i regulacji prawnych.

POLSKA BRANŻA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ CZ. 2

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj – Białystok, Bruksela

Termin realizacji zadania:

01.07.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, tj. producenci i przetwórcy mleka

Opis projektu

Projekt pt. „Polska branża mleczarska na arenie międzynarodowej cz. 2” stanowił kontynuację części pierwszej i również obejmował zapewnienia eksperta projektu, który monitorował oraz informował o wszystkich zmianach ustawodawczych oraz propozycjach zmian, mających wpływ na sytuację polskich producentów mleka i przetworów mlecznych oraz uczestniczył w spotkaniach poświęconych branży mleczarskiej.

Poniżej przykłady działań w ramach projektu:

10 lipca - Wybory Prezydencji Komisji nowo wybranego Parlamentu Europejskiego

Odbyły się posiedzenia wszystkich komisji nowo wybranego Parlamentu Europejskiego. Wytypowano przewodniczących i wiceprzewodniczących dwudziestu stałych komisji. Szefem Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego został Niemiec Norbert Lins, a jego zastępcami Francisco Guerreiro z Portugalii i Daniel Buda z Rumunii. Norbert Lins i Daniel Buda reprezentują Grupę Europejskiej Partii Ludowej – Chrześcijańskich Demokratów, a Francisco Guerreiro jest przedstawicielem Zielonych/Wolnego Przymierza Europejskiego. W trakcie kolejnego posiedzenia w dniu 23 lipca zostanie wybranych dwóch pozostałych wiceprzewodniczących. Komisja rolnictwa PE ma w swych szeregach trzech Polaków. Krzysztof Jurgiel (Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy) i Jarosław Kalinowski (Grupa Europejskiej Partii Ludowej – Chrześcijańscy Demokracy) są jej członkami, a Zbigniew Kuźmiuk (Europejscy

Konserwatyści i Reformatorzy) jest zastępcą członka.

23 lipca 2019 r. - Udział w posiedzeniu COMAGRI Parlamentu Europejskiego, Parlament Europejski.

Podczas posiedzenia COMAGRI Parlamentu Europejskiego wybrano 3 i 4 wiceprzewodniczącego Prezydencji COMAGRI. Na stanowisko trzeciej wiceprzewodniczącej wybrana została Mazaly Aguilar, a na stanowisko czwartej wiceprzewodniczącej Elsi Katainen. Członkowie spotkania wymienili również poglądy z Philem Hoganem, komisarzem ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich. Celem tej wymiany było przedstawienie struktury i działań DG AGRI oraz przegląd bieżących spraw. Dyskusja koncentrowała się na trwającej reformie WPR, jej harmonogramie oraz najnowszych wydarzeniach w handlu międzynarodowym (Mercosur).

Udział w licznych spotkaniach i rozmowach w związku z polską kandydaturą na stanowisko wiceprzewodniczącego COGECA w związku z wyborami nowej Prezydencji.

1 października 2019 r. - Udział w posiedzeniu COMAGRI Parlamentu Europejskiego

Publiczne wysłuchanie kandydata na Europejskiego Komisarza ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Pana Janusza Wojciechowskiego. W 12-minutowym wystąpieniu wprowadzającym Wojciechowski mówił o sytuacji młodych rolników w Unii Europejskiej, opracowaniu długoterminowej strategii Wspólnej Polityki Rolnej, rolnictwie ekologicznym i dialogu w poszukiwaniu rozwiązań. W dalszej części wysłuchania kandydat odpowiedział na 25 jednodominutowych pytań, na które mógł odpowiadać przez dwie minuty. Siedem z nich pochodziło od koordynatorów grup politycznych.

4 grudnia 2019 r. - Udział w posiedzeniu COMAGRI Parlamentu Europejskiego

4 grudnia komisja AGRI Parlamentu Europejskiego, we współpracy z komisją ENVI, zorganizowały wysłuchanie publiczne na temat reformy wspólnej polityki rolnej (WPR). Posiedzenie to odbyło się podczas obecnych prac legislacyjnych nad WPR po 2020 r. Omówione zostały elementy pakietu reform WPR, zmienionego przez komitet AGRI, które mogą być przedmiotem dalszych rozważań.

Przesłuchanie zostało podzielone na trzy panele dotyczące, odpowiednio, planów strategicznych; finansowania, zarządzania i monitorowania WPR oraz wspólnej organizacji rynków.

Opis efektywności:

Eksperti monitorowali propozycje zmian, które mają wpływ na sytuację polskich producentów mleka i przetworów mlecznych. Dzięki temu polska branża mleczarska miała swoich przedstawicieli na arenie międzynarodowej, co przełożyło się na zwiększenie jej rozpoznawalności i może skutkować lepszym odbiorem polskich opinii na temat zmian zachodzących na unijnym rynku i regulacji prawnych.

ANALIZY RYNKOWE

ANALIZA MIESIĘCZNA: RYNEK MLEKA I PRODUKTÓW MLECZARSKICH

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, opinia społeczna, media

Opis projektu:

Projekt miał na celu dostarczenie podmiotom branży mleczarskiej, mediom informacji ekonomicznych, danych rynkowych dotyczących mleka i jego przetworów. Zadanie jest realizowane od 2009 roku. Analiza miesięczna jest szczegółowym miesięcznikiem analitycznym dotyczącym rynku mleka. Polska Izba Mleka co miesiąc publikowała kompendium wiedzy na temat rynku mleka, znajdują się między innymi informacje na temat, tj. ekonomicznej sytuacji mleczarstwa, informacje nt. bazy surowcowej, produkcji wyrobów mleczarskich w Polsce, UE i na świecie, cen krajowych i zagranicznych czy handlu zagranicznego produktami mleczarskimi. Dane zawarte w analizach opierały się wyłącznie na najlepszych informacjach, pochodzących z oficjalnych i sprawdzonych źródeł takich jak np.: GUS, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Prognozy

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

publikowane w naszych analizach były sporządzane przez doświadczonych analityków rynkowych. W skład działań wchodziło również przygotowanie opracowań graficznych i autorskich informacji. Grupą docelową analiz miesięcznych były podmioty branży mleczarskiej, czyli producenci i przetwórcy mleka, jak również media i opinia społeczna. W całym roku 2019 przygotowano w sumie 12 wydań publikacji, każda z nich liczyła około 70 stron.

Ocena efektywności:

Wszystkie działania prowadzone w ramach „Analizy miesięcznej” były prowadzone z najwyższą starannością tak, aby możliwe było podejmowanie decyzji biznesowych na podstawie zawartych danych, szczególnie analiz oraz prognoz rynkowych. „Analiza miesięczna” dała odbiorcom całościowy obraz kondycji polskiego sektora mleczarskiego, dostarczyła cennych informacji rynkowych, m.in. w zakresie cen i prognoz rynkowych oraz wielkości produkcji i nasycenia rynku poszczególnymi produktami mleczarskimi. W skład analizy miesięcznej weszły m.in. zestawienia porównawcze cen oraz wielkości rynku produktów mleczarskich, z uwzględnieniem poszczególnych kategorii produktowych. Ponadto analizy zawierały również dane na temat wielkości handlu zagranicznego, oceniały wielkość i kondycję bazy surowcowej, a także ekonomiczną sytuację mleczarstwa.

„Analiza miesięczna” dociera do szerokiego grona odbiorców. W bazie mailingowej przez którą dystrybuowana jest analiza znajduje się około 400 adresów firm zainteresowanych ww. publikacją i liczba ta stale rośnie. Wszystkie podmioty, które chcą otrzymać analizę po kontakcie z biurem PIM otrzymują publikację zgodnie z obowiązującymi przepisami RODO.

ANALIZA SKUPOWA: SKUP I CENY MLEKA

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, opinia społeczna, media

Opis projektu:

Analiza skupowa dostarcza najświeższych informacji dotyczących rynku w szczególności informacji na temat skupu i cen płaconych rolnikom za mleko. Publikacja przedstawia dane z Polski, krajów Unii Europejskiej oraz wybranych krajów trzecich. Zawiera szczegółowy przekrój informacji dotyczących polskiego skupu mleka w podziale na województwa oraz wg dwóch kryteriów (skup wg siedziby jednostki skupującej oraz wg siedziby producenta mleka).

W analizie skupowej publikowane są najświeższe dane rynkowe, które docierają do polskiej branży mleczarskiej najszybciej jak to możliwe. W całym roku 2019 przygotowano w sumie 12 wydań publikacji, każda z nich liczyła około 15 stron.

Ocena efektywności:

„Analiza skupowa” jest doskonałym źródłem informacji dla każdego podmiotu działającego na rynku mleczarskim, wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji dotyczących cen oraz ilości produkcji przeznaczonej na rynek polski jak również na eksport. Korzystają z niej zarówno duże spółdzielnie mleczarskie, jak i te mniejsze. Przekazano grupie docelowej sprawdzone i najświeższe dane dot. skupu i cen mleka.

Mając dane z zeszłych lat możemy identyfikować oraz prognozować trendy na rynku, a w konsekwencji je wykorzystywać. Obecnie informacja jest największą wartością, która często decyduje o przewadze konkurencyjnej, szczególnie przy ustalaniu cen z klientami oraz producentami.

SERWIS IPIM

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, opinia społeczna, media

Serwis iPIM

Bądź na bieżąco z sytuacją na rynku mleka

www.ipim.pl

Sfinansowane z Funduszu Promocji Mleka

Opis projektu:

„Serwis IPIM” jest serwisem internetowym, który stanowi bazą aktualnych danych i analiz dotyczących rynku mleka oraz produktów mleczarskich. Jest on kontynuacją projektu sfinansowanego z Funduszu Promocji Mleka od 2006 r. W serwisie znajdują się dane rynkowe w postaci wykresów (słupkowych, grupowych, liniowych, typu donut, warstwowych, kołowych), tabel, map Polski, UE oraz świata. W serwisie znajdują się dane dot. m.in. cen i wielkości skupu mleka, kursów walut, cen krajowych i zagranicznych produktów mleczarskich czy importu i eksportu mleczarskiego. Do wykresów, tabel i map dołączone są syntetyczne analizy, które omawiają trendy panujące na rynku.

Serwis nieustannie jest rozbudowywany, tak aby podążał za oczekiwaniami branży oraz zmiennymi warunkami rynkowymi.

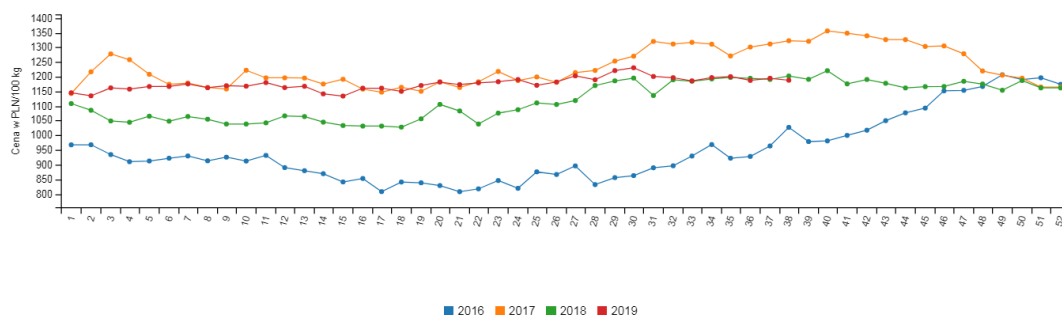
Adres internetowy serwisu: www.ipim.pl.

Ocena efektywności

Na bieżąco były aktualizowane dane i analizy zamieszczone w Serwisie IPIM, a także dodano kolejne funkcjonalności. Dzięki serwisowi w sposób funkcjonalny i przejrzysty przekazywano dane na temat sytuacji rynkowej w branży mleczarskiej.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Tygodniowe ceny 100 kg PMP w PLN w Polsce w latach 2016-2019

Zródło danych: ZSRIR MRIRW

[Udostępnij Analiza](#)

Tagi: #pmp #polska #ceny_krajowe

Serwis IPIM na bieżąco monitorował sytuację na rynku mleka, dostarczał najaktualniejszych danych rynkowych dot. skupu mleka oraz cen produktów mlecznych na rynku krajowym oraz na rynkach zagranicznym.

TYGODNIOWY INSIDER

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, media

Opis projektu:

Dzięki wsparciu z Funduszu Promocji Mleka „Tygodniowy Insider” publikowany jest od 2009 roku. W ramach tego zadania wnikliwie monitorowano media polskie i zagraniczne w poszukiwaniu informacji z sektora mleczarskiego, szeroko pojętej branży spożywczej, makroekonomii czy rynku konsumenckiego. Wszystkie Tygodniowe Insidery zostały przygotowane z najwyższą starannością i w oparciu o najbardziej rzetelne i merytoryczne źródła danych i wiedzy.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Tygodniowy Insider to cotygodniowa syntetyczna publikacja, która zawiera krajowe i zagraniczne notowania cenowe produktów mlecznych. Publikacja jest dedykowana branży mleczarskiej. Co tydzień podawane są ceny produktów takich jak m.in.: odtłuszczone i pełnotłuste mleko w proszku, serwatka w proszku, masło, sery, śmietana, mleko zagęszczone, mleko UHT.

Publikujemy najistotniejsze i najświeższe informacje i komunikaty pochodzące z instytucji rządowych, tj. z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, Głównego Inspektoratu Sanitarnego czy Głównego Inspektoratu Weterynarii. Nieustannie publikowane są także informacje z instytucji wspólnotowych, tj. z Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Międzynarodowych organizacji branżowych, prasy krajowej i zagranicznej.

„Tygodniowy Insider” jest wydawany i dystrybuowany terminowo do grupy docelowej, tj. producentów oraz przetwórców mleka. Spółdzielnie mleczarskie oczekują informacji rynkowych, dostarczanych systematycznie z zakresu cen i wielkości skupu mleka, cen produktów mleczarskich na rynku krajowym i rynkach zagranicznych oraz wszelkich istotnych informacji dot. produkcji i przetwórstwa mleka. „Tygodniowy Insider” trafia również do mediów, które oczekują istotnych informacji na temat sytuacji na polskim, unijnym i światowym rynku mleka oraz walorów odżywczych mleka i jego przetworów oraz jego istotności w diecie człowieka. W całym 2019 roku przygotowano w sumie 51 wydań Tygodniowego Insidera.

Ocena efektywności:

„Tygodniowy Insider” to publikacja łącząca wydarzenia z branży oraz tygodniową analizę rynku mleczarskiego, wiadomości makroekonomiczne, ceny tygodniowe wybranych produktów mleczarskich na rynku polskim, UE i światowym w EUR i PLN, aktualne oferty eksportowe, przegląd wydarzeń tygodniowych w Polsce i na świecie, wiadomości z rynku konsumenckiego, wiadomości prawne, działania agencji i ministerstw, działania Komisji Europejskiej i innych instytucji wspólnotowych. Zadanie polegało na przekazywaniu podmiotom z branży mleczarskiej informacji ekonomicznych i danych rynkowych dotyczących mleka i jego przetworów.

Dzięki Tygodniowemu Insiderowi, który jest wydawany od kilku lat, producenci i przetwórcy mleka mają dostęp do unikalnych informacji oraz danych rynkowych. „Tygodniowy Insider”

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

przyczynia się do rozwiązania problemu, którym jest niedostateczny poziom informacji oraz danych dot. sytuacji na rynku mleka. Wahanie cen produktów na rynkach, kryzysy czy mnogość zmian prawnych to współczesne wyzwania dla mleczarstwa. Ta unikalna publikacja daje polskim producentom i przetwórcom mleka możliwość natychmiastowego reagowania na wszelkie zmiany w otoczeniu ich przedsiębiorstwa. W oparciu o dane i informacje zawarte w Tygodniowym Insiderze osoby decyzyjne w spółdzielniach mleczarskich często podejmują decyzje biznesowe.

„Tygodniowy Insider” dociera do szerokiego grona odbiorców, w bazie mailingowej znajduje się około 400 rekordów, liczba ta stale rośnie. Firmy zainteresowane otrzymywaniem publikacji mają informację o możliwości dołączenia do bazy mailingowej po bezpośrednim kontakcie z biurem PIM, zgodnie z obowiązującymi przepisami RODO.

„Tygodniowy Insider” z roku na rok jest udoskonalany i podąża za oczekiwaniami branży. Co roku zmieniana jest szata graficzna oraz zakres przekazywanych informacji, tak aby zwiększyć funkcjonalność korzystania z publikacji. Z Tygodniowego Insidera korzystają przede wszystkim pracownicy spółdzielni mleczarskich oraz producenci mleka.

TŁUMACZENIA NA POTRZEBY MLECZARSKIEJ

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

Podmioty branży mleczarskiej, tj. producenci i przetwórcy mleka

Opis projektu

Projekt jest kontynuacją z lat ubiegłych, służył on tłumaczeniu i weryfikacji materiałów obcojęzycznych, będących źródłem istotnych informacji dla polskiej branży mleczarskiej. Materiały te przekazywane były drogą elektroniczną podmiotom z branży mleczarskiej. Polska

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

branża mleczarska uzyskała dostęp do istotnych informacji i opracowań związanych z europejską i światową branżą mleczarską, poprzez tłumaczenie materiałów obcojęzycznych na język polski. Przetłumaczono wiele artykułów, raportów i aktów prawnych. Przykładami wykonanych tłumaczeń są m.in.:

- 35 - przetarg częściowej sprzedaży OMP
- Tłumaczenia dokumentów i stanowisk Komisji Europejskiej
- Tłumaczenia dokumentów i stanowisk Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarzy (EDA)
- Rok transformacji: nowa strategia z naciskiem na rynek i zrównoważony rozwój
- Silne zapotrzebowanie na masło, OMP, ser [News Oceania nr 8/2019]
- Brazylia - środki antydumpingowe przeciwko przywozowi mleka w proszku w UE - przegląd nieważny
- Czy „ser z orzechów nerkowca” to ser?
- Rynek żywności i napoi Zjednoczone Emiraty Arabskie
- Spotkanie z administracją państwową ds. Regulacji rynku (SAMR)
- Promocja wydarzenia "Super Brands Day"
- Danone wzmacnia więzi handlowe z Chinami
- Francja odzyskuje konkurencyjność na rynku zbóż
- Francja: ceny mleka
- Lactalis podpisuje umowę z dostawcami mleka
- Ofensywa Lactalis na rynkach krajów rozwijających się
- Amerykanie walczą o francuski rynek kremów spożywczych
- Auchan Francja zmienia handlową strukturę organizacyjną
- Czy francuskie spółdzielnie mleczarskie zwiększą jawność w ustalaniu cen mleka?
- Lactalis ujawnia swoje dane ekonomiczne
- Mleko produkowane lokalnie coraz bardziej pożądane przez francuskich konsumentów
- „BREXIT - krytyczny tydzień przed nami - nie rozlewaj mleka!”
- Specjalne posiedzenie Rady Europejskiej (art. 50) (21 marca 2019 r.) – Wnioski
- Roczny raport ARLA
- Arla Foods Amba potwierdza posiadanie ceny mleka w maju
- Susza blokuje produkcję mleka Fonterra [News Oceania nr 11/2019]
- Chiny zwiększają import mleka, Stany Zjednoczone są karane

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

- Eksport OMP UE-28: szał na Azję Południowo-Wschodnią
- Kanadyjski ser TRQ i standardy serów kompozycyjnych
- Wiadomości z USA
- Więcej masła i PMP w magazynach
- Eksport mleka z UE i Włoch w 2019 r. wciąż się poprawia
- Prezydent Komisji Rolnictwa PE
- Spożycie niektórych produktów mleczarskich niskie w Ameryce Południowej
- Mniej gospodarstw i wyższe plony na krowę: trendy w USA
- Wyższa cena mleka, aby zachęcić do produkcji mleka w Australii
- Popyt na Cheddar i PMP bardzo dobry
- Indonezja - status możliwych środków ograniczających skierowanych przeciwko importowi produktów mlecznych
- Zainteresowanie kupujących popycha ceny w górę
- Poznaj swoje krowy zanim zaczniesz używać technologii
- Perspektywa krótkoterminowa dla europejskich rynków rolnych na 2019 i 2020 rok
- Streszczenie raportu z seminarium na temat wskazania miejsca pochodzenia oraz krajowych środków tymczasowych
- Przemysł mleczarski w Indonezji – raport
- Działania odwetowe Airbusa UE/USA
- Nowy wysłannik ds. handlu rolnego powołany
- Przetrwanie małych gospodarstw w Niemczech
- Recykling plastiku przyspiesza: Valio przenosi plastik z recyklingu do opakowań spożywczych
- Odpowiedź UE na zakłócenia na rynku mleka w latach 2014-2019
- Sektor mleczarski w dzisiejszej polityce
- Tetra Pak inwestuje 25 mln euro w centrum produkcji sera w Polsce
- Amerykański sektor mleczarski koncentruje się na obniżeniu pasz, kosztów produkcji i rozszerzeniu eksportu
- Raport Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa
- 5 faktów o indyjskim przemyśle mleczarskim
- 3 czynniki rynku mleka do obserwacji w 2020 roku

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

- Gospodarze mleczni z Kanady wskazują problemy wynikające z umów handlowych dla mleczarstwa
- USA nawiązały nowy układ handlowy z Chinami
- Zmiany klimatu a sektor mleczarski/bydła
- Jak ocenić jakość zapasów paszy?
- Wysiłki w zakresie cięcia metanu przenoszą nacisk na bydło karmione pastwiskami
- Algieria - nowe zasady płatności importowanych towarów przez algierskich importerów
- FrieslandCampina sprzedaje większościowy pakiet akcji w CSK
- Nowa Zelandia: spadek produkcji mleka [News Oceania nr 22/2019]
- Nomenklatura Scalona 2020 - nowa linia taryfowa dla proszków z zawartością tłuszczu
- Raport na temat sytuacji i perspektyw – Dairy Australia
- Okazja dla gospodarstw mleczarskich na redukcję utraty fosforu
- Sektor mleczarski i Zielony Ład
- Audytorzy UE badają wyjątkowe środki rynku mleka
- DCNI ostrzega: Brexit bez umowy może zrujnować przemysł mleczarski w Irlandii Północnej
- Fakty ekonomiczne zebrane przez Nową Zelandię dla grupy roboczej nt. napojów na bazie roślin
- Propozycje UK ws. wniesienia poprawek do protokołu Irlandii/Północnej Irlandii
- Mleczarska grupa robocza
- Odpowiedź EDA na kwestionariusz Trybunału Obrachunkowego UE
- Amerykański sektor mleczarski koncentruje się na obniżeniu pasz, kosztów produkcji i rozszerzeniu eksportu
- Producenci mleka w centralnej Kenii zarejestrowali wzrost produkcji
- Oświetlenie LED zmniejsza wartości odżywcze w mleku
- Jedna trzecia nauczycieli ma braki w wiadomościach nt. żywności i rolnictwa
- Zrozumieć analizę paszy
- Grupa robocza Federalnego Mleka AFBF – Informacje ogólne o krajowym raporcie sprzedaży produktów na czerwiec 2019

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

- Wzrost cen mleka w supermarketach nie osiągnął satysfakcjonującego poziomu dla rolników w Queensland i Nowej Południowej Walii
- Dairy Market Report
- Przypadek rosnącej dostępności produktów mleczarskich
- Sierpień 2019 – Sytuacja mleczarska i perspektywy
- Prognozy dla rynku mleka – jesień 2019
- Mleko krowie pozostaje ulubionym mlekiem firm
- Fragmenty rocznego raportu FIL/IDF 2018-19
- Eksport sera w Wielkiej Brytanii może zostać dotknięty taryfami w ramach Brexitu bez porozumienia
- Program doliny mlecznej mógłby po prostu przynieść samowystarczalność Malezji
- Rola nabiału w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym
- Porady dla sektora mleczarskiego na wypadek Brexitu bez umowy
- Obietnice specjalistów ds. mleka w sprawie działań w obszarze zrównoważonego rozwoju.

Ocena efektywności

Polska branża mleczarska uzyskała dostęp do specjalistycznych i fachowych materiałów. Spowodowało to wzrost wiedzy o sytuacji na rynku mleka na świecie wśród polskich producentów i przetwórców mleka.

XIII RANKING SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.03.2019 – 31.12.2019

Grupa odbiorców:

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Spółdzielnie i firmy mleczarskie, przetwórcy mleka i podmioty skupujące mleko, społeczeństwo, instytucje rządowe i inne

Opis projektu:

XIII Ranking Spółdzielni Mleczarskich jest kontynuacją projektu z lat ubiegłych. Ranking miał na celu wyłonienie najbardziej dynamicznie rozwijających się podmiotów sektora mleczarskiego oraz laureatów kategorii specjalnych. W Rankingu brały udział spółdzielnie mleczarskie oraz przedsiębiorstwa prywatne zajmujące się skupem i przetwórstwem mleka, dzięki czemu mogły one porównać własne wyniki na tle branży mleczarskiej.

W ramach projektu zebrano dane, które zostały poddane ocenie przez Kapitułę Rankingu. Kapitułę przewodniczył prof. Andrzej Parzonko. Dane do analizy zebrane zostały za pomocą ankiet, następnie zestawione i na ich podstawie wybrani zostali laureacie Rankingu. Spotkanie Kapituły odbyło się 6 sierpnia 2019 r. w Warszawie.

Wyniki Rankingu zostały ogłoszone 5 września 2019 roku podczas uroczystej Gali 17 Międzynarodowego Forum Mleczarskiego w Hotelu Narvil w Serocku. W ramach projektu zapewniono salę, w której odbyła się Gala. Laureaci otrzymali statuetki, wyróżniające zwycięzców następujących kategorii: Pierwsze miejsce w kategorii Spółdzielnie Skupowe zajęła Strzelecka Spółdzielnia Producentów Mleka. W kategorii duże Spółdzielnie Mleczarskie zajęła Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Piątnicy. W kategorii Największe Spółdzielnie Mleczarskie została Grupa „Mlekovita”. W kategorii Biznes Odpowiedzialny Społecznie wyróżniona została Spółdzielcza Mleczarnia Spomlek. Nagrodę za najwyższą rentowność sprzedaży otrzymała Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Sierpcu.

W ramach projektu zostały również przygotowane raporty indywidualne dla każdej firmy, która wzięła udział w Rankingu. Zestawiały one dane z całego Rankingu, prezentując wynik

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

konkretnej mleczarni w stosunku do najwyższego, najniższego oraz średniego rezultatu w danej kategorii porównawczej.

Prowadzona była kampania promocyjna. W mediach na bieżąco pojawiały się informacje na temat tego, co aktualnie dzieje się w projekcie.

Ocena efektywności

Ranking spółdzielni mleczarskich umożliwił możliwość porównania własnych wyników na tle branży mleczarskiej. Zachęcał spółdzielnie i firmy mleczarskie do wprowadzenia i produkcji nowości w swojej linii produkcyjnej, do wejścia na rynek zagraniczny. Daje również możliwość wypracowania pozycji europejskiej/światowej spółdzielni i firm mleczarskich.

KONFERENCJE SZKOLENIOWE I SZKOLENIA

Miejsce realizacji zadania:

Cały kraj, Białystok

Termin realizacji zadania:

01.01.2019 – 31.09.2019

Grupa odbiorców:

Pracownicy z sektora branży mleczarskiej, podmioty branży mleczarskiej, tj. producenci i przetwórcy mleka, media, opinia społeczna

Opis działania

„Konferencje szkoleniowe i szkolenia” to projekt stanowiący kontynuację działań od 2010 roku. Projekt ten cieszył się dużym zainteresowaniem, z uwagi na podnoszenie kwalifikacji, w związku z systematycznym wzrostem konkurencyjności przedsiębiorstw branży mleczarskiej, wymogami jakościowymi UE oraz krajów spoza Unii. Polska Izba Mleka współpracowała z doświadczonymi trenerami, którzy należą do wysokiej klasy specjalistów w swoich dziedzinach np. prawa, handlu, reklamy, systemów jakości, znakowania, wymagań fitosanitarnych czy znajomości rynków zagranicznych np. rynku chińskiego. Dział Szkoleń i Transferu Wiedzy Polskiej Izby Mleka na bieżąco monitorował potrzeby szkoleniowe podmiotów polskiej branży mleczarskiej i realizuje je na wysokim poziomie.

Uczestnicy szkoleni byli z następujących zagadnień:

- Obowiązujące podatki, w tym podatek VAT 2019 r.;
- Zarządzanie zespołem pracowników w dobie zmieniającej się gospodarki;
- Techniki negocjacji i relacji handlowych
- Opakowania dla przemysłu spożywczego – aktualne wymagania
- Cele, procedury, wymagania dla produktów bez GMO;
- Podnoszenie jakości produktów mleczarskich dla produktów bez GMO;
- Autoprezentacja – jak mówić, aby nas słuchano;
- Aktualne zagadnienia dotyczące stosowania substancji dodatkowych i aromatów w przemyśle mleczarskim;
- Nowe regulacje rozporządzenia 2017/625 w działaniu Organów Urzędowej Kontroli Żywności;
- Zarządzanie zespołem produkcyjnym w dobie zmieniającej się gospodarki;
- Dlaczego mleko – warsztaty szkoleniowe.

Ocena efektywności:

Zadanie zostało zrealizowane w terminie, z zachowaniem należytych procedur. W roku 2019 w ramach projektu zorganizowano 14 szkoleń. Przeszkolono łącznie ponad 360 osób. Działania służyły głównie podnoszeniu konkurencyjności polskiego sektora mleczarskiego w kontekście konkurencji na rynkach międzynarodowych, jak również znajomości wewnętrznych regulacji prawnych UE. Konferencje szkoleniowe i szkolenia zrealizowane w ramach zadania zostały ocenione przez uczestników pozytywnie, zarówno pod względem zaspokojenia potrzeb poruszonej tematyki, zawartości merytorycznej, prowadzenia zajęć i przydatności materiałów szkoleniowych. Trenerzy w sposób czytelny i jasny przekazywali treści, co niewątpliwie przyczyniło się lepszemu zrozumienia i zapamiętania poruszanych zagadnień.

SPRAWOZDANIE KRAJOWEGO STOWARZYSZENIA MLECZARZY Z ZADAŃ ZREALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZU PROMOCJI MLEKA W 2019 ROKU.

1) OPŁACENIE SKŁADKI CZŁONKOWSKIEJ AEDIL 2019.

Zadanie to realizuje główny cel strategii FPM - wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych oraz cele szczegółowe - utrzymanie pozycji w czołówce europejskich liderów produkcji i przetwórstwa mleka, dzięki działaniom na arenie między narodowej oraz stałe podnoszenie kwalifikacji kadr branży mleczarskiej.

Zadanie polegało na dokonaniu przelewu kwoty rocznej składki za członkostwo w AEDIL.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w wyniku opłacenia rocznej składki kontynuowało członkostwo w Association for European Dairy Industry Learning AEDIL z siedzibą w Berlinie.

AEDIL (Association for European Dairy Industry Learning) jest związkiem organizacji zawodowych istniejących w poszczególnych krajach Europy i zrzeszających dyplomowanych pracowników sektora mleczarskiego. Opłacenie składki członkowskiej za przynależność do tej organizacji pozwala Polsce na pełne członkostwo dające przede wszystkim:

- korzystanie z doświadczeń innych krajów dla doskonalenia zawodowego polskich kadr mleczarskich z uwzględnieniem promocji mleka i jego przetworów,
- dostosowanie polskiego systemu szkolenia tych kadr do standardów europejskich kładących nacisk na zwiększenie spożycia mleka i jego przetworów,

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

- integrację polskiego mleczarskiego środowiska zawodowego z europejskim w celu wykorzystania m.in. doświadczeń w zakresie promocji mleka.
- wkład polskiego sektora mleczarskiego w kształtowanie oblicza i zrównoważonego rozwoju europejskiego mleczarstwa w tym m.in. promowanie spożycia mleka i jego przetworów.

Osiągnięte efekty:

Efektom współpracy z AEDIL jest wdrażanie europejskich doświadczeń w promocji spożycia mleka i jego przetworów oraz dostosowanie polskiego systemu szkolenia kadr mleczarskich do standardów europejskich.

2) AKCJA INFORMACYJNO – PROMOCYJNA MLEKA I JEGO PRZETWORÓW

Zadanie to realizuje cel główny strategii Funduszu Promocji Mleka - wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych oraz cel szczegółowy - działania informacyjne i edukacyjne, celem których jest budowa pozytywnego wizerunku wokół mleka i przetworów.

Podczas realizacji działania „Akcja informacyjno – promocyjna mleka i jego przetworów” skierowanego do przedstawicieli oświaty, szkolnictwa wyższego, mediów i organizacji poza rządowych uczestnicy uaktualnili wiedzę na temat niekwestionowanych walorów odżywczych mleka i jego przetworów do wykorzystania w pracy dydaktycznej z młodzieżą oraz przez media i środowiska zawodowe w promocji spożycia mleka. Wyposażono uczestników w argumenty do obalania mitów na temat rzekomej szkodliwości picia mleka i spożywania przetworów mlecznych. Podczas seminarium zaprezentowano również najnowsze osiągnięcia w zakresie techniki i technologii mleczarskiej, a także zapoznano uczestników z aktualną problematyką dotyczącą mleczarstwa w Polsce i Europie, zwłaszcza w zakresie działań promocyjnych spożycia produktów mleczarskich i walkę z „czarnym PR” wokół mleka.

Kolejnym wykorzystaniem pozyskanej wiedzy i informacji jest przygotowanie uczniów do udziału w organizowanych corocznie Olimpiad Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie.

Nauczycielom, których zespoły uczniów zajęły I, II i III miejsca w XLV Olimpiadzie Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie przyznany został tytuł „Nauczyciela Mleczarstwa Roku 2019” i wręczono im dyplomy z nagrodami pieniężnymi.

Osiągnięte efekty:

Założone cele działania zostały osiągnięte. Efektem jest promocja spożycia mleka wśród dzieci i młodzieży oraz ich rodziców za pośrednictwem nauczycieli szkół różnych szczebli (w tym wyższych uczelni). Dobór prelegentów i ciekawa forma seminarium z możliwością dyskusji oraz indywidualnych rozmów po wykładach cieszyła się wśród uczestników dużym uznaniem.

3) V KRAJOWA OCENA MLEKA SPOŻYWCZEGO I MLEK FERMENTOWANYCH

Zadanie to realizuje cel główny strategii Funduszu Promocji Mleka - wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych oraz cele szczegółowe - wzrost wiedzy na temat walorów polskich produktów mlecznych na arenie krajowej i międzynarodowej, stałe podnoszenie jakości i atrakcyjności produktów mlecznych

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy od początku swojej działalności organizuje krajowe oceny przetworów mlecznych, których przesłaniem jest promocja i popularyzacja przetworów mlecznych odznaczających się doskonałymi walorami zdrowotnymi, odżywczymi i smakowymi, funkcjonalnym opakowaniem, innowacyjnymi warunkami produkcji, a także tradycyjną i regionalną recepturą, jednym słowem mówiąc wysoką jakością. Celem ocen jest także propagowanie kultury spożywania mleka i jego przetworów poprzez pokazanie ich różnorodności i możliwości zastosowania w naszym codziennym jadłospisie.

W ramach działania V Krajowa Ocena Mleka Spożywczego i Mlek Fermentowanych oceniono jakość mleka spożywczego, mlek fermentowanych i nowości rynkowych w 10 grupach asortymentowych przez komisje ekspertów powołane decyzją Prezesa Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy. Produkty były oceniane po określonym okresie przechowywania produktów w warunkach monitorowanych. Eksperci przeprowadzili anonimową ocenę sensoryczną zakodowanych produktów oraz ocenę prawidłowości oznakowania i opakowania. Laureaci otrzymali medale z popiersiem patrona V KOMSiMF prof. dr hab. Jerzego Borowskiego i statuetkę „Produkt Mleczny Roku 2019”.

Osiągnięte efekty:

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

V Krajowa Ocena Mleka Spożywczego i Mlek Fermentowanych spełniła oczekiwania organizatorów i uczestników. W celu popularyzacji i promocji spożycia mleka i mlecznych produktów fermentowanych przekazano informacje niezbędne do podjęcia działań nagłaśniających znakomitą jakość polskich produktów mlecznych gwarantowaną przez ogólnokrajowe organizacje branżowe. Ocena umożliwia także porównanie jakości tych samych grup asortymentowych w skali kraju oraz wspiera systemy jakości produktów mleczarskich.

Na łamach czasopism, portali branżowych i rolniczych oraz na stronie internetowej organizatora zostały zamieszczone informacje o wynikach Oceny.

4) KONKURS "INNOWACJE TECHNICZNE W MLECZARSTWIE"

Zadanie to realizuje cel główny strategii Funduszu Promocji Mleka - wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych oraz cele szczegółowe - wzrost wiedzy wśród kadry w zakładach przetwórczych, w szczególności w obszarze najnowszych trendów w przetwórstwie i konsumenckich oraz stałe podnoszenie jakości i atrakcyjności produktów mlecznych.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w nawiązaniu do rządowego programu „Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju” na rzecz stymulowania rozwoju nowych produktów i innowacyjnych rozwiązań gwarantujących jakość, ekonomikę procesu i wzrost konkurencyjności podjęło działania polegające na ogłoszeniu konkursu „Innowacje Techniczne w Mleczarstwie”. Konkurs skierowany był do podmiotów przetwórstwa mleka, firm pracujących na rzecz hodowli bydła, produkcji i przetwórstwa mleka, rolników indywidualnych – producentów mleka. Firmy mogły zgłaszać innowacje w następujących kategoriach:

- gospodarka energią,
- innowacyjne rozwiązania w hodowli bydła mlecznego i produkcji mleka,
- innowacyjne rozwiązania procesowe,
- ochrona środowiska,
- całokształt działalności innowacyjnej w sektorze mleczarskim.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Prezes Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy powołał Kapitułę, która po przeanalizowaniu wniosków złożonych przez zainteresowane firmy wyłoniła laureatów, którzy zostali wyróżnieni statuetkami z wizerunkiem Patrona Konkursu mgr inż. Stanisława Kwiatonia.

Osiągnięte efekty:

Zadanie to spełniło oczekiwania organizacyjne i merytoryczne wykonawcy ww. przedsięwzięcia poprzez wzrost wiedzy wśród kadry kierowniczej zakładów przetwórczych mleka i producentów mleka w obszarze najnowszych trendów w zrównoważonym rozwoju sektora mleka oraz stymulowanie rozwoju nowych produktów i innowacyjnych rozwiązań gwarantujące jakość, wzrost konkurencyjności co ma przełożenie na promocję produktów mlecznych. Na łamach czasopism, portali branżowych i rolniczych oraz na stronie internetowej organizatora zostały zamieszczone informacje o wynikach konkursu.

5) TŁUMACZENIE I OPRACOWANIE MATERIAŁÓW EDA

Zadanie realizuje cel główny strategii Funduszu Promocji Mleka - wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych oraz cel szczegółowy - wzrost wiedzy wśród kadry w zakładach przetwórczych, w szczególności w obszarze najnowszych trendów w przetwórstwie i konsumenckich.

Działanie polegało na tłumaczeniu z języka angielskiego na język polski materiałów przekazywanych przez Europejskie Stowarzyszenie Przetwórców Mleka EDA, będące w stałym kontakcie z Dyrekcją Rolnictwa i Obszarów Wiejskich Komisji Europejskiej. Materiały były przygotowywane sukcesywnie w miarę ich publikacji i po opracowaniu upowszechnione na stronie internetowej Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, na łamach czasopism oraz portali branżowych i rolniczych. Celem zadania było przekazanie i zaktualizowanie wiedzy w szczególności w obszarze najnowszych trendów w produkcji, przetwórstwie i promocji mleka oraz bieżącej sytuacji na europejskim i światowym rynku mleka wśród kadry kierowniczej w zakładach przetwórczych, organizacji branżowych i rolników - producentów mleka. Przetłumaczono biuletyny, broszury informacyjne, stanowiska i komunikaty EDA.

Osiągnięte efekty

Poprzez tłumaczenie na język polski materiałów EDA polska branża mleczarska, w tym kadra kierownicza zakładów przetwórczych mleka, rolnicy- producenci mleka, branżowe organizacje pozarządowe, uzyskała dostęp do istotnych informacji i opracowań związanych z

europiejskim i światowym mleczarstwem. Wpłynęło to na wzrost wiedzy wśród pracowników tej branży, a także do wykorzystania przekazanych informacji w bieżącej pracy poprzez wdrażanie europejskich doświadczeń, rozwiązań i najświeższych informacji rynkowych, a jednocześnie wzrost konkurencyjności polskiej branży mleczarskiej. Materiały te są dla użytkowników cennym źródłem informacji na ww. tematy.

6) KSIĄŻKA PT „PRODUKTY MLECZNE – TECHNOLOGIA I ROLA W ŻYWIENIU”

Zadanie realizuje cel główny strategii Funduszu Promocji Mleka - wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych oraz cele szczegółowe - działania informacyjne i edukacyjne, celem których jest budowa pozytywnego wizerunku wokół mleka i przetworów

Zadanie polegało na dofinansowaniu dodruku wydania przez Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu książki pt. „Produkty mleczne - technologia i rola w żywieniu człowieka.” w nakładzie 500 egzemplarzy oraz dystrybucji książki.

Podjęcie się tego działania było odpowiedzią na problem jakim jest niedostateczna ilość rzetelnych i przystępnych opracowań dotyczących aktualnej wiedzy o mleku i przetworach mlecznych. Niska świadomość społeczna na temat prozdrowotnych walorów mleka i jego przetworów, które stanowią ważny składnik wyżywienia ludzi. Wynika stąd konieczność podniesienia wiedzy na ten temat oraz popularyzacja i promocja mleczarstwa.

Osiągnięte efekty

Założony cel został osiągnięty poprzez popularyzację książki pt. „Produkty mleczne – technologia i rola w żywieniu człowieka”. Książka ta jest rzetelnym i przystępnym opracowaniem upowszechniającym prawdziwy obraz współczesnego mleczarstwa. Przyczyniła się do podniesienia wiedzy czytelników na temat prozdrowotnych walorów mleka i jego przetworów, ich roli jako składnika codziennej diety człowieka oraz do popularyzacji i promocji mleczarstwa, a także budowania dobrego PR wokół mleka i produktów.

7) WARSZTATY SZKOLENIOWE

Zadanie realizuje cel główny strategii Funduszu Promocji Mleka - szkolenie producentów mleka i pierwszych podmiotów skupujących oraz cel szczegółowy - stałe podnoszenie kwalifikacji kadr branży mleczarskiej.

Od wielu lat działalność Krajowego Stowarzyszenie Mleczarzy jest ukierunkowana na podnoszenie kwalifikacji wśród pracowników (różnych szczebli) branży mleczarskiej.

Zadanie polegało na przeprowadzeniu 3 dniowych warsztatów szkoleniowych nt.

„Bezpieczeństwo i jakość produktów mlecznych.” podczas których uczestnicy

wysłuchali 6 wykładów oraz brali aktywny udział w panelu dyskusyjnym i ćwiczeniach.

Warsztaty prowadzili bardzo doświadczeni eksperci, którzy są wysokiej klasy specjalistami w swoich dziedzinach. Na zakończenie warsztatów szkoleniowych została przeprowadzona ankieta pozwalająca zmierzyć poziom satysfakcji uczestników i ogólny stopień zdobytej wiedzy. Podczas warsztatów uczestnicy mieli zapewnione zakwaterowanie, całodzienne wyżywienie, otrzymali materiały szkoleniowe i zaświadczenie o uczestnictwie w warsztatach.

Uczestnicy zadeklarowali chęć wzięcia udziału w kolejnych szkoleniach organizowanych przez nasze Stowarzyszenie.

Osiągnięte efekty

Założony cel zadania został osiągnięty. Uczestnicy rozszerzyli i uaktualnili swoją wiedzę w zakresie zapewnienia jakości i bezpieczeństwa produktów mlecznych oraz doskonalenia systemu zarządzania jakością, co w efekcie powinno przełożyć się na poprawę jakości produktów mającą wpływ na ich spożycie oraz wykorzystanie tej wiedzy w promocji mleka i jego przetworów. Szkolenie spełniło oczekiwania organizatorów i uczestników.

8) SPOTKANIA Z SENIORAMI

NT. PROZDROWOTNYCH WALORÓW MLEKA I JEGO PRZETWORÓW

Zadanie realizuje cel główny strategii Funduszu Promocji Mleka - wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych oraz cel szczegółowy - działania

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

informacyjne i edukacyjne, celem których jest budowa pozytywnego wizerunku wokół mleka i przetworów

Zauważalny jest problem niskiego spożycia mleka i przetworów mlecznych wśród seniorów, o czym sygnalizują lekarze i dietetycy. Czynnikiem wpływającym na obecny poziom spożycia w tej grupie społecznej są m.in. „czarny” PR wokół mleka i jego przetworów oraz niedostateczny dostęp do rzetelnej informacji na temat prozdrowotnych walorów mleka i produktów mlecznych. Seniorzy posiadają niedostateczną wiedzę dotyczącą oddziaływania składników mleka i przetworów mlecznych w profilaktyce chorób dietozależnych oraz ich roli w żywieniu ludzi starszych, stąd występuje konieczność edukacji w tym zakresie.

Zadanie polegało na sfinansowaniu udziału seniorów w 2 spotkaniach z naukowcami promującymi picie mleka i spożywanie przetworów mlecznych oraz wyjazdu edukacyjnego do zakładu mleczarskiego. Podczas spotkań uczestnikom została przekazana wiedza i informacja o znaczeniu mleka i jego przetworów w codziennej diecie starszych ludzi „60+”. Uczestnicy aktywnie włączyli się do dyskusji zadając liczne pytania ekspertom dotyczące prozdrowotnego oddziaływania składników mleka oraz wspólnie zastanawiali się, jak zwiększyć spożycie mleka i przetworów mlecznych.

Osiągnięte efekty

Reasumując działanie to służyło budowaniu dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych, zdobyciu wiedzy poprzez promowanie zasad zdrowego odżywiania, edukację w zakresie wartości odżywczych oraz zastosowanie mleka i jego przetworów w codziennej diecie starszych ludzi „60+”.

Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek

Rewizyjny

Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Zw. Rew. składa ocenę merytoryczną przedsięwzięć zrealizowanych przez Związek w 2019 r. przy wsparciu środków FPM.

1. „Szkolenia I, II, III, IV,V,VI,VII”(24.02 - 07.12.2019 r.).

Celem działania była poprawa i utrzymanie wysokiej jakości mleka w skupie i przetwórstwie, poprzez wzrost wiedzy i świadomości ogólnej na temat sytuacji w mleczarstwie polskim, europejskim i światowym oraz wiedzy technicznej i technologicznej na temat mleka i przetworów mlecznych, marketingowej, oraz ekonomicznej wśród dostawców mleka i pracowników spółdzielni mleczarskich.

2. „XLV Olimpiada Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie” (27-29.03.2019 r.).

Celem podstawowym Olimpiady jest wychowanie wysokokwalifikowanej kadry dla branży mleczarskiej. Olimpiada ma charakter ogólnopolski. Adresowana jest do uczniów szkół średnich kształcących się głównie w zawodzie technik technologii żywności i technik przetwórstwa mleczarskiego a także do wszystkich, którzy chcą swoją przyszłość związać z branżą mleczarską i uczących ich nauczycieli. Branża mleczarska potrzebuje wykształconych ludzi, a uczestnicy Olimpiady mogą w przyszłości zasilić jej szeregi.

3. „XII Euroforum Polskiego Mleczarstwa” (15.01-30.04.2019 r.).

Celem XI Euroforum Polskiego Mleczarstwa było wprowadzenie uczestników do aktualnych i przyszłych zagadnień i problemów związanych ze światowym, europejskim i krajowym sektorem mleczarskim, najnowszymi osiągnięciami w technice i technologii pod kątem poprawy jakości raz promocją przetworów mlecznych.

4. „Targi Mleczarskie Mleko-Expo 2019” (27-29.11.2019 r.), „Polagra 2019” (30.09-03.10.2019 r.), Targi Gdańskie „Mleczna Rewia” (29-31.05.2019 r.).

Celem udziału wystawców w targach i imprezach organizowanych podczas targów lub związanych z targami jest promocja produktów mleczarskich, poprzez to wzrost spożycia tych produktów w dłuższym przedziale czasowym, zaprezentowanie odbiorcom hurtowym

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

i detalicznym oraz odwiedzającym szerokiej gamy produktów mleczarskich wytwarzanych w zakładach mleczarskich, a także rozwój współpracy z odbiorcami i pozyskiwanie nowych. Celem jest również spotkanie przetwórców mleka i wymiana doświadczeń.

5. „Pokazy i konkursy towarzyszące MLEKO-EXPO 2019” (15.09.-31.12.2019 r.).

Podczas Targów Mleczarskich „Mleko-Expo” odbywają się promocyjne i edukacyjne imprezy dodatkowe (w tym imprezy cykliczne) oraz uroczyste zakończenia konkursów podnoszące atrakcyjność targów dla publiczności.

6. „Święto Mleka” w Garwolinie (02.10.2019 r.), „IX Kamiennogórskie Święto Mleka” (31.08.2019 r.), „Święto Mleka w Siedlcach” (29.06.2019 r.), „Święto Mleka w Starym Polu” (7.09.2019 r.), „Święto Mleka i Serów na Mazowszu” (08.06.2019 r.)

Imprezy ogólnie dostępne w formie pikniku na terenie otwartym. Celem organizowanych imprez jest promowanie zdrowych nawyków żywieniowych i uświadomienie społeczeństwu jak zdrowe walory posiada mleko i jego przetwory oraz pozyskanie i pogłębienie przez uczestników imprez wiedzy o znaczeniu mleka, serów i innych wyrobów mleczarskich w żywieniu i ich wpływie na zdrowie. Celem długotrwałym jest wzrost spożycia produktów mleczarskich wśród różnych grup społeczeństwa i utrwalanie nawyków zdrowego żywienia poprzez wprowadzanie mleka i wyrobów z mleka do codziennej diety. Święta Mleka są imprezami dla lokalnej społeczności, gości z regionu i kraju.

7. „Smakuj życie w zdrowym stylu” (15.09 – 20.12.2019 r.).

Celem działania jest wzrost spożycia mleka i przetworów mlecznych oraz budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych.

Program skierowany do młodzieży szkół gastronomicznych. Program miał za zadanie promowanie spożywania produktów nabiałowych wśród przyszłych adeptów sztuki kulinarnej. Przeprowadzenie spotkania promocyjno – edukacyjnego dla uczniów szkoły gastronomicznej. Spotkanie w formie warsztatu – uczniowie przygotowali potrawę przy użyciu produktów nabiałowych.

Celem spotkania było przekazanie przyszłym kucharzom umiejętności, jak rozwijać swoją kreatywność i nowoczesną kuchnię polską, przy jednoczesnym wykorzystaniu najwyższej jakości produktów. Nadrzędnym celem warsztatów była edukacja w zakresie trwałego

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

kształtowania prozdrowotnych nawyków żywieniowych wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin w oparciu o bogatą w nabiał dietę.

8. „XXVII Sympozjum Technika i Technologia w Przemśle Mleczarskim” (05-07.06.2019 r.).

W trakcie sympozjum, podczas wykładów przeprowadzanych przez pracowników naukowych oraz przedstawicieli wiodących firm pracujących na rzecz mleczarstwa, przedstawiane są informacje na temat nowych technik i technologii stosowanych w przemyśle mleczarskim

Materiały zostały opracowane profesjonalnie. Wiedza przekazana uczestnikom sympozjum na merytorycznie wysokim poziomie. Przy współpracy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

9. Promocja telewizyjna w programach śniadaniowych” (01.08.2019 r. - 31.12.2019 r.)

Realizacja kampanii informacyjno-promocyjnej w telewizji i w Internecie, której celem było zwiększenie świadomości i wiedzy oraz spożycia produktów mleczarskich wśród społeczeństwa. Działania kampanii uwzględniały aspekt edukacyjny.

Zadanie zaplanowane było jako akcja informacyjno- promocyjna mająca na celu wprowadzenie mody na przygotowanie posiłków z mleka i jego przetworów, wzrost spożycia produktów mleczarskich poprzez ukazanie walorów smakowych i wizualnych przygotowywanych posiłków, poprzez pojawienie się w popularnym programie telewizyjnym kącików kulinarnych.

Akcja w Internecie w tym w social mediach wspomagała kampanię telewizyjną i kreowała zdecydowany przekaz użytkowników Internetu o konieczności wprowadzenia do codziennej diety mleka i przetworów mlecznych.

10. „Badania rynku” (15.10 – 31.12.2018 r.)

Celem przedsięwzięcia było poznanie preferencji żywieniowych Polaków w sferze mleka i jego produktów, znajomości konsumentów marek firm i produktów, oraz prowadzonych kampanii promocyjnych, a także wydanie Raportu podsumowującego badania, aby przekazać zdobyte informacje i wyciągnięte na tej podstawie wnioski zarządom przedsiębiorstw mleczarskich. Badanie przeprowadzono na próbie 1000 osób.

11. „Film „Wybieram produkty mleczarskie” (1.03 - 31.12.2019 r.)

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Promocja mleka i jego przetworów na rynku wewnętrznym poprzez emisje SPOTU w telewizji i innych mediach (Internet).

Celem emisji filmu promocyjnego w telewizjach regionalnych na terenie całego kraju i w Internecie jest wykreowanie pozytywnego wizerunku spożycia produktów mlecznych a tym samym wzrost konsumpcji tych produktów. Treść, forma i częstotliwość oraz przekaz merytoryczny emisji spełniły oczekiwania organizatorów. Odbiór wśród grupy docelowej – konsumentów produktów mleczarskich był bardzo pozytywny.

12. „Ogólnopolskie Święto Sera – Festiwal Serów i Twarogów Polskiego Mleczarstwa ”

(20-22.09.2019 r.). Projekt realizowany jest w Olsztynie i kierowany do współorganizacji z najlepszymi polskimi producentami, a jego celem jest ukazanie konsumentom najwyższej jakości i wartości odżywczej serów i twarogów produkowanych przez krajowy przemysł mleczarski oraz kształtowanie od najmłodszego pokolenia poprawnych nawyków żywieniowych, wpisujących w dietę nabiał.

Promocja spożywania mleka i produktów mleczarskich w szczególności serów dojrzewających i twarogów poprzez organizację imprezy promocyjnej w formie festiwalu. Odwiedzający zyskali i pogłębili wiedzę o znaczeniu serów i twarogów w żywieniu. Współorganizator Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.

13. „Symposium - Aktualna sytuacja w sektorze i na rynku mleczarskim” – I i II (27.02.2019

r. i 11.07.2019 r.). Celem sympozjów było zapoznanie uczestników z aktualnymi problemami i stanem sektora mleka w Polsce, Europie i na świecie oraz sytuacją na rynku mleka. W sympozjach uczestniczył Pan Jan Krzysztof Ardanowski - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

14. „Smak Tradycji Płynący z Natury” (09.07.2019 r.).

Promocja wyrobów mleczarskich polegająca na, m.in. spotkaniach z blogerami i przedstawicielami ogólnopolskiej prasy kolorowej dla kobiet, prelekcjach prowadzonych przez ekspertów, warsztatach kulinarnych i z wyrobu twarogu oraz fotograficzno-reklamowych dla potraw z mleka.

Prelekcje i warsztaty pozwoliły zdobyć blogerom i przedstawicielom prasy wiedzę na temat jakości, cech, zalet mleka i przetworów z mleka oraz umiejętności dotyczące wyrobu twarogu i masła a także (uczestnictwo w warsztatach kulinarnych) w przygotowaniu potraw

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

z mleka i jego przetworów i wiedzę na temat komponowania codziennej diety przy włączaniu do niej mleka i przetworów z mleka.

Blogerzy kulinarni będą się starać wykorzystywać nabyte umiejętności i zdobytą wiedzę w swojej aktywności w Internecie, a przedstawiciele prasy w swojej codziennej pracy.

15. „Kampania promocyjna mleka i jego przetworów” (22.11.2019 r. – 31.12.2019 r.)

Kampania polegała na wyświetlaniu 10 sek. spotu na ekranach LCD w Warszawie w punktach uczęszczanych przez dużą liczbę przechodniów (w przejściu podziemnym w centrum Warszawy pod Rondem Dmowskiego).

Celem kampanii był wzrost spożycia mleka i przetworów mlecznych oraz budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych.

Spot miał zachęcać konsumentów do zakupu produktów mleczarskich. Podnieść świadomość nt. walorów odżywczych mleka i jego przetworów.

16. „Projekty Polskich Norm i Standardy FAO/WHO” (4.02.2019 r. – 31.12.2019 r.).

Działanie polega na przygotowaniu około 10 dokumentów w postaci projektów polskich norm. Każdy z projektów realizowany jest w pięciu etapach: tłumaczenie, weryfikacja tłumaczenia, przygotowanie projektu roboczego, projektu do ankiety i projektu do zatwierdzenia.

Każdy projekt uzgadniany jest na posiedzeniu Komitetu Technicznego 35 ds. Mleka i przetworów mlecznych i opracowywany normalizacyjnie przez Polski Komitet Normalizacyjny.

17. „Tłumaczenie materiałów informacyjnych FIL/IDF (02.09.2019 r. – 15.12.2019 r.)

Celem zadania było przygotowanie tłumaczeń na język polski międzynarodowych dokumentów skierowanych do producentów branży mleczarskiej, stanowiących bazę do opracowywania procedur produkcyjnych w zakładach przetwórczych oraz przekazanie wiedzy o najnowszych osiągnięciach nauki i praktyki w mleczarstwie i o aktualnościach w branży, pracownikom zakładów mleczarskich poprzez tłumaczenie biuletynów o charakterze opracowań/przewodników wydawanych przez FIL/IDF.

18. Opłata składek członkowskich w organizacjach międzynarodowych (3.02.2019 r. – 31.05.2019 r.)

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Opłacenie rocznych składek w organizacjach międzynarodowych jest niezbędnym warunkiem uczestnictwa krajowych organizacji mleczarskich w pracach FIL/IDF oraz EDA.

19. Uczestnictwo przedstawicieli branży w Zarządzie EDA, w dorocznych kongresach mleczarskich i grupach roboczych (4.03.2019 r. – 31.12.2019 r.)

Udział przedstawicieli w zarządzie EDA, w dorocznych kongresach mleczarskich i grupach roboczych pozwala na bieżące śledzenie i aktywne uczestnictwo w dyskusjach i pracach organizacji międzynarodowych.

ZWIĄZEK POLSKICH PRZETWÓRCÓW MLEKA

**SPRAWOZDANIE RZECZOWE Z REALIZACJI
PRZEZ ZWIĄZEK POLSKICH PRZETWÓRCÓW MLEKA ZADAŃ
DOFINANSOWANYCH ZE ŚRÓDKÓW FUNDUSZU PROMOCJI
MLEKA W ROKU 2019.**

1) ZESTAWIENIE ZAPLANOWANYCH I ZREALIZOWANYCH ZADAŃ:

Zadania zaplanowane	Zadania zrealizowane
Składka EDA 2019	Składka EDA 2019
Wyjazd na targi Czechy 2019	Wyjazd na targi Czechy 2019
Udział w Kongresie EDA 2019	Udział w Kongresie EDA 2019
Udział w Mazowieckim Świącie Chleba Mleka i Sera 2019	Udział w Mazowieckim Świącie Chleba Mleka i Sera 2019
Udział w posiedzeniach Komitetu Handlu i Gospodarki EDA 2019	Udział w posiedzeniach Komitetu Handlu i Gospodarki EDA 2019

2) TERMINY, W KTÓRYCH ZADANIA ZOSTAŁY ZREALIZOWANE:

Nazwa zadania	Termin realizacji
Składka EDA 2018	05.04.2019r.
Wyjazd na targi Czechy 2019	13 – 16. 05.2019r.
Udział w Kongresie EDA 2019	16 - 19. 10.2019r.
Udział w Mazowieckim Świącie Chleba Mleka i Sera 2019	15.09.2019r.
Udział w posiedzeniach Komitetu Handlu i Gospodarki EDA 2019	20.03.2019r. oraz 12.06.2019r.

3) KWOTA DOFINANSOWANIA WYPŁACONA Z FPM W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ ZADAŃ

Nazwa zadania	Kwota dofinansowania wypłacona z FPM
Składka EDA 2019	79 825,59 PLN
Wyjazd na targi Czechy 2019	119 406,00 PLN
Udział w Kongresie EDA 2019	6 592,94 PLN
Udział w Mazowieckim Święcie Chleba Mleka i Sera 2019	50 560,00 PLN
Udział w posiedzeniach Komitetu Handlu i Gospodarki EDA 2019	4 777,50 PLN

4) OCENA MERYTORYCZNA ZREALIZOWANYCH ZADAŃ:

a) Składka EDA 2019

Realizacja zadania polegała na opłacie składki członkowskiej za przynależność ZPPM do Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarskiego (EDA) w kwocie przypadającej na ZPPM. Płatności składki dokonano w dniu 05.04.2019r. na podstawie faktury wstawionej przez EDA. Członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarskiego (EDA) otrzymują na bieżąco informacje dotyczące procesu legislacyjnego UE, jednocześnie uczestnicząc w procesie konsultacji nowopowstających przepisów prawa UE. Ponadto mają dostęp do regularnie przekazywanych danych statystycznych oraz analiz dotyczących rynku mleka i przetworów mlecznych UE oraz rynku światowego. Dzięki rozwiniętym kanałom współpracy pomiędzy EDA a organami Unii Europejskiej, członkowie EDA mają możliwość kontaktu z przedstawicielami władz UE podczas spotkań o charakterze konsultacyjnym. Uczestnictwo w pracach EDA pozwala również na wymianę doświadczeń pomiędzy poszczególnymi krajami członkowskimi EDA, a także opracowywanie wspólnych, kompromisowych stanowisk unijnego sektora mleczarskiego wobec problemów i propozycji ich rozwiązań przedstawianych przez władze Unii Europejskiej – takich jak np., wahania cen produktów mleczarskich, współpraca z sieciami handlowymi, przyszły kształt Wspólnej Polityki Rolnej, znakowanie żywności itp.

W związku z powyższym członkostwo w EDA, a tym samym opłacanie składek członkowskich w tej organizacji powinno być kontynuowane w przyszłości.

b) Wyjazd na targi Czechy 2019

W ramach realizacji zadania „Wyjazd na targi Czechy 2019” czterdziestoosobowa grupa przedstawicieli polskiej branży mleczarskiej (przede wszystkim dostawców mleka) w dniach 13-16 maja 2019r. wzięła udział w wyjeździe, podczas którego uczestnicy zwiedzili targi Animal Tech oraz National Show of Live Stock w czeskim Brnie, Realizacja zadania została powierzona biur podróży, które zapewniło sprawny przebieg wyjazdu i wykonanie wymaganych usług.

Uczestnikom został zapewniony:

- transport autokarowy na trasie Warszawa-Brno-Warszawa;
- zakwaterowanie w hotelu (3 doby hotelowe);
- pełne wyżywienie podczas wyjazdu (4 dni) ;
- niezbędne transfery
- usługi pilota wyjazdu i tłumacza podczas wyjazdu;
- ubezpieczenie podróżne
- wstęp na targi

Podczas targów National Show of Live Stock oraz Animal Tech – największej tego typu imprezie w Czechach można było zobaczyć ponad 800 zwierząt, zapoznać się z zarówno z osiągnięciami czeskich hodowców związanymi z postępami genetycznymi, jak też z żywieniem. W gospodarstwie mleczarskim, które organizatorzy targów udostępniłi do zwiedzania uczestnikom wyjazdu organizowanego przez ZPPM, można było zapoznać się z ekologicznymi metodami hodowli bydła i produkcji mleka.

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez organizatorów w targach wzięło udział 215 wystawców. Uczestnicy podczas zwiedzania targów zapoznali się z najnowszą ofertą maszyn i urządzeń rolniczych dostępnych na rynku. Szczególną uwagę tradycyjnie cieszyły się ciągniki rolnicze oraz prasy do siana i zielonek. Uczestnicy zwrócili również uwagę na ofertę firm paszowych.

Niewątpliwą atrakcją targów była wystawa i ocena bydła mlecznego i mięsnego - zwłaszcza mniej popularnych w Polsce ras typu: normandzkiego, Aberdeen Angus, Hereford oraz demonstracje udoju – zarówno bardziej tradycyjnych rozwiązań, jak też nowoczesnych technik. Biorąc pod uwagę obserwowane tendencje demograficzne powodujące problemy w utrzymaniu młodych ludzi na wsiach (tzw. problem sukcesji) oraz realnego zmniejszenia się liczby gospodarstw utrzymujących mleko, zapoznanie uczestników wyjazdu z rozwiązaniami

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

czyniącymi pracę w gospodarstwach mleczarskich lżejszą lub bardziej efektywną, miało na celu uświadomienie uczestnikom, że praca w gospodarstwie mleczarskim nie musi zawsze angażować olbrzymiej ilości sił i czasu, a jej rentowność może być zwiększona dzięki skutecznym inwestycjom w stada. Zaprezentowane rozwiązania miały tym samym na celu zwiększenie zainteresowania utrzymaniem produkcji mleka w gospodarstwach, ich rozwojem oraz kontynuacją produkcji w gospodarstwach przekazywanych sukcesorom. Biorąc pod uwagę fakt zainteresowania uczestników wyjazdu prezentowanymi rozwiązaniami (w zakresie żywienia, udoju oraz genetyki) można stwierdzić, że cel wyjazdu został osiągnięty, a atrakcyjna forma wyjazdu zagranicznego (efektywnego kosztowo) dodatkowo sprzyjała zwiększeniu zainteresowania udziałem w tym przedsięwzięciu.

Biorąc pod uwagę niekorzystne tendencje demograficzne w polskich gospodarstwach mleczarskich, tego typu przedsięwzięcia, które mogą pomóc w zwiększeniu efektywności gospodarowania i optymalizacji nakładów powinny być kontynuowane w przyszłości.

c) Udział w Kongresie EDA

Udział przedstawiciela ZPPM w czterodniowym Kongresie EDA, który w dniach 16-19 października 2019r. odbył się w Austrii obejmował udział w posiedzeniach: Komitetu Handlu i Gospodarki EDA (TEC-EDA), Walnego Zgromadzenia EDA, Światowego Forum Mleczarstwa.

Udział wymagał opłaty następujących świadczeń dla jednej osoby:

- 1) Bilet lotniczy na trasie Polska – Austria – Polska
- 2) Nocleg w hotelu przez 3 doby
- 3) Opłata rejestracyjna

Celem realizacji zadania było uzyskanie najnowszych informacji ekonomicznych i prawnych dotyczących światowego i unijnego rynku mleka, reprezentacja interesów polskiej branży mleczarskiej na forum UE.

1. Posiedzenie Komitetu Handlu i Gospodarki EDA (TEC-EDA).

W dniu 17 października 2019r. w Wiedniu odbyło się posiedzenie Komitetu Handlu i Gospodarki EDA (TECEDA), w którym wziął udział przedstawiciel Polski, oddelegowany przez ZPPM.

Program posiedzenia obejmował następujące punkty:

- Informację z państw członkowskich na temat sytuacji rynkowej
- Prezentację kampanii promocyjnej mleka z Danii
- Raport ze spotkania CAP TF, które odbyło się w dniu 16 października 2019 roku
- Raport ze spotkania Trade TF, które odbyło się 16 października 2019 roku
- Raport Milk Market Observatory
- Informację na temat aktualnej sytuacji w sprawie Brexitu
- Dyskusję z udziałem Brigitte Misonne, szefowej departamentu w DG AGRI

Przewodniczący Komitetu, Wim Kloosterboer (Holandia) powitał delegacje krajowe obecne na spotkaniu i otworzył posiedzenie. Uczestnikom przypomniano o zakazie wymiany informacji mogących spowodować złamanie przepisów antytrustowych i pouczono ich, że podpisanie listy obecności oznacza zgodę na przestrzeganie regulacji obowiązujących w tym zakresie.

Następnie jednomyślnie zatwierdzono porządek obrad.

Przedstawiciele poszczególnych państw przedstawili informacje na temat sytuacji rynkowej na rynku mleka.

Najważniejsze kwestie, jakie pojawiały się podczas dyskusji, były następujące:

- środki podejmowane w celu ochrony klimatu, które mogą się przełożyć na rynek mleka (Holandia)
- zagrożenie poziomu produkcji mleka i paszy spowodowane suszą (Francja)
- przyjęcie pakietu klimatycznego może przełożyć się na wysokie ceny energii (Niemcy)
- emisja azotu może stać się wkrótce jedną z najważniejszych kwestii w dyskusji społecznej (Holandia)

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

- dyskusja na temat konfliktu USA z UE, która negatywnie może przełożyć się na sytuację na rynku mleka z powodu nowych ceł, na które naciskają np. producenci amerykańskich serów (Włochy)
- nasilenie kampanii przeciwko spożywaniu mleka, niejasne stanowisko rządu (Finlandia)
- rosnące znaczenie kwestii ekologicznych w produkcji mleka
- rosnąca rola mleka organicznego (Portugalia)
- duże znaczenie troski o dobrostan zwierząt (Austria)
- problem produkcji i recyklingu butelek jednorazowych i PET (Chorwacja).

Prowadzący spotkanie stwierdził, że sytuacja rynkowa na europejskim rynku mleka jest stabilna, ale narastają złe nastroje wśród rolników niezadowolonych z cen mleka (np. Holandia).

Przedstawiciele Duńskiego Stowarzyszenia Mleczarskiego przedstawili prezentacje dotyczące programów promocyjnych dotyczących zwiększenia spożycia mleka wśród dzieci i młodzieży, a także program mający na celu zmianę postrzegania mleka i jego przetworów w internecie.

W następnym punkcie prezentacja na temat sytuacji na rynku mleka na jesieni 2019 przedstawiła Monika Wohlfarth. Wśród czynników wpływających na światowy rynek zwróciła uwagę na m.in. fakt, że wzrost produkcji w USA się zatrzymał, nastąpiła obniżka w większości krajów Ameryki Południowej, wystąpiła susza w Australii, ale jednocześnie mamy do czynienia z korzystnymi warunkami w Nowej Zelandii.

Inne kwestie, które poruszyła M. Wohlfarth:

- ceny na rynku międzynarodowym – ceny tłuszczu są obecnie niższe, zaś SMP wyższe.
- na rynku międzynarodowym daje się zauważyć fakt, że Rosja coraz więcej importuje, ale UE nie może z tego skorzystać z powodu embarga.
- w Unii Europejskiej oczekiwana jest produkcja mleka na niezmiennym poziomie w najbliższych miesiącach.
- coraz bardziej na sytuację na rynku wpływają też warunki pogodowe.
- obecnie największe dostawy mleka obserwujemy w Irlandii, Wielkiej Brytanii i Polsce, zaś największe ich osłabienie w Holandii i Francji.
- eksport UE do sierpnia większy o 1 mln ton, zaś import też wzrósł, ale niewiele.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

- przetwórstwo – wzrosło głównie w obszarze serów, masła i SMP, ale w ostatnich miesiącach widać tendencję zniżkową w odniesieniu do masła i SMP.
- rynek sera jest zbilansowany, blisko stagnacji - prawdopodobnie będzie to najbardziej dotknięty przez brexit rynek przetworów mleczarskich ze względu na silną pozycję W. Brytanii. największym odbiorcą serów z UE jest USA – 16%, głównie z Włoch, Francji, Holandii, Hiszpanii i Niemiec.
- ceny masła po rocznej obniżce się ustabilizowały.
- SMP się również ustabilizowało, po opróżnieniu magazynów, a UE stała się na tym rynku konkurencyjna.
- ceny serwatki spadły od stycznia, co może być spowodowane chorobą ASF na rynkach Azji. WMP od 2016 roku UE traci udział w rynku.
- ceny przetworów mleczarskich są średnio niższe niż rok temu.
- nierównowaga pomiędzy tłuszczem a białkiem się zmniejsza.
- w UE popyt na produkty mleczarskie jest w stagnacji, na poziomie międzynarodowym wzrósł pomimo pogorszenia się stanu gospodarek w niektórych państwach i wojnach handlowych.
- rekordowy eksport SMP przyczynił się do zmniejszenia zapasów
- Brexit i wojna handlowa z USA powodują niepewność na rynku.

M. Wohlfarth stwierdziła również, że wzrost produkcji mleka w UE i innych krajach eksportujących został zatrzymany dzięki niekorzystnym warunkom pogodowym, niskiej opłacalności i regulacjom środowiskowym, zaś ceny mleka w 2019 roku nie osiągną poziomu z 2018 roku.

Dyskusję z udziałem Brigitte Misonne, szefową departamentu w DG AGRI, zdominowały relacje z USA i zapowiedzi administracji Prezydenta Trumpa wprowadzenia cła na towary pochodzenia zwierzęcego, choć do ostatniej chwili nie wiadomo dokładnie na jakie produkty. UE zamiast sankcji chce negocjacji, chociaż dotychczasowe nie przyniosły żadnych efektów. Według p. Misonne USA uprawiają politykę dziel i rządź, w której chodzi o rozbięcie unijnej jedności poprzez np. wyłączenie Francji z nałożenia ceł, przy jednoczesnym nadmiernym obciążeniu nimi Irlandii. Zdecydowanie jest to testowanie unijnej jedności.

Pozostałe kwestie wymienione w programie nie zostały omówione ze względu na brak czasu.

2. Walne Zgromadzenie EDA i Światowe Forum Mleczarstwa.

Walne Zgromadzenie EDA zaakceptowało przedstawiciela Polski Jarosława Kowalika jako członka Zarządu EDA

Finansowe sprawozdanie za rok poprzedni przedstawił Renaat Debergh, skarbnik EDA. Walne Zgromadzenie zaakceptowało sprawozdanie.

Prezydent VÖM Helmut Petschar przedstawił aktualną sytuację austriackiego mleczarstwa i rynku produktów mleczarskich w tym kraju.

W imieniu Hiszpanii tamtejsza Federacja Przemysłu Mleczarskiego zaprosiła na kolejne spotkanie EDA w dniach 18-21 listopada 2020 roku w Madrycie.

Światowe Forum Mleczarstwa odbyło się zaraz po Walnym Zgromadzeniu EDA. Otwarcia dokonał Prezydent EDA Michel Nalet.

Swoje wystąpienie miała również austriacka Minister Rolnictwa i Zrównoważonego Rozwoju Maria Patek, Norbert Lins, członek Parlamentu Europejskiego, szef komisji parlamentarnej AGRI, Giuseppe Ambrosi, Prezydent Assolatte oraz przedstawiciele austriackich spółdzielni mleczarskich.

W trakcie Światowego Forum Mleczarstwa odbyły się trzy sesje dyskusyjne:

- Kształtowanie krajobrazu europejskiego mleczarstwa – cele do 2024 roku
- Kształtowanie krajobrazu światowego mleczarstwa – co jest głównym czynnikiem napędzającym
- Kształtowanie europejskiego mleczarstwa – pozycjonowanie mleczarstwa w odniesieniu do klienta, sektora B2B i handlu.

Podczas wszystkich wystąpień przewijała się nadzieja, że nowe polityczne otwarcie związane z nową Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim oraz nastawienie na kwestie ekologiczne dadzą szansę na rozpoczęcie skutecznego i korzystnego dialogu z przemysłem. Elementem dominującym w dyskusjach prowadzonych podczas Forum były kwestie środowiskowe, zwłaszcza odnośnie plastiku, śladu węglowego, dobrostanu zwierząt, które według uczestników będą mieć istotne znaczenie dla przemysłu. Równie ważne będzie uwzględnianie kwestii oddziaływania ekonomicznego i społecznego, czyli m.in. podatków, miejsc pracy, dostępu do żywności, tradycji i kultury, zdrowia.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Zwracano także uwagę na fakt, że konieczna jest polityka skierowana nie tylko na producentów, ale także na przetwórców, bez których nie da się osiągnąć sukcesu na poziomie europejskim. Już obecnie mamy dobre regulacje pomiędzy producentami i przetwórcami, należy unikać wojny pomiędzy tymi dwoma środowiskami. Istotna jest rola jednolitych i wspólnych dla wszystkich zasad i harmonizacji prawa – bez tego nie można mówić o wspólnym rynku. Przemysł powinien być jeszcze bliżej konsumenta, klienta, gdyż bez tego trudno zrozumieć jego potrzeby, wymogi i przyzwyczajenia.

Z zagrożeń dla europejskiego mleczarstwa wymieniano głównie rosyjskie embargo, zagrożenie wojną celną z USA, nierozwiązane kwestie związane z Mercosour, wzrost cen energii, ale także rozpowszechniające się coraz szerzej, zwłaszcza w mediach społecznościowych, opinie o szkodliwości spożywania mleka i jego przetworów.

Biorąc pod uwagę zakres zagadnień omawianych podczas posiedzeń Komitetu Handlu i Gospodarki EDA, Walnego Zgromadzenia EDA oraz Światowego Forum Mleczarstwa, jak też ich wagę dla polskiej branży mleczarskiej oraz możliwość bezpośredniego spotkania z przedstawicielami Komisji Europejskiej podczas ww. posiedzeń oraz z innymi delegacjami krajów członkowskich UE i wynikającą z tego możliwość zaakcentowania spraw istotnych z punktu widzenia polskiej branży mleczarskiej, udział w Kongresach EDA powinien być kontynuowany w kolejnych latach.

d) Udział w Mazowieckim Święcie Chleba Mleka i Sera 2019

Przedmiotem zadania był udział w „Mazowieckim święcie chleba, mleka i sera” poprzez przygotowanie stoiska informacyjno-promocyjnego, w ramach którego prowadzona była degustacja lokalnych produktów oraz udostępnione zostały materiały promocyjno-informacyjne dotyczące korzyści żywieniowych i zdrowotnych wynikających ze spożywania mleka i jego przetworów, jak też informujące o jakości lokalnych produktów. Stoisko było wyposażone w sztuczne krowy do dojenia (zabawa dla najmłodszych). Informacja o stoisku była propagowana w lokalnej prasie, Internecie, na banerach, plakatach, ulotkach oraz w formie zaproszeń. W wyniku podjętych działań uczestnicy „Mazowieckiego święta chleba, mleka i sera”, którzy trafili na stoisko uzyskali informacje na temat jakości lokalnych produktów, korzyści żywieniowych i zdrowotnych płynących ze spożywania mleka i jego przetworów.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Realizacja zadania wymagała pokrycia następujących kosztów:

1. Ogłoszenia w lokalnej prasie x 5
2. Promocja na Facebooku x 1
3. Bannery x 6
4. Zaproszenia x 1 000
5. Plakaty x 30
6. Wynajem stanowisk serwujących nieodpłatnie dania promujące sposoby wykorzystanie serów i wyrobów z mleka w spożyciu różnych innowacyjnych dań x 2
7. Wynajem namiotów x 2
8. Wynajem „sztucznych krów” x 2
9. Przygotowanie banneru zawierającego informacje o dofinansowaniu stoiska ze środków FPM x 1
10. Prowadzenie mediów społecznościowych x 1
11. Ulotki x 1500
12. Broszury z 1500
13. Papier do drukarki (w celu wydruku ankiet) x 3
14. Toner do drukarki (w celu wydruku ankiet) x 2

Nadrzędnym celem podjętych działań był „Wzrost spożycia mleka i budowanie dobrego PR wokół mleka i produktów mlecznych.” Cel był realizowany poprzez działania informacyjne i promocyjne nakierowane na podniesienie świadomości uczestników „Mazowieckiego święta chleba, mleka i sera” w zakresie jakości lokalnie wytwarzanych produktów oraz korzyści żywieniowych i zdrowotnych wynikających z ich spożywania.

Stoisko przygotowane przez ZPPM odwiedziło około 6 tys. osób, odwiedzającym wydano m.in. 1500 broszur (książeczek zawierających zarówno informacje dotyczące walorów żywieniowych i zdrowotnych przetworów mlecznych jak też przepisów kulinarnych na potrawy z przetworami mlecznymi). Dodatkowo wydano: 300 litrów zup, 2000 serów pleśniowych z grilla, 4000 sztuk koreczków serowych i 3500 sztuk tostów. Ponadto na stoisku dostępny był dietetyk udzielający porad uczestnikom imprezy. Warto przy tym zauważyć, że w ramach realizacji zadania przeprowadzono ankietę wśród odwiedzających stoisko i zgodnie z jej wynikami jedynie 18% ankietowanych czerpie swoją wiedzę na temat żywienia i jego wpływu na zdrowie od dietetyków, natomiast główne źródło wiedzy stanowi Internet (57% wskazań). Zgodnie z wynikami ankiety przeprowadzonej wśród odwiedzających stoisko:

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

63% badanych uznało, że informacje przekazane podczas imprezy skłaniają ich do zmiany nawyków żywieniowych;

- 88% ankietowanych uznało, że wydarzenia typu Mazowieckiego Święta przynoszą korzyści ich uczestnikom;

Biorąc pod uwagę powyższe wyniki można stwierdzić, że cele zadania zostały zrealizowane, a udział w podobnych imprezach powinien być kontynuowany w przyszłości.

e) Udział w posiedzeniach Komitetu Handlu i Gospodarki EDA 2019

Realizacja zadania obejmowała udział przedstawiciela ZPPM w dwóch posiedzeniach Komitetu Handlu i Gospodarki EDA. Posiedzenia odbyły się 20.03.2019r. oraz 12.06.2019r. i wzięt w nich udział przedstawiciel ZPPM.

W ramach realizacji zadania dwukrotnie zakupiono bilety lotnicze na trasie Warszawa-Bruksela-Warszawa.

Zaplanowanym celem zadania było uzyskanie najnowszych informacji ekonomicznych i prawnych dotyczących światowego i unijnego rynku mleka, reprezentacja interesów polskiej branży mleczarskiej na forum UE. Cel ten został zrealizowany, gdyż:

- 1) Podczas posiedzenia w dniu 20 marca 2019r. omówiono dostępne informacje statystyczne dotyczące unijnego i światowego rynku mleka (przedstawiciel ZPPM omówił aktualną sytuację na rynku polskim); zaprezentowano sprawozdanie z posiedzenia grupy roboczej EDA ds. handlu (omówiono toczące się negocjacje umów handlowych pomiędzy UE oraz innymi obszarami celnymi oraz omówiono pojawiające się bariery w handlu międzynarodowym); podczas spotkania z przybyłymi na posiedzenie przedstawicielami Komisji Europejskiej przedyskutowano przedłożoną przez Komisję Europejską koncepcję „transparentności rynków rolnych” (przedstawiciel ZPPM zwrócił uwagę na trudność w komunikacji informacji wynikających z koncepcji „transparentności” na poziom gospodarstw produkujących mleko); zaprezentowano sprawozdanie z posiedzenia grupy roboczej EDA ds. WPR (prace nad stanowiskiem EDA wobec propozycji zmian WPR procedowanych przez Parlament Europejski); zreferowano posiedzenie Obserwatorium Rynku Mleka (MMO); zreferowano posiedzenie Grupy Dialogu Społecznego ds. rynku mleka; omówiono sytuację związaną

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

z Brexitem; niemiecka firma analityczna ZMB dokonała prezentacji analizy sytuacji rynkowej z elementami prognoz.

- 2) Podczas posiedzenia w dniu 12 czerwca 2019r. omówiono dostępne informacje statystyczne dotyczące unijnego i światowego rynku mleka (przedstawiciel ZPPM uaktualnił informacje na temat polskiego rynku mleka); zaprezentowano sprawozdanie z posiedzenia grupy roboczej EDA ds. handlu (omówiono toczące się negocjacje umów handlowych pomiędzy UE oraz innymi obszarami celnymi oraz omówiono pojawiające się bariery w handlu międzynarodowym); podczas spotkania z przybyło na posiedzenie przedstawicielami Komisji Europejskiej przedyskutowano bariery handlowe pojawiające się przy eksporcie unijnych serów do Kanady, przedstawiciel ZPPM uzyskał informacje dotyczące negocjacji umowy o wolnym handlu pomiędzy UE a Nową Zelandią, z których wynikało, że na mocy negocjowanej umowy zdecydowana większość produktów mleczarskich uzyska tzw. status produktu wrażliwego, przedstawiciel Komisji Europejskiej omówił również plany negocjacyjne Komisji dotyczące umów handlowych z USA oraz krajami Mercosour; z przedstawicielami Komisji przedyskutowano sytuację na unijnym i światowym rynku mleka, wskazano również na potencjalne problemy realizacji postulatu transparentności rynków rolnych – koncepcji zaproponowanej przez Komisję Europejską; omówiono sprawozdanie z posiedzenia Obserwatorium Rynku Mleka (MMO); przedstawiono zaktualizowane informacje na temat Brexitu; przedstawiciel Hiszpanii dokonał prezentacji kampanii promocyjno-informacyjnej dotyczącej spożywania mleka i jego przetworów – realizowanej na rynku hiszpańskim.

Biorąc pod uwagę zakres zagadnień omawianych podczas posiedzeń Komitetu Handlu i Gospodarki EDA oraz ich wagę dla polskiej branży mleczarskiej, jak też możliwość bezpośredniego spotkania z przedstawicielami Komisji Europejskiej podczas posiedzeń Komitetu Handlu i Gospodarki EDA i wynikającą z tego możliwość zaakcentowania spraw istotnych z punktu widzenia polskiej branży mleczarskiej, udział w posiedzeniach Komitetu Handlu i Gospodarki EDA powinien być kontynuowany w kolejnych latach.

RAPORT POLSKIEJ FEDERACJI HODOWCÓW BYDŁA I PRODUCENTÓW MLEKA Z REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZU PROMOCJI MLEKA 2019

SKŁADKI DO ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH

1. Składka do Międzynarodowego Komitetu ds. Kontroli Użytkowości Zwierząt ICAR

PFHBiPM zobowiązana jest do prowadzenia oceny wartości użytkowej bydła w zgodzie z przepisami Unii Europejskiej, na podstawie ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich. Dlatego członkostwo w ICAR i wynikające z niego składki do międzynarodowej organizacji harmonizującej zasady prowadzenia oceny wartości użytkowej zwierząt na świecie - jest obowiązkiem PFHBiPM, w celu zagwarantowania najwyższego poziomu świadczonych usług co wiąże się z poprawą jakości produkowanego mleka.

2. Składka z tytułu Międzynarodowej Oceny Wartości Generycznej Buhajów INTERBULL

PFHBiPM jest pełnym członkiem ICAR - Międzynarodowego Komitetu ds. Oceny wartości użytkowej zwierząt od maja 2007 roku. W ramach ICAR działa podkomitet o nazwie INTERBULL zajmujący się oceną wartości genetycznej buhajów ras mlecznych.

3. Składka z tytułu członkostwa w Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF

Opłata rocznej składki za przynależność Polski do Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej – *Fédération Internationale de Laitière / International Dairy Federation* – FIL/IDF, która jest niezależną, apolityczną i niedochodową organizacją mającą na celu wykorzystanie międzynarodowej współpracy i kontaktów do rozpowszechniania naukowej, technicznej i ekonomicznej informacji. Jest to najstarsza organizacja mleczarska założona ponad 100 lat temu. Polska jest członkiem FIL/IDF od 1953 roku. Misją FIL/IDF jest reprezentowanie sektora mleczarskiego na całym świecie poprzez zapewnienie najlepszych, ogólnych źródeł wiedzy naukowej w celu wspierania rozwoju i promocji, jakości mleka i produktów mlecznych, aby zapewnić konsumentom produkty zdrowe o wysokiej jakości.

4. Składka członkowska w Europejskiej Konfederacji Czarno-Białego i Czerwono-Białego Bydła Holsztyńskiego

PFHBiPM jest członkiem EHRC od lipca 2004 roku. Składka członkowska kalkulowana jest na podstawie liczby krów wpisanych do ksiąg dla bydła polskiego holsztyńsko-fryzyjskiego na

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

koniec grudnia poprzedniego roku. Zadaniem EHRC jest doskonalenie, rozwój i promowanie hodowli bydła holsztyńskiego poprzez ścisłą współpracę organizacji oficjalnie uznanych za prowadzące księgi hodowlane dla tej rasy w Europie. Organizacja ta działa od 1966 roku. Polska uczestniczy w pracach od 1982 roku, a od lipca 2004 roku, po przejęciu prowadzenia ksiąg hodowlanych, przedstawicielem naszego kraju w szeregach EHRC jest Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka.

5. Składka członkowska w Światowej Federacji Holsztyńsko-Fryzyjskiej

Uczestniczenie PFHBiPM w strukturach międzynarodowych organizacji branżowych związanych z hodowlą bydła, produkcją mleka i jego przetwórstwem przynosi szereg korzyści krajowym, mleczarskim organizacjom branżowym.

TARGI I WYSTAWY BYDŁA HODOWALANEGO

1. XIX Międzynarodowe Targi FERMA BYDŁA w Łodzi 15-17 lutego 2019 r.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Podczas ubiegłorocznych Targów Ferma w Łodzi odbyła się kolejna edycja Forum Hodowli Bydła – Produkcji Mleka i Żywca Wołowego. PFHBiPM w dniu 16.02.2019 zorganizowała panel “Zwiększenie zysków z produkcji mleka z wykorzystaniem najnowszych osiągnięć genetyki” moderowany przez dr. hab. Tomasza Strabla, dyrektora Centrum Genetycznego PFHBiPM. W jego ramach odbyły się cztery wykłady dotyczące różnych obszarów, w których możliwe jest zwiększenie zyskowności gospodarstw mlecznych poprzez odpowiednie ukierunkowanie pracy hodowlanej. Dr inż. Agnieszka Nowosielska, dyrektor Działu Hodowli PFHBiPM, pokazała jak hodowcy mogą wykorzystać genotypowanie do zarządzania swoim stadem. Jest to najdokładniejszy sposób na poznanie wartości każdej jałówki. Ta wiedza o każdej samicy pozwala odpowiednio wybierać zwierzęta do dalszej hodowli, a także optymalnie zaplanować kojarzenia. Umożliwia to stosunkowo szybkie otrzymanie stada składającego się z krów o pożądanym przez hodowcę cechach. Z tego względu genotypowanie nie może być traktowane jako koszt, ale jest inwestycją w przyszłość stada. W ramach kolejnego wystąpienia dr inż. Katarzyna Rzewuska z Centrum Genetycznego PFHBiPM przedstawiła korzyści jakie polscy hodowcy uzyskują w wyniku wdrożenia indeksu ekonomicznego. Jest to opracowane przez CGen narzędzie pozwalające wyrazić wartość hodowlaną zwierzęcia w złotych. Dopasowana do krajowych uwarunkowań ekonomicznych formuła indeksu umożliwi selekcję samic i dobór buhajów w oparciu o zysk jaki mogą wygenerować w laktacji. Następnie przedstawiono dwie bardzo ważne dla hodowców cechy, nad oceną których pracuje zespół Centrum Genetycznego. Pierwszą z nich są schorzenia racic, o których wspólnie mówili Krzysztof Bączkiewicz (CGen) i Karol Jaroch (korektor racic zaangażowany w projekt “CGen korekcja”). Hodowcy mogli się dowiedzieć, jak wyszukiwać krowy z problemami w swoim stadzie dzięki ocenie mobilności, a także jak organizacja korekcji racic wpływa na zdrowotność racic w stadzie. Ważnym elementem na drodze do zdrowych racic jest wykorzystanie w zarządzaniu stadem zestawień pokorekcyjnych i raportów generowanych na podstawie informacji zarejestrowanych przez korektora w aplikacji “CGen korekcja”. Dzięki nim możliwe jest dopasowanie działań profilaktycznych i naprawczych do sytuacji występującej w danych stadzie. Polscy hodowcy z niecierpliwością oczekują również wdrożenia indeksu zdrowotności racic. W prezentacji zatytułowanej "Ograniczenie ryzyka trudnych porodów z wykorzystaniem genetyki" przedstawione zostały wyniki pracy zespołu CGen dotyczącego oceny wartości hodowlanej dla przebiegu porodu. Słuchacze mogli dowiedzieć się jak skutecznie ograniczyć ryzyko wystąpienia trudnych porodów, wykorzystując do tego buhaje o najwyższej wartości hodowlanej dla przebiegu porodów. Zaprezentowano odziedziczalność dla cechy przebiegu porodów oraz wskazano najważniejsze aspekty i korzyści wynikające z wykorzystywania genetyki w pracy hodowlanej.

2. Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych 17-19 maja 2019 r. Poznań

17 maja 2019 r. rozpoczęła się w Poznaniu, Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych będąca kontynuacją dotychczasowych 28 edycji Krajowych Wystaw Zwierząt Hodowlanych. Nazwa wystawy wpisala się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka aktywnie zaangażowała się w uroczyste obchody 100-lecia odzyskania niepodległości przez nasz kraj, współuczestnicząc w organizacji ubiegłorocznej Narodowej Wystawy Rolniczej i tegorocznej Narodowej Wystawy Zwierząt Hodowlanych. Na tej wyjątkowej edycji zwierząt hodowlanych w Poznaniu swoje osiągnięcia prezentowało 29 hodowców bydła mlecznego. Komisja sędziowska pod przewodnictwem Marka Nutsforda (Wielka Brytania) i asyście Romana Januszewskiego (PFHBiPM) oraz Marka Solarka (PFHBiPM) oceniła łącznie 135 sztuk bydła ras mlecznych, wśród których było 74 krowy i 61 jałówek. Zwierzęta na ringu były prezentowane w 15 grupach, spośród których wyłoniono czempiona i wicczempiona. Kulminacją rywalizacji hodowców o najwyższe laury był wybór superczempionów. Najpiękniejszą krową rasy holsztyńsko-fryzyjskiej okazała się krowa w drugiej laktacji o imieniu ISKRA po buhaju DEFENDER, wyhodowana w OHZ „Żołędnica” Sp. z o.o. Natomiast tytuł superczempiona w kategorii jałówek rasy hf przypadł jałowicy o imieniu SOLANA po buhaju DENVER, urodzonej w sierpniu 2018 roku. Najpiękniejsza jałówka pochodziła z Gospodarstwa Rolnego Klupś Artur Marek, Pępowo. Natomiast wśród tzw. ras kolorowych tytuł superczempiona

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

przypadł krowie rasy jersey o imieniu JASNOŚĆ 98 po buhaju DJ ZUMA, wyhodowanej w Stadninie Koni Iwno Sp. z o.o. W opinii jurora z Wielkiej Brytanii, wyróżnione tytułami superczemiona zwierzęta rasy holsztyńsko-fryzyjskiej mogły być z sukcesami prezentowane na europejskich ringach. Jest to bardzo budujące i zarazem dopingujące do kontynuowania przyjętego kierunku doskonalenia genetycznego utrzymywanego w Polsce bydła rasy holsztyńsko-fryzyjskiej.

3. IX Lubuska wystawa bydła hodowlanego 25–26 maja 2019 r. Glisno

W dniach 25–26 maja odbyła się IX Lubuska Wystawa Bydła Hodowlanego w Gliśnie, na której rolę arbitra pełnił Marek Karwacki, któremu asystował Stanisław Gąsiorowski. Komisja ta wybrała najlepsze sztuki imprezy, którymi okazały się :

Kategoria jałowice 12–16 mies. – RASA PHF HO **Pina 1** nr kat. 2 nr rejestracyjny PL 00539888434-8 HODOWCA: HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. OSOWA SIEŃ – **CZEMPION i SUPERCZEMPION WYSTAWY Pyza 16** nr kat. 7 nr rejestracyjny PL 00536065920-2 HODOWCA: PRP „SKIOLDPASZ” SP. Z O.O. RADOSZYN FERMA LUBINICKO – **WICECZEMPION** Kategoria jałowice cielne – rasa PHF HO **Fregata 33** nr kat. 13 nr rejestracyjny PL 00535783840-5 HODOWCA: PRP „SMOGÓRY” SP. Z O.O. SMOGÓRY – **CZEMPION Gozba-1** nr kat. 17 nr rejestracyjny PL 00538863074-0 HODOWCA: HZZ „OSOWA SIEŃ” SP. Z O.O. OSOWA SIEŃ – **WICECZEMPION**

4. XIII KRAJOWA WYSTAWA CZERWONEGO BYDŁA POLSKIEGO W SZCZYRZYCU 01-02.06.2019 r.

W dniach 1–2 czerwca 2019 r. w Szczyrzycu odbyła się Krajowa Wystawa Czerwonego Bydła Polskiego, gromadząca wyłącznie bydło tej jedynej rodzimej rasy. Już po raz trzynasty grono entuzjastów i sympatyków tej rasy oglądało zmagania hodowców na ringu. Święto hodowców

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

było okazją do wymiany poglądów na temat przyszłości krów tej rasy. Organizatorami tegorocznej wystawy byli: Krajowy Związek Hodowców Czerwonego Bydła Polskiego w Jodłowniku, Urząd Gminy w Jodłowniku, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka Przedstawicielstwo i Biuro w Krakowie, Małopolska Izba Rolnicza, Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Karniowicach, Małopolskie Stowarzyszenie Hodowców Królików Rasowych i Drobiu Ozdobnego, Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz w Nowym Targu. Współorganizatorami wystawy byli: Małopolski Związek Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Instytut Zootechniki Państwowy Instytut Badawczy, Galicyjski Związek Hodowców i Producentów Mleka. Wystawa została sfinansowana przez Fundusz Promocji Mleka, Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Gminy Jodłownik, Małopolską Izbę Rolniczą oraz firmy biorące udział w wystawie. Honorowy patronat nad wystawą objęli: Jan Krzysztof Ardanowski Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Witold Kozłowski Marszałek Województwa Małopolskiego. W pierwszym dniu wystawy komisja w składzie: sędzia główny Roman Januszewski, asystent sędziego Karolina Mrozek, dokonała oceny 70 sztuk bydła rasy polskiej czerwonej, zgłoszonego do konkursu w dziewięciu kategoriach. Tytuł czempiona w kategorii jałowice w wieku 12-16 miesięcy uzyskała jałówka Cyranka - hodowca Mirosław Staniszewski z Zawadki. Tytuł czempiona w kategorii jałowice w wieku 17-20 miesięcy uzyskała jałówka Laska - hodowca Celina Sukta, Antoni Poręba. Tytuł czempiona w kategorii jałowice w wieku 21-24 miesiące uzyskała jałówka Warka - hodowca Mateusz Stasik z Mochnaczki Wyżnej. Tytuł czempiona w kategorii krowy w I i II laktacji - program doskonalenia rasy uzyskała krowa Beretka - hodowca Edward Solarczyk z Wróblówki. Tytuł czempiona w kategorii krowy w I laktacji - program ochrony zasobów genetycznych uzyskała krowa Pyza - hodowca Paweł Poręba z Zamieścia. Tytuł czempiona w kategorii krowy od III do V laktacji - program doskonalenia rasy uzyskała krowa Barwa - hodowca Adam Solarczyk z Wróblówki. Tytuł czempiona w kategorii krowy w II i III laktacji - program ochrony zasobów genetycznych uzyskała krowa Malina - hodowca Andrzej Zagata z Gronkowa. Tytuł czempiona w kategorii krowy w IV i V laktacji - program ochrony zasobów genetycznych uzyskała krowa Mija - hodowca Celina Sukta, Antoni Poręba. Tytuł czempiona w kategorii krowy w VI i wyższej laktacji uzyskała krowa Fide - hodowca Czesław Kuc z Podłopienia. W każdej z powyższych kategorii przyznano również tytuł wice czempiona i pierwsze nagrody dla pozostałych ocenianych zwierząt. Super czempionem XIII Krajowej Wystawy Czerwonego Bydła Polskiego w Szczyrzycu w programie doskonalenia rasy została wybrana krowa Beretka - hodowca Edward Solarczyk z Wróblówki. Super czempionem XIII

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Krajowej Wystawy Czerwonego Bydła Polskiego w Szczyrzycu w programie ochrony zasobów genetycznych została wybrana krowa Fide – hodowca Czesław Kuc z Podłopienia.

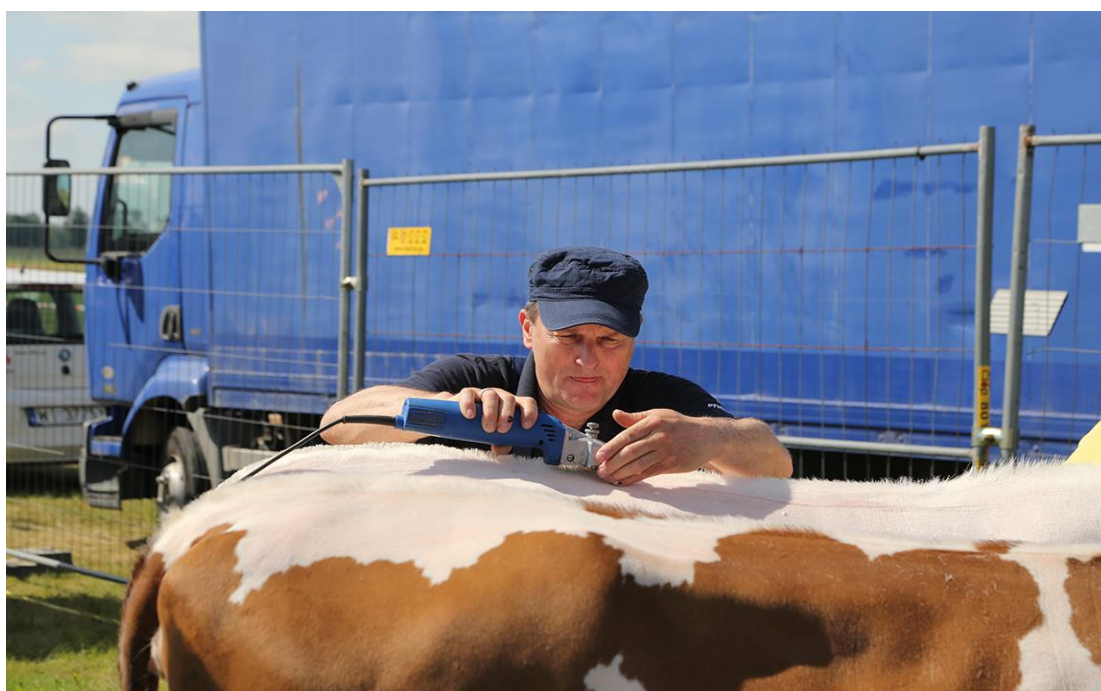
5. II Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Sierakowie k. Przasnysza

01-02.06.2019 r. Sierakowo

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Po raz drugi w mazowieckim Sierakowie, w powiecie przasnyskim, w dniach 1 i 2 czerwca, odbyła się Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych, będąc jednocześnie jedną z imprez inauguracyjnych letni sezon wystawowy. Impreza ta była częścią III Ogólnopolskich Targów Rolniczych OPEN FARM. W pokazie i wycenie zwierząt uczestniczyło 16 wystawców, którzy zaprezentowali 40 zwierząt rasy holsztyńsko – fryzyjskiej w następujących kategoriach: jałowice w wieku od 10–13 mies. – 6 szt., jałowice w wieku powyżej 13–17 mies. – 8 szt., jałowice cielne – 6 szt., krowy pierwiastki – 10 szt., krowy w II laktacji – 7 szt., krowy w III laktacji i dalszych – 3 szt. Oprócz tego zaprezentowano 11 młodych zwierząt w Konkursie Młodego Hodowcy. Prezentowane sztuki oceniane były przez komisję sędziowską w składzie: Tomasz Kostro – sędzia główny i Hanna Warmińska – asystent sędziego. W wyniku pokazu wyłoniono 6 czempionów i 11 wiceczempionów wystawy. Największe emocje wzbudził wybór najpiękniejszych zwierząt na sierakowskim pokazie. Laur Superczempiona w kategorii krów powędrował do Andrzeja Soliwodzkiego z Mchówki za sztukę w II laktacji o imieniu Miękką 11 (PL-00539951456-5). Z kolei pośród jałowic najpiękniejsza okazała się Perełka 2 (PL-00540938405-8) z hodowli Łukasza Majkowskiego z Jarzyl. Ostatnim akcentem sierakowskiej wystawy był Konkurs Młodego Hodowcy, w którym dzieci pokazały swój kunszt w oprowadzaniu zwierząt, a także mogły się popisać swoją wiedzą o hodowli. Postawę i zaangażowanie dzieci, to o przyszłość polskiej hodowli można być spokojnym, gdyż nowe pokolenie z pewnością przejmie pałeczkę po rodzicach i doskonale sobie poradzi.

6. **II REGIONALNA WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANYCH, XXV
WYSTAWA ZWIERZĄT, SIELINKO 2019 08-09.06.2019 r.**

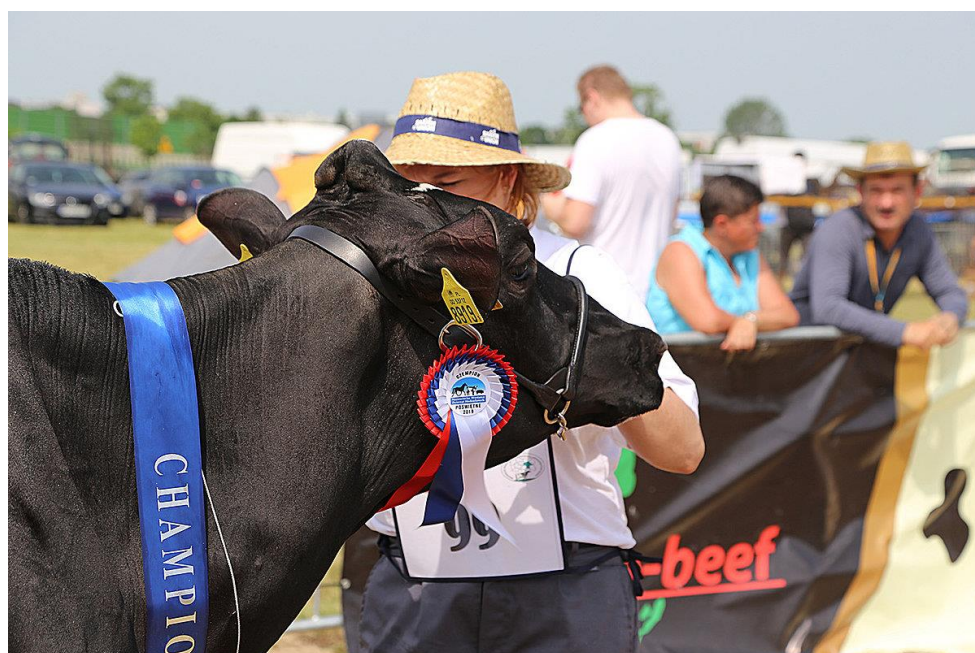
II Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych odbyła się w dniach 8-9 czerwca 2019 r. w Sielinku k. Opalenicy. Wystawy Zwierząt Hodowlanych należą do największych, a zarazem najbardziej prestiżowych imprez rolniczych organizowanych w tej części kraju. Tradycja organizacji wystaw zwierząt w Sielinku sięga 25 lat i nieustannie cieszy się dużą popularnością zarówno wśród hodowców, jak i mieszkańców wsi i miast, którzy mają niepowtarzalną okazję przyjrzenia się rasom zarówno wysokowydajnych, jak i zachowawczym z poszczególnych grup zwierząt. Na II Regionalnej Wystawie Zwierząt Hodowlanych oraz XXV Wystawie Zwierząt w Sielinku hodowcy bydła mlecznego zaprezentowali na ringu wystawowym 40 sztuk krów i jałówek rasy polskiej holsztyńsko fryzyjskiej. Jałowice były wystawiane w 5 kategoriach wiekowych, a krowy w dwóch. Komisja sędziowska pod przewodnictwem Mirosława Anackowskiego (PFHBiPM) w asyście Małgorzaty Lisieckiej (hodowczyni) oraz Patrycji Victorini (PFHBiPM) przyznała po 7 tytułów czempionów i wiceczempionów. Wycenę zwierząt prowadził i komentowała Paweł Przybylak (PFHBiPM). W 2019 roku najwięcej powodów do zadowolenia mają hodowcy z Hodowli Zarodowej Zwierząt „Żołędnica”, którzy zdobyli dwa tytuły czempiona i jeden tytuł wiceczempiona. Ponadto krowa z tej hodowli o imieniu ISKRA okazała się najpiękniejszą – komisja sędziowska przyznała jej tytuł superczempiona. Natomiast najpiękniejszą jałówką spośród prezentowanej na ringu młodzieży hodowlanej okazała się SOLANA z hodowli Artura Klupsia z Pępowa. Jałówka zdobyła najpierw tytuł czempiona, a w konkursie o najwyższe trofeum wystawowe – tytuł superczempiona. Ponadto jednej z jałowic z tej hodowli jury przyznało tytuł wiceczempiona. Trzeba przyznać, że Artur Klupś z Pępowa skutecznie od wielu lat staje w szranki z tzw.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

hodowlami wielkostadnymi o najwyższe laury. Spektakularnym wydarzeniem na wystawie zwierząt w Sielinku było rozstrzygnięcie Konkursu Odchowu Cieliczek, organizowanym od wielu lat przez Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt. W tym roku dzieci hodowców w wieku od 3 do 11 lat zaprezentowały na ringu 12 jałówek nie starszych niż 2,5 miesiąca. Najlepiej odchowaną jałówkę wyłoniło jury w składzie: Małgorzata Lisiecka (hodowczyni) i Artur Klupś (hodowca). Za najlepiej odchowaną cieliczkę komisja sędziowska uznała zwierzę wyhodowane w gospodarstwie Jakuba Cieślaka (Drużyń), oprowadzane przez 11-letniego Krzysia.

7. Mazowiecka Wystawa Zwierząt Hodowlanych 15-16.06.2019 r. Poświętne

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

W ubiegłorocznej edycji wystawy która odbyła się w dniach 15–16 czerwca wzięło udział 24 hodowców prezentujących gościom wystawy łącznie 63 zwierzęta. Krowy i jałowice rasy simentalskiej, które podobnie jak sztuki rasy holsztyńsko-fryzyjskiej zostały poddane wycenie, zarówno w grupie krów, jak i jałówek. Sędzią głównym wystawy był Roman Januszewski, któremu asystował Jarosław Walczak. Komisja ta, dokonała wyboru zwycięzców wystawy spośród zwierząt pogrupowanych w kategoriach: jałowice PHF w wieku 12–17 mies. – 15 szt., jałowice cielne PHF – 13 szt., krowy pierwiastki PHF – 11 szt., krowy PHF w II laktacji – 9 szt., krowy PHF w III laktacji i dalszych – 5 szt., jałowice SM – 5 szt. oraz krowy SM – 5 szt.. Spośród prezentowanych zwierząt wyłoniono 7 czempionów i 11 wiceczempionów konkursu. Największe emocje wywołały wybory najlepszych sztuk Mazowieckiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Poświętnem koło Płońsk, czyli superczempionów w kategorii krów i jałówek. Pierwszy z tych tytułów powędrował do Dariusza Nasiłowskiego ze Skwierczyna Dworu, za krowę z kategorii III laktacja i dalsze – Ważkę 14 (PL-00539949663-2). Laur superczempiona w kategorii jałówek zdobyła Szymka 7 (PL-00537668891-3) z hodowli Andrzeja Jeznacha z Helenowa Nowego. Po wycenie odbył się pokaz krów ras kolorowych, oraz Konkurs Młodego Hodowcy, gdzie 9 cieliczek zostało zaprezentowanych przez swoich małych właścicieli.

8. [Śląska Wystawa Bydła Hodowlanego](#) 15-16.06.2019 r. Kamień Śląski

Na Śląskich Wystawach Bydła Hodowlanego organizowanych wspólnie przez Okręgowy Związek Hodowców Bydła w Opolu i Śląski Związek Hodowców Bydła i Producentów Mleka

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

w Katowicach zwierzęta ocenia zagraniczny juror, w tym roku przybył z Węgier. W trzeci weekend czerwca br. na Śląskiej Wystawie Zwierząt Hodowlanych, towarzyszącym targom Opolagra śląscy hodowcy na ringu wystawowym w Kamieniu Śląskim zaprezentowali 71 sztuk bydła. W tym roku oprócz pięknych okazów bydła rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej (PHF) można było podziwiać krowy dwóch ras rodzimych, tj. polskiej czerwono-białej (ZR) i polskiej czerwonej (RP). Jałówki rasy PHF wystawiano w 9 kategoriach, a krowy w 4. Węgierski sędzia – Mihály Bologh przyznał 15 tytułów czempionów i 11 tytułów wiceczempionów. O zaszczytne laury rywalizowały hodowle wielkostadne oraz hodowcy indywidualni. W tym roku triumfowali hodowcy z Kombinatu Rolnego Kietrz Sp. z o.o., zdobywając 5 czempionatów i 2 wiceczempionaty. Z hodowli KR Kietrz węgierski sędzia wyłonił dwa superczempiony. Najpiękniejszą jałówką na Śląskiej Wystawie Bydła Hodowlanego okazała UPINA 5 rasy PHF odmiany czarno-białej, po buhaju NEWHOUSE JORBEN urodzona 15.09.2017 r. Zwierzę było prezentowane w stawce jałówek cielnych. Na korzyść UPINY 5 przemawiała wystawowa kondycja, typowo mleczny charakter oraz bardzo dobra jakość kośćca. Również z KR Kietrz wywodziła się najpiękniejsza krowa na Śląskiej Wystawie. Została nią mlecznica w II laktacji o imieniu CEBURA 5 rasy PHF odmiany czarno-białej, po buhaju SEAGULL-BAY SYLVER ET. CEBURA 5 jako pierwiastka wyprodukowała 8462 kg mleka. Podczas wystawy bydła mlecznego w Kamieniu Śląski emocje budził nie tylko wybór najpiękniejszych zwierząt, ale także liczne konkursy. Atrakcją było rozstrzygnięcie Konkursu Młodego Hodowcy organizowanego przez Małopolskie Centrum Biotechniki (MCB Krasne). W tym roku milusińscy prezentowali publiczności 15 cieliczek. Komisja sędziowska pod przewodnictwem Mirosławy Sabudy (MCB Krasne) w asyście Patryka Bartona (hodowca z Wróblina) wyłoniła zwycięzcę. Został nim 4-letni Bartosz Chrząszcz z Mionowa. Najmłodsza uczestniczka konkursu – 4-letnia Ewelinka Szewior otrzymała specjalną nagrodę, ufundowaną przez Dyrektora Regionu Oceny Poznań PFHBiPM. Liczne prezenty otrzymały wszystkie dzieci uczestniczące w Konkursie Młodego Hodowcy. Nie był to jedyny konkurs dla najmłodszych. Opolski związek hodowców bydła przeprowadził konkurs rysunkowy pt.: „Wystawa widziana oczami dziecka”, w którym uczestniczyły dzieci w wieku 3–13 lat, laureatem został Jaś Piekarski.

9. **XXIV Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych Książ 2019 22-23.06.2019 r.**

W dniach 22–23 czerwca odbyła się XXIV Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w czasie, której wyceniono najładniejsze sztuki bydła mlecznego z najlepszych gospodarstw hodowlanych z województwa dolnośląskiego. Łącznie wyceniono 46 krów i jałówek, przyznano 11 tytułów czempionów i 8 wiceczempionów. O bardzo wyrównanym poziomie prezentowanych zwierząt świadczy fakt, że każdy z hodowców wystawiających swoje sztuki zdobył, co najmniej tytuł wiceczempiona. Punktem kulminacyjnym wystawy był wybór superczempionów w kategorii jałowic i krów. Zdobyły je odpowiednio OHZ Kamieniec Ząbkowicki za jałówkę niecielną rasy PHF-HO 15–16 miesięcy i OHZ Przerzeczyn Zdrój za krowę w piątej laktacji rasy PHF odmiany czerwono-białej.

10.XXI Wojewódzka Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Bratoszewicach 22-23.06.2019 r.

W dniach 22–23 czerwca 2019 roku w Bratoszewicach odbyła się XXI Wojewódzka Wystawa Zwierząt Hodowlanych. W wystawie swój dorobek hodowlany zaprezentowało 23 hodowców z woj. łódzkiego. Zwierzęta do wystawy przygotowane zostały przez serwis pielęgnacyjny PFHBiPM oraz samych hodowców. W wystawie zaprezentowano łącznie 70 sztuk, w tym krowy – 25 szt. i jałowice – 45 szt. Sędzią głównym wystawy był Krystian Korytkowski, asystentem Zdzisławem Szewczykiem. Superczempionem wystawy w kategorii krów została krowa o Nr kat. 24. – PL005404513187 będąca własnością OHZ Dębołęka Sp. z o.o., Dębołęka. Superczempionem w kategorii jałowic została jałówka o Nr kat. 114. – PL005408395444 będąca własnością GR Tomasz Kocięba, Kolonia Łaznów. W drugim dniu wystawy oprócz prezentacji superczempionów i czempionów odbyły się: – Konkurs Młodego Hodowcy, w którym zaprezentowało się 11 cieliczek będących własnością dzieci hodowców, które zostały nagrodzone upominkami oraz uroczystość 25-lecia Łódzkiego Związku Hodowców Bydła. XXI Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Bratoszewicach przyciągnęła dużo więcej hodowców niż w poprzednich latach i cieszyła się dużym zainteresowaniem zwiedzających. Duże znaczenie w organizacji wystawy miał fakt wsparcia projektu przez Fundusz Promocji Mleka.

10. XX Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych – Wystawa Bydła Mlecznego Minikowo 29-30.06.2019 r.

W ostatni weekend czerwca 2019 r. Minikowo było celem podróży pary prezydenckiej, która zwiedziła 42 edycję Targów Rolno-Przemysłowych Agro-Tech i XX Regionalną Kujawsko-Pomorską Wystawę Zwierząt Hodowlanych. Wizyta była sposobnością wyróżnienia przez głowę państwa najlepszych hodowców bydła mlecznego w tym regionie. Na ringu

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

wystawowym w Minikowie 22 hodowców bydła mlecznego wystawiło 24 krowy i 54 jałowice rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej. Krowy prezentowano w 3 kategoriach, a jałowki w 5. Zgodnie z regulaminem XX Regionalnej Kujawsko-Pomorskiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych przy liczebności grupy wynoszącej co najmniej 5 sztuk jurorzy wyłaniali czempiona i dwa równorzędne wiceczempiony. W tym roku komisja sędziowska pod przewodnictwem Dariusza Piątka (Łódzki Związek Hodowców Bydła) i asyście Małgorzaty Lisieckiej (Wielkopolski Związek Hodowców i Producentów Bydła) wyróżniła 8 zwierząt tytułem czempiona i 16 wiceczempiona. Spośród najwyższej ocenionych krów i żeńskiej młodzieży komisja sędziowska wyłoniła superczempiony. O zaszczytne laury hodowlane rywalizowali zarówno hodowcy indywidualni, jak i tzw. hodowle wielkostadne. Wobec bardzo silnej konkurencji duży sukces odniósł Ryszard Słupikowski z Suchorączka zdobywając po dwa tytuły czempiona i wiceczempiona. Niekwestionowanym liderem pod względem liczby prestiżowych nagród wystawowych była Stadnina Koni w Dobrzyniewie Sp. z o.o., która zdobyła 4 czempionaty i jeden wiceczempionat oraz dwa tytuły superczempiona tj. w kategorii krów i jałówek. Najpiękniejszą mlecznicą na XX Regionalnej Kujawsko-Pomorskiej Wystawie Zwierząt Hodowlanych okazała się pierwiastka SAWA 20 po buhaju ATWOOD ET, której matka wyprodukowała w maksymalnej laktacji 11 153 kg mleka zawierającego 4,00% tłuszczu i 3,2% białka. Juror docenił u tej sztuki harmonijną budowę, piękne wymię oraz poprawną lokomocję. Natomiast druga superczempionka, jałowica BARBARA 1 ET po buhaju JORDY-RED reprezentuje czerwono-białą odmianę bydła rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej, urodziła się 13.07.2018 r. w Stadninie Koni w Dobrzyniewie. W chwili wyłaniania najpiękniejszej jałowicy ring wystawowy w Minikowie odwiedziła para prezydencka, co było dużą sensacją. Prezydent RP, Andrzej Duda w dowód uznania całokształtu osiągnięć hodowlanych osobiście wręczył listy gratulacyjne prezesowi Stadniny Koni w Dobrzyniewie – Felicjanowi Pikulikowi oraz prezesowi Ośrodka Hodowli Zarodowej w Osiecinach – Januszowi Zarembie. W swoim wystąpieniu prezydent Andrzej Duda nawiązał do 42 edycji Targów Rolno-Przemysłowych Agro-Tech, wskazując na dokonania polskich rolników ciągu ostatnich lat oraz nakreślił kierunek rozwoju naszego rolnictwa w przyszłości. Nadmienił, że podstawą gospodarki rolnej w naszym kraju będą rodzinne gospodarstwa rolne. Towarzyszący parze prezydenckiej minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski w swoim wystąpieniu nawiązał m.in. do hodowli zwierząt gospodarskich w Polsce i zapowiedział zmiany w dotychczasowym sposobie wspierania ze środków publicznych związków hodowców, które zajmują się nadzorem nad hodowlą. Tradycyjnie uwieńczeniem dwudniowej prezentacji bydła mlecznego na ringu wystawowym w Minikowie był Konkurs Młodego Hodowcy organizowany przez Kujawsko-Pomorski Związek Hodowców Bydła i Polską Federację.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

W tym roku w tej rywalizacji uczestniczyło trzynaścioro dzieci. Zdaniem Małgorzaty Lisieckiej, prowadzącej konkurs wszystkie dzieci okazały się zwycięzcami.

11. XIV Świętokrzyska Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Modliszewicach 29-30.06.2019 r.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Coroczna Świętokrzyska Wystawa Zwierząt Hodowlanych odbyła się w 2019 roku już po raz czternasty, 29 i 30 czerwca w Świętokrzyskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach. Podczas wystawy zaprezentowano ogółem 30 sztuk bydła, w tym 19 krów i 11 jałowic, w 4 rasach: HO w odmianie czarno-białej i czerwono-białej, polskiej czerwonej, oraz simentalskiej. Wystawione zwierzęta, odpowiednio przygotowane do pokazu, oceniali: sędzia główny Mirosław Anaczkowski – selekcjoner PFHBiPM, i jego asystent Paweł Pospieszny – inspektor nadzoru PFHBiPM z oddziału w Łodzi. Tytuł superczempiona przyznano krowie rasy PHF (PL005355057167), będącej własnością Michała Matuszczyka. Oprócz głównego zwycięzcy udział w wystawie wzięli: Grzegorz Baran z Budd, GR Witek Jastrzębski z Brynicy Mokrej, ERG Roch Wiesław Gierczyński z Pomorzan, Artur Lagierski ze Słoboszowic, Krakowska Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze Polan sp. z o.o. z Krzczonowa, GR Wioleta Tura z Jeżowa, EGR Grzegorz Gałka z Piestrzec, SK Michałów sp. z o.o. Gosp. Michałów oraz SK Michałów sp. z o.o. Gospod. Lubcza. Obok prezentacji superczempionów i czempionów tradycyjnie odbył się Konkurs Młodego Hodowcy, przeprowadzony przez PFHBiPM, w którym udział wzięło siedmioro dzieci. W tej rywalizacji nie brakowało emocji, a zwycięzcami zostali wszyscy uczestnicy konkursu.

12.XXVI Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Szepietowie 29-30.06.2019 r.

Rekordowo wysokie temperatury nie wystraszyły hodowców bydła mlecznego, którzy tłumnie zgromadzili się w Szepietowie na odbywającej się już po raz 26 Regionalnej Wystawie

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Zwierząt Hodowlanych. 36 wystawców zaprezentowało łącznie 124 zwierzęta w następujących kategoriach:

- Jałowice w wieku 10–12 mies., rasa PHF odmiana HO, RW – 18 szt.
- Jałowice w wieku 13–15 mies., rasa PHF odmiana: HO – 11 szt.
- Jałowice w wieku 16–18 mies., rasa PHF odmiana: HO, RW – 14 szt.
- Jałowice w wieku 19–21mies., rasa PHF odmiana: HO, RW – 16 szt.
- Jałowice w wieku 22–24 mies., rasa PHF odmiany HO – 6 szt.
- Krowy – I laktacja młodsze, rasa PHF odmiana HO – 12 szt.
- Krowy – I laktacja starsze, rasa PHF odmiana HO – 12 szt.
- Krowy – I laktacja, rasa PHF odmiana RW – 6 szt.
- Krowy – II laktacja, rasa PHF odmiana: HO, RW – 15 szt.
- Krowy – III i dalsze laktacje, rasa PHF odmiana: HO, RW – 6 szt.
- Krowy – rasy zachowawcze: BG, ZB, ZR – 8 szt.

Sędzią głównym wystawy był Roman Januszewski, a asystował mu Cezary Banach. Komisja przyznała 11 tytułów czempionów i 19 wiceczempionów, a także wyłoniła najpiękniejsze krowy szepietowskiej wystawy. Superczempionem w kategorii krów została MAGA (PL005237711408) z hodowli Pawła Kuleszy z Rembiszewa Zegadły, a laur najpiękniejszej sztuki wśród jałowic zdobyła SAGA (PL005327653427) należąca do Adama Pietruszyńskiego ze Stradun. Wszyscy właściciele wyróżnionych krów otrzymali nagrody i gratulacje z rąk prezydentów PFHBiPM – Leszka Hądzlika, Krzysztofa Banacha i Andrzeja Steckiewicza, a także dyrektora PFHBiPM – Stanisława Kautza i dyrektora RO Parzniew – Adama Kamińskiego. Podczas wystawy odbyły się pokazy umiejętności uczestników Szkoły Młodego Hodowcy, a także skierowany do najmłodszych – Konkurs Młodego Hodowcy.

12.XXI Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Boguchwale 29-30.06.2019 r.

W dniach 29-30 czerwca 2019 roku odbyła się XXI Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych organizowana w ramach Drzwi Otwartych Podkarpackiego Ośrodka Rolniczego w Boguchwale. Na terenie Ośrodka zgromadzili się hodowcy bydła, owiec, koni, kóz,

królików, ptaków oraz małych zwierząt futerkowych. Wszyscy przybyli na wystawę wraz ze swoimi zwierzętami. Swoje stoiska zaprezentowali także przedstawiciele branży spożywczej, ogrodniczej. W sobotę komisja sędziowska, dokonała oceny krów i jałowic rasy polskiej holsztyńsko – fryzyjskiej obu odmian barwnych, simentalskiej i polskiej czerwonej przyznając czempionaty i wiceczempionaty w poszczególnych kategoriach. Wielkie emocje towarzyszyły konkursowi Młodego Hodowcy, którego organizatorem jest MCB Krasne. W konkursie wzięło udział 7 dzieci w wieku od 4 do 14 lat, które na ringu zaprezentowały 7 cieliczek. Wszystkie dzieci otrzymały pamiątkowe dyplomy i nagrody za udział w konkursie oraz niezliczoną ilość braw. Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęli m.in. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jan Krzysztof Ardanowski, Wojewoda Podkarpacki Ewa Lenart oraz Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl. W Boguchwale pojawili się producenci, hodowcy i podkarpacki rolnicy. Zwiedzający mogli się zapoznać z nowościami w zakresie technologii produkcji zwierzęcej i roślinnej, sprzętu rolniczego oraz innowacyjnych rozwiązań ukierunkowanych na rozwój rolnictwa. Odbyły się wystawy zwierząt hodowlanych, prezentacje kolekcji roślin na polu doświadczalnym PODR, konkursy, degustacje potraw tradycyjnych, pokazy jeździeckie oraz pokazy sprzętu wojskowego, kiermasz rękodzieła, wesołe miasteczko oraz mini zoo.

12. VIII Podhalańska Wystawa Zwierząt Hodowlanych 13-14.07.2019 r. Ludźmierz

W dniach 13–14 lipca 2019 r. w Ludźmierzu odbyła się VIII Podhalańska Wystawa Zwierząt Hodowlanych. Jak co roku zgromadziła liczne grono wystawców bydła mlecznego, mięsnego, owiec, koni i drobnego inwentarza. Wystawie towarzyszyła ekspozycja maszyn i urządzeń rolniczych, firm handlowych i instytucji pracujących na rzecz małopolskiego rolnictwa. Od lat organizowana staraniem prezesa Małopolskiego Związku Hodowców Bydła i Producentów Mleka Zbigniewa Młyńskiego, Jana Smarducha – wójta gminy Nowy Targ, Marcina Ratułowskiego wójta gminy Czarny Dunajec oraz Krzysztofa Fabera – starostę powiatu nowotarskiego. Wystawa jest okazją do podsumowania dorobku małopolskich hodowców. Stanowi jednocześnie promocję rolniczego Podtatrza posiadającego wielowiekową, silną tradycję chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i produkcji regionalnych potraw. Wystawie towarzyszyła promocja regionalnych wyrobów mleczarskich. Na stoiskach można było rozsmakować się w regionalnych specjach wytworzonych z mleka produkowanego w regionie. A dzieci mogły uczestniczyć w atrakcjach w ramach akcji promocyjnej „Mlekoś Podróżuje”. Wystawa zgromadziła 19 hodowców bydła mlecznego z województwa małopolskiego, którzy pokazali 51 sztuk bydła mlecznego ras: polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej obydwu odmian barwnych, polskiej czerwonej i polskiej czerwono-białej. Bydło oceniano w 6

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

kategoriach. Superczempionem wystawy została wybrana krowa polska czerwona Kawka PL005267125176 hodowli Pawła Buły z Morawczyny. Widoczne było duże zainteresowanie gości, osób zwiedzających i turystów, którzy tłumnie przybyli do Ludźmierza, pomimo deszczowej pogody. Co roku zwiększa się ilość osób odwiedzających wystawę, przybywających również ze Słowacji. Wydarzenie staje się coraz okazalsze, a wystawiane bydło prezentuje coraz wyższy poziom hodowli. Prezydent PFHBiPM Leszek Hądzlik, wiceprezydenci Krzysztof Banach i Andrzej Steckiewicz podkreślali jej sprawny przebieg i panującą miłą „góralską” atmosferę. Złotą Honorową Odznakę PFHBiPM otrzymał triumfator tegorocznej Paweł Buła z Morawczyny – jego krowy uzyskały dwukrotnie tytuł czempiona i jeden raz wiceczempiona w swoich kategoriach. Prezes Małopolskiego ZHBiPM wręczył dyplomy dla Tadeusza Szymusiaka, Mariana Krausa i Wojciech Łukasza z podziękowaniami za zajęte pierwsze lokaty w kraju ocenianego bydła polskiego czerwonego i godne reprezentowanie osiągnięć małopolskich hodowców podczas tegorocznej Gali Mlecznej. Sympatię i zainteresowanie wzbudził Konkurs Młodego Hodowcy, podczas którego dzieci ubrane w tradycyjne góralskie stroje prezentowały na ringu swoje cielęta. Widowiskową oprawą wystawy w pierwszym i drugim dniu jej trwania był pokaz regionalnych zaprzęgów konnych, oraz wieczorne koncerty muzyczne, a Wieczór Hodowcy był okazją do miłych spotkań.

13. V Oleckie Święto Mleka i Miodu 10.08.2019 r.

10 sierpnia 2019 roku na Placu Wolności w Olecku odbyło się V Oleckie Święto Mleka i Miodu. Wydarzenie, które było okazją do świętowania i wymiany doświadczeń hodowców i producentów mleka, a także pszczelarzy i fanów miodu, wpisuje się w kalendarz stałych imprez

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

rolniczych północno-wschodniej Polski. Uroczystości związane z tym świętem zostały zorganizowane przez burmistrza Olecka, Okręgową Spółdzielnię Mleczarską, Izbę Rolniczą, Związki Pszczelarskie oraz Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Uczestniczyli w nich mieszkańcy i władze powiatu Oleckiego, hodowcy bydła mlecznego, pszczelarze, zaproszeni goście m.in. władze PFHBiPM pod przewodnictwem prezydenta Leszka Hądzlika, dyrekcja i pozostali pracownicy PFHBiPM. W uroczystościach również uczestniczyli m.in.: Krzysztof Jurgiel - europoseł, prezes KRIR Wiktor Szmulewicz, prezes OSM w Olecku, w-ce wojewoda podlaski Jerzy Małecki - poseł warmińsko-mazurski, prezes WM Izby Rolniczej, delegacja Litewskiej Izby Rolniczej, dyrektor W-M ODR i Adam Gałgański prezesa SHiUZ Sp. z o.o. Uroczystości odbywały się na centralnym placu Olecka, gdzie zostały rozstawione namioty PFHBiPM, OSM, producentów miódów i twórców ludowych. Do Olecka zawitał również „Mlekoś”, który promował spożycie mleka i jego przetworów wśród najmłodszych. Na uczestników imprezy czekał kiermasz lokalnych produktów mlecznych oraz miódów. Królowało rękodzieło ludowe, dania kuchni regionalnej, kosmetyki z dodatkiem pyłku i miodu, a także świece i wyroby z wosku pszczelego. Popularnością cieszyły się śmietankowe lody, chłodne jogurty oraz słodkie przysmaki dla najmłodszych. Punktem kulminacyjnym był pokaz tradycyjnego wypieku sękacza na prawdziwym ogniu. W ramach V Oleckiego Święta Mleka i Miodu swoje stoiska wystawiło wiele firm z szeroko rozumianej branży rolniczej. Dużą popularnością cieszyły się stoiska Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olecku oraz Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt w Olecku. Rolnicy mogli poznawać tajniki komponowania idealnej paszy dla zwierząt czy ich inseminacji, a także precyzyjnego rolnictwa poprzez własnoręczne testowanie najnowszych technologii w zakresie satelitarnej nawigacji maszyn rolniczych. Obleganym sektorem oleckiego Placu Wolności był również ten, na którym prezentowano nowe ciągniki i maszyny. Furorę wśród najmłodszych robił namiot „Mlekosia”. Dzieci miały możliwość realizowania plastycznych talentów, budowania konstrukcji z niezliczonej liczby klocków oraz zdobywania cennych nagród. Rolą edukacyjną zabawy było poznawanie korzyści, które płyną ze spożywania produktów mlecznych. W ramach V Święta Mleka i Miodu w sali kina Mazur w Olecku zorganizowano konferencję pt. „Perspektywy rozwoju produkcji mlecznej Warmii, Mazur i Podlasia. Szanse i zagrożenia”. Głos prelegentów, specjalistów z branży rolnej i hodowlanej, był poniekąd zestawieniem postulatów, o których realizację do dziś walczą polscy rolnicy. Wychodząc naprzeciw ich problemom i codziennym zmartwieniom, zaproszeni goście wraz z moderatorem Iwoną Pacholską, redaktor TVP Olsztyn, próbowali znaleźć receptę na najtrudniejsze bolączki producentów mleka i hodowców północno-wschodniej Polski.

14. XV REGIONALNA WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANYCH W SIEDLCACH

07-08.09.2019 r.

W XV Regionalnej Wystawie Zwierząt Hodowlanych udział wzięło 25 hodowców – wystawców z powiatów: garwolińskiego, łosickiego, mińskiego, ostrowskiego, siedleckiego, sokołowskiego oraz węgrowskiego. Podczas prowadzonej wyceny zaprezentowano 25 krów oraz 25 jałowic, które stanęły w szranki w sześciu kategoriach konkursowych: jałowice w wieku 9–12 mies., jałowice w wieku powyżej 12 do 16 mies., jałowice cielne, krowy

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

pierwiastki, krowy w II laktacji i krowy w III laktacji i dalszych. Rolę arbitrów siedleckiej wystawy pełnili Mieczysław Kopiczko – sędzia główny, oraz Krzysztof Liszewski pełniący rolę asystenta sędziego. Komisja po wnikliwej i drobiazowej ocenie zaprezentowanych zwierząt wskazała sześć czempionów i dziesięć wiceczempionów. Oprócz tego wyłoniono najlepsze zwierzęta XV Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Siedlcach. W kategorii krów superczempionem została sztuka w drugiej laktacji – Łania 9 (PL-00537128919-1), z hodowli Dariusza Nasiłowskiego ze Skwierczyna-Dworu. Podczas wyboru najpiękniejszej jałówki doszło do pewnego precedensu, ponieważ rywalizowały ze sobą trzy reprezentantki jednej hodowli, należącej do rodziny Stelągowskich z Kudelczyna. Wiadomo było zatem, że ze zwycięstwa będzie się cieszyć pan Tadeusz Stelągowski, nie wiadomo było tylko, która sztuka sięgnie po najwyższy laur. Ostatecznie sędzia Kopiczko „klepnął” Janet 2 (PL-00537128919-1) z grupy jałowic w wieku 12–16 mies. Zwierzęta zostały uroczystie udekorowane przez wiceprezydenta PFHBiPM Andrzeja Steckiewicza, sekretarza zarządu PFHBiPM Dariusza Piątka, prezesa MZHBiPM Waldemara Plantowskiego, dyrektora Regionu Oceny Parzniew PFHBiPM Adama Kamińskiego oraz dyrektora ds. hodowli PFHBiPM Agnieszkę Nowosielską. Podczas wystawy, oprócz zwierząt rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej, można było podziwiać przedstawicielki ras: jersey, simentalskiej, biało-żółtej oraz brown swiss. Pokaz zakończyła prezentacja 11 cieliczek, które oprowadzali młodzi, ale bardzo zaangażowani hodowcy – dzieci i wnuki mazowieckich hodowców bydła.

15. VI POMORSKA WYSTAWA BYDŁA MLECZNEGO 28-29.09.2019 r.
Bolesławowo

W dniach 28–29 września 2019 r. na terenie Zespołu Szkół Rolniczych CKP w Bolesławowie zrobiło się gwarnie, tłoczno i miło za sprawą organizowanej wystawy i dożynek powiatu

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Starogardzkiego. Pomorski Związek Hodowców Bydła Mlecznego i Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka zorganizowały VI Pomorską Wystawę Bydła Mlecznego, która była również współfinansowana z Funduszu Promocji Mleka. Przez dwa dni realizację przedsięwzięcia VI Pomorskiej Wystawy Bydła Mlecznego wspierali prezydenci PFHBiPM Leszek Hądzlik i Andrzej Steckiewicz. W niedzielne południe odwiedził nasze stoisko podsekretarz stanu Ryszard Zarudski, zwiedził stoiska ze zwierzętami i bezpośrednio miał możliwość przeprowadzenia rozmów z wystawcami bydła mlecznego. Sędzią wyceniającym zwierzęta był Tomasz Kostro z PFHBiPM. W wystawie udział brało 17 hodowców, prezentowali łącznie 35 zwierząt, w 4 grupach jałówek i 3 grupy krów oraz w niedzielę w Konkursie Młodego Hodowcy uczestniczyło 10 dzieci hodowców prezentujących swoje jałoweczki. Superczempionem w grupie jałówek została nr. katalogowy 22, PL005406670833 KUPNA 27, z OHZ Gajewo sp. z o.o. Superczempionem w grupie krów została nr. kat.43, PL005359800592 PAULA 575-2, FORTUNE sp. z o.o. Cieszymowo. Wszystkie zwierzęta prezentowały pożądaną typ mleczny co świadczy o prawidłowej pracy hodowlanej na terenie województwa pomorskiego, której celem jest doskonalenie populacji bydła miejscowego w kierunku jednostronnie mlecznym. Hodowcy wykazali duże zaangażowanie w przygotowaniu zwierząt. Ocena bydła mlecznego przebiegała sprawnie i zgodnie z regulaminem wyceny bydła mlecznego. Czempiony i wiceczempiony wyróżnione pamiątkowymi kryształowymi pucharami, które wręczali Prezydenci PFHBiPM i Przewodniczący PZHBM w Gdańsku Józef Warunek. Wszyscy wystawcy bydła mlecznego również otrzymali gorące słowa podziękowania od organizatorów za udział w VI Pomorskiej Wystawie Bydła Mlecznego i pamiątkowe dyplomy oraz upominki, które wręczane były na ringu. W dniu 29 września 2019 r. sędzia pan Tomasz Kostro przeprowadził Konkurs Młodego Hodowcy. Dokonał oceny 10 cieląt i przyznał wszystkim uczestnikom równorzędne pierwsze miejsce. Każdy z oprowadzających otrzymał w zamian za tak dobre przygotowanie i prezentowanie swoich jałoweczek pamiątkowy puchar i liczne nagrody ufundowane przez: Pomorski Związek Hodowców Bydła Mlecznego w Gdańsku, Polska Federację Hodowców Bydła Mlecznego i Producentów Mleka, Zespół Szkół Rolniczych w Bolesławowie, Spółdzielnię Producentów Mleka Pomorze, Biofeed, WCHiRZ, Powisłański BS w Kwidzynie I. Radość młodych hodowców była ogromna i trwać będzie jeszcze długo po wystawie przy korzystaniu z otrzymanych prezentów.

16. XXXII BARZKOWICKIE TARGI ROLNE AGRO POMERANIA 2019, XVII WYSTAWA BYDŁA MLECZNEGO 07-08.2019 r.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

W dniach 7- 9 września 2019 r. odbyły się XXXII Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA 2019 zorganizowane przez Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach. To największa impreza tego typu na zachodniopomorskim i jedna z większych w kraju, gromadząca wielu wystawców zarówno krajowych jak i zagranicznych. Duże zainteresowanie wydarzeniem potwierdza corocznie liczba (szacunkowo ponad 100 tyś. osób) odwiedzających liczne stoiska i wystawy. W ramach w/w targów odbywa się wiele wystaw i pokazów zwierząt hodowlanych, maszyn i sprzętu rolniczego, rękodzielnictwa i produktów regionalnych i tradycyjnych. Nie brakuje imprez sportowych i licznych konkursów. W 2019 roku w sześciu kategoriach konkurowały jałówki rasy holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej pochodzące z czołowych zachodniopomorskich hodowli: OHZ w Lubianie, ZD Instytutu Zootechniki w Kołbaczu, OHZ w Mścicach, oraz z pięciu gospodarstw indywidualnych: Anny i Marcina Wojciechowskich z Maszewa, Dariusza Misiaka z Rogowa, Zygmunta Andryszaka z Unimia, Salomei Białej z Gorawina oraz Krzysztofa Ossowskiego z Boleszewa. Konkurs sędziował Paweł Przybylak z PFHBiPM.

Po raz kolejny zorganizowany też został konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży pod hasłem "Moja mleczna kraina". Celem konkursu jest promowanie i rozpowszechnianie wśród dzieci ze szkół podstawowych zasad prawidłowego żywienia, a w szczególności codziennego spożywania mleka i przetworów mlecznych.

17. Warmińsko-Mazurska Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Ostródzie 26-27.10.2019 r.

W dniach 26-27 października 2019 r. odbyła się Warmińsko-Mazurska Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Ostródzie na terenach EXPO ARENY. W wystawie bydła mlecznego uczestniczyło 33 czołowych hodowców z woj. warmińsko-mazurskiego, którzy zaprezentowali 45 sztuk bydła mlecznego. Uroczystego otwarcia targów, ZAGRODA oraz wystawy dokonali: poseł do PE pan Krzysztof Jurgiel, marszałek warmińsko-mazurski, dyrektor WMODR, Andrzej Steckiewicz- wiceprezydent PFHBiPM oraz prezes WMIR. Grupy bydła mlecznego podzielono na stawki i przeprowadzono komisijną wycenę, której przewodniczył pan Roman Januszewski z PFHBiPM, a jego asystentką była Anna Błońska inspektor z Oddziału Olsztyńskiego. Po zakończeniu wyceny bydła, w sali konferencyjnej odbył się panel seminaryjny, na którym prelegenci, w tym m.in. pan dr Roman Jędrzycki przedstawili tematy dotyczące zwalczania chorób bydła. Odbył się również panel dyskusyjny na którym poruszono tematy związane z sytuacją w polskim rolnictwie. Głos zabrali m.in.: pan Krzysztof Jurgiel, który przedstawił zamierzenia Unii Europejskiej dotyczącej dofinansowania rolnictwa, pan Andrzej Steckiewicz, wiceprezydent PFHBiPM, pani Ewa Kłębukowska, dyrektor PFHBiPM, Mirosław Borowski, wiceprezes KRIR oraz reprezentant zaproszonych gości, prezes Litewskiej Izby Rolniczej. Podczas uroczystego wręczenia pucharów, które odbyło się 27.10.2019 r, wszyscy hodowcy zostali wyróżnieni statuetkami, a wręczonymi przez prezesa pana Andrzeja Steckiewicza. Hodowcy, zdobywcy czempionów i wiceczempionów otrzymali z Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego, W-M Izby Rolniczej nagrody rzeczowe. Panowie wiceprezydenci PFHBiPM A. Steckiewicza i Krzysztof Banach wręczyli puchary właścicielom bydła mlecznego - zdobywcom czempionów i wiceczempionów. 27 października 2019 r. również odbył się tradycyjny, cieszący się dużym zainteresowaniem

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

konkurs „Młodego Hodowcy”, w którym uczestniczyły dzieci hodowców z Warmii i Mazur. W trakcie tej zabawy, dzieci oprowadzały cielęta po ringu, a 3-osobowa komisja oceniała umiejętności oprowadzania cieląt, sprawdzała wiedzę związaną z produkcją mleka i hodowlą bydła. Po uroczystym wręczeniu nagród dla hodowców, odbył się na ringu pokaz wszystkich jałowic i krów - zdobywców czempionów. W trakcie tego pokazu pan Mirosław Anaczkowski omawiał poszczególne zwierzęta pod względem oceny pokroju, typu, pielęgnacji, a niżej podpisany omówił wyniki uzyskiwane przez poszczególnych hodowców prezentujących bydło na wystawie.

Elementem strategii wydatkowania środków z Funduszu Promocji Mleka był udział w wystawach i targach. Organizowanie wystaw zwierząt hodowanych o zasięgu krajowym jest ważną metodą promocji hodowli bydła mlecznego, podkreślającą znaczenie tego działu hodowli dla wielu aspektów narodowej gospodarki, nie wyłączając jej znaczenia społecznego. Celem organizacji wystaw regionalnych bydła hodowlanego była i jest edukacja, doradztwo polskim rolnikom w zakresie chowu i hodowli bydła, jak również przybliżenie i zapoznanie rodzimych producentów z najnowszymi rozwiązaniami technicznymi i technologicznymi w dziedzinie hodowli zwierząt, szeroko pojętej infrastruktury hodowli, jak również weterynarii.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Celem organizacji wystaw jest zaprezentowanie hodowcom postępu hodowlanego wzorców ras krów mlecznych, wzbudzenie zdrowej rywalizacji w doskonaleniu stad bydła mlecznego i propagowanie dobrostanu zwierząt. Podczas wystaw prezentowane są zwiedzającym nowoczesne sposoby pozyskiwania surowców dla mleczarstwa. Krajowe wystawy (rokrocznie jest to kilkanaście wystaw regionalnych i jedna lub dwie o zasięgu ogólnokrajowym) są miejscem dającym możliwość wymiany doświadczeń hodowców oraz corocznym sprawdzianem poziomu hodowli i realizacji polskiego programu hodowlanego, który reprezentuje bydło o dwukierunkowej użytkowości dla których są prowadzone przez PFHBiPM księgi hodowlane. W sposób pośredni uczestnictwo w wystawach jest metodą oceny postępu w hodowli w zakresie pokroju bydła, oceny mlecznej oraz oceny mięsnej. Ocena mięsna jest ważnym elementem w prowadzeniu prac hodowlanych. Efektem uczestnictwa hodowców – producentów mleka w wystawach było zdobycie nowych doświadczeń, wyeksponowanie ich hodowlanych osiągnięć oraz wzrost świadomości konsumenckiej ogółu społeczeństwa w zakresie wspierania polskiej branży mleczarskiej poprzez świadomy wybór polskich produktów mleczarskich.

KONFERENCJE NAUKOWE

1. Jesienne Bydgoskie Forum Regionalne – Oznaczanie cielności bydła z wykorzystaniem standardowych próbek mleka, w kontekście zarządzania wielkostatnym gospodarstwem mlecznym. 24-25.10.2019 r.

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka bazując na bardzo pozytywnych opiniach zebranych po cyklu konferencji zorganizowanych w roku 2018 postanowiła w 2019 roku kontynuować tę formę szkoleń i edukacji hodowców. W tym celu zaplanowano na jesień kolejne trzy konferencje naukowe, organizowane przez każdy z Regionów Oceny. Pierwsze z tych spotkań odbyło się w dniach 24 - 25 października 2019 r. w Gniewie i w gospodarstwie Cieszymowo należącym do Spółki Fortune a jego organizatorem i gospodarzem był Region Oceny Bydgoszcz. Wzięło w nim udział ponad dwustu słuchaczy. Motywem przewodnim konferencji było „Oznaczanie cielności bydła z wykorzystaniem standardowych próbek mleka, w kontekście zarządzania wielkostatnym gospodarstwem mlecznym”. Zajęcia na spotkaniu podzielone były na czwartkową część teoretyczną i piątkowy wyjazd do gospodarstwa. Pierwszego dnia uczestnicy szkolenia zapoznali się z czterema wykładami poruszającymi niezwykle ważny problem kontroli rozrodu w stadzie krów, oparty na najnowszych technologiach, bezpośrednio związany z precyzyjnym zarządzaniem stadem. Wykłady poprzedziły wystąpienia wiceprezydenta Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Mleka Andrzeja Steckiewicza i senatora Rzeczypospolitej Polskiej Ryszarda Bobera, którzy w imieniu zarządu PFHBiPM powitali uczestników, podkreślając rolę wiedzy i postępu w rolnictwie. Zaznaczyli wysoką pozycję rolnictwa a zwłaszcza hodowli bydła mlecznego na terenie Regionu Oceny Bydgoszcz, a także województwa pomorskiego na terenie którego odbywała się tegoroczna konferencja. Serię wykładów rozpoczął pan Maciej Bauryca – prezes gospodarstwa Fortune sp. z o.o. w Cieszymowie, który przedstawił historię gospodarstwa, a także wskazał jego największe osiągnięcia, oraz nakreślił sposób pracy w wielkostatadnej hodowli bydła mlecznego. Kolejnym prelegentem był lekarz weterynarii Grzegorz Wypychowski, który zapewniał, iż profilaktyka weterynaryjna jest bardzo istotna nie tylko w wielkostatadnych obiektach hodowlanych. W swoim wykładzie zwrócił on między innymi uwagę na fakt iż w ostatnich latach rola lekarza weterynarii uległa bardzo dużej zmianie. Ze strażaka „gaszącego pożar” przekształciła się w pełnoprawnego, współpracującego z hodowlą lekarza, zarządzającego zdrowiem zwierząt w stadzie, gdzie kluczową rolę odgrywa profilaktyka. O tym jak policzyć się z rozrodem opowiedział zgromadzonym lek. wet. Kamil Kossakowski. Podkreślił on, że rynek mleczny jest i zawsze będzie rynkiem „kapryśnym”, a jedyną szansą na to aby gospodarstwa mleczne utrzymały się na tym rynku jest efektywniejsza produkcja, w skład której wchodzi takie czynniki jak: stała redukcja kosztów produkcji, poprawa wartości genetycznej bydła mlecznego, poprawa wskaźników rozrodczych krów, a także alternatywne źródła dochodu, takie jak sprzedaż jałówek cielnych. Ostatnim wykładowcą tego wieczoru był dr. nauk weterynaryjnych Wiesław Niewitecki, który zaakcentował znaczenie wczesnego diagnozowania cielności dla rentowności stada. Jego zdaniem, nadrzędnym czynnikiem analizy ekonomicznej produkcji mleka, musi być fakt, że krowa którą chcemy użytkować mlecznie musi zająć w ciężę. W związku z tym, jednym z ważniejszych kosztów prowadzenia stada jest zarządzanie rozrodem. Dr Niewitecki zwrócił równocześnie uwagę na to, iż dzięki korzystaniu z testów cielności PAG, bazujących na próbkach mleka, istnieje możliwość szybkiego, ponownego zacielenia niecielnych krów, co ma kluczowe znaczenie w kalkulacji kosztów rozrodu. Wszystkim wykładom towarzyszyły ożywione i bardzo merytoryczne dyskusje. Część teoretyczną zakończyło wystąpienie prowadzącego, który w imieniu organizatorów podziękował uczestnikom. Słowa podziękowania skierowane zostały także do patronów konferencji, firm z branży rolniczej, które wsparły organizatorów konferencji. Drugiego dnia konferencji, w piątek, jej uczestnicy udali się do gospodarstwa Fortune Sp. z o.o. w Cieszymowie, gdzie mogli na żywo zapoznać się z tym, o czym słuchali poprzedniego dnia. Przewodnikami po gospodarstwach byli prezes Maciej Bauryca wraz ze specjalistami obsługującymi jego gospodarstwo. Hodowcy podczas zwiedzania mogli wszystko obejrzeć i na bieżąco o wszystko wypytać, co spotkało się z ich ogromnym zainteresowaniem.

1. Konferencja Nauka Praktyce – II Forum Genetyczne 15-16.11.2019 r. Piątek

II Forum Genetyczne, które zorganizowała PFHBiPM odbyło się w Piątnicy w dniach 15–16 listopada 2019 r. Podczas tego forum przedstawione zostały zasady funkcjonowania Indeksu Ekonomicznego w selekcji bydła i produkcji mleka. PFHBiPM wraz ze swoją jednostką naukowo-badawczą, jaką jest Centrum Genetyczne ogłosiła, że wprowadza do życia Indeks Ekonomiczny. Miesiące wyłożonej pracy Centrum Genetycznego PFHBiPM w końcu zmaterializują się w gospodarstwach hodowców bydła mlecznego i producentów mleka. Już w grudniu wraz z wynikami oceny 2019.3 Centrum Genetyczne opublikowała obliczone wartości IE wszystkich buhajów. Każdy hodowca może sprawdzić je w rankingu zamieszczonym na stronie internetowej www.cgen.pl/indeksy/. Porównanie wartości IE buhajów pozwoli na określenie różnicy w zyskach ich córek uzyskiwanych w przeliczeniu na laktację. Dzięki temu każdy producent mleka wybierając buhaja do inseminacji będzie decydował o ile zwiększy zyski w swoim stadzie. Temat tegorocznego Forum Genetycznego nie mógł być inny, skupił się na praktycznym wykorzystaniu Indeksu Ekonomicznego w stadach bydła mlecznego. Część seminaryjną Forum poprzedziły warsztaty hodowlano-produkcyjne, który odbyły się w dwóch podlaskich gospodarstwach: u państwa Kuleszów w Rębiszewie-Zegadłach oraz u państwa Banachów w Kalinowie. Drugi dzień Forum to wykłady w Piątnicy. Warsztaty prowadzone były przez dr Katarzynę Rzewuską z Centrum

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Genetycznego PFHBiPM. Na konkretnych przykładach – jałówkach posiadających genomową wartość hodowlaną, dr Rzewuska przeprowadziła ich selekcję i omówiła spodziewane zyski od nich w przeliczeniu na laktację. Przedstawiła wyliczone indeksy ekonomiczne zgenomowanych samic w obu gospodarstwach i wskazała na największe błędy jakie w selekcji bydła popełniają producenci, tracąc na tym pieniądze. Część seminaryjna odbyła się w Jędrusiowej Dolinie w Piątnicy. Znakomici wykładowcy i praktycy omówili koncepcję funkcjonowania Indeksu Ekonomicznego i zalety wynikające z genotypowania samic. Swoje wystąpienia mieli: dr hab. Tomasz Strabel, dyrektor Centrum Genetycznego, dr Katarzyna Rzewuska, dr Jarosław Jędraszczyk, wiceprezes MCB Krasne i dr Sebastian Mucha z CGen. Gościem specjalnym II Forum Genetycznego był Giulio Visentin z Italian Holstein and Jersey National Breeders Association (ANAFIJ). ANAFIJ to związek hodowców bydła we Włoszech, odpowiednik polskiego PFHBiPM. Włoscy hodowcy bydła mlecznego korzystają z dwóch indeksów ekonomicznych. Oba pozwalają im osiągać większe zyski z produkcji mleka minimalizując jednocześnie poniesione koszty. Giulio Visentin przedstawił polskim hodowcom i producentom mleka schematy postępowania selekcyjnego w gospodarstwach mlecznych, które pozwalają na osiągnięcie zysków z produkcji. Forum Genetycznemu przewodził Leszek Hądzlik, prezydent PFHBiPM, wraz ze swoimi zastępcami: Krzysztofem Banachem i Andrzejem Steckiewiczem. Część wykładową prowadzili: dr Agnieszka Nowosielska, dyrektor ds. hodowli Polskiej Federacji i dr Tomasz Krychowski.

2. AUTOMATYZACJA – PRZYSZŁOŚĆ W PRODUKCJI MLEKA I HODOWLI BYDŁA”

19-20.11.2019 r.

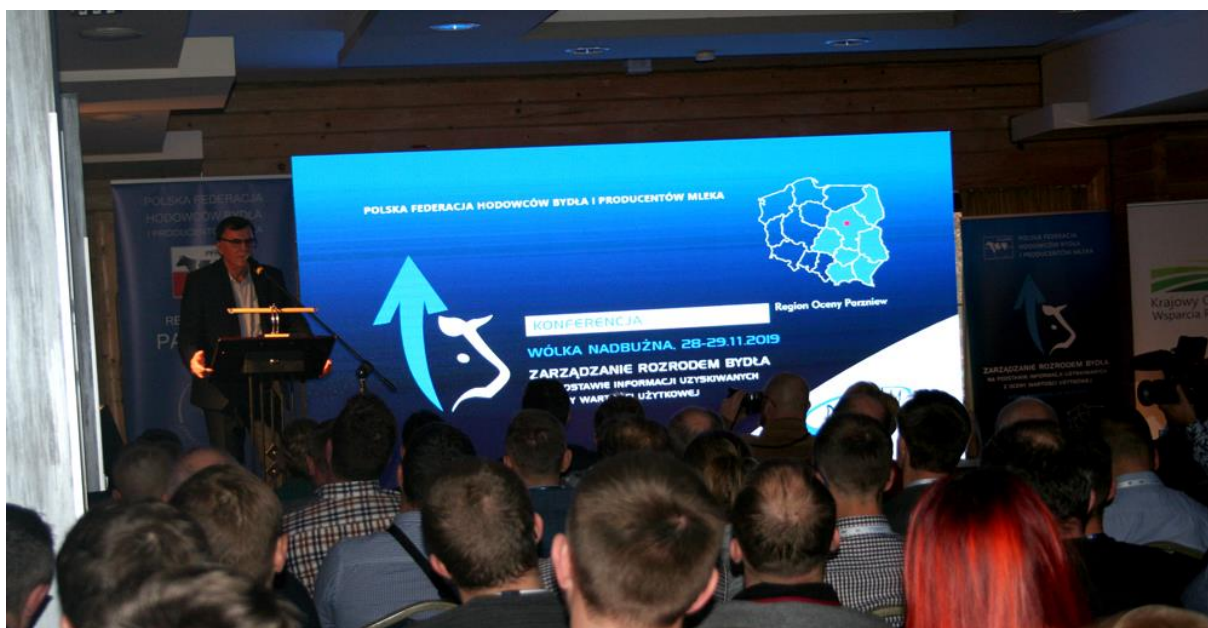
FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Robotyzacja i automatyzacja wielu procesów w produkcji mleka i nowoczesne metody zarządzania stadem były wiodącymi tematami, jesiennej konferencji w Dolsku, zorganizowanej dla hodowców z Regionu Oceny Poznań PFHBiPM. Już drugi raz hodowcy z województw: lubuskiego, dolnośląskiego, śląskiego, opolskiego i wielkopolskiego zjechali do Dolska, aby dyskutować o swojej przyszłości. W 2018 roku zastanawiano się nad krową przyszłości, która miałaby produkować efektywnie mleko, oraz nad metodami hodowli takich zwierząt. W listopadzie 2019 roku temat dwudniowej konferencji brzmiał „Automatyzacja – przyszłość w produkcji mleka i hodowli bydła”. Pierwszego dnia prelegenci wskazali m.in. na korzyści, jakie niesie postęp technologiczny w utrzymaniu bydła mlecznego i pozyskiwaniu mleka. Aneta Neneman (PFHBiPM) w wystąpieniu pt. „Automatyzacja – przyszłość w produkcji mleka i hodowli bydła z perspektywy doradcy” wskazała na zagrożenia, jakie może stwarzać automatyzacja produkcji mleka w oborach. Kłopoty mogą wynikać z nieumiejętnej interpretacji bardzo wielu danych, generowanych np. przez roboty udojowe. Ponadto hodowcy, zdając się na automatyzację procesów technologicznych, poświęcają mniej czasu na obserwację zwierząt, a niestety urządzenia niekiedy zawodzą. Podobnego zdania jest Zbigniew Zajner z firmy GEA, który wygłosił prelekcję pt. „Nowe trendy w projektowaniu obór”. Natomiast prof. Zygmunt M. Kowalski z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie w prezentacji „Zarządzanie krów mlecznych z raportami PFHBiPM” zwrócił uwagę na wiele możliwości obniżenia kosztów produkcji mleka dzięki umiejętnemu korzystaniu z raportów wynikowych próbnym udojów. O możliwościach poprawy płodności krów dzięki m.in. stosowaniu protokołów hormonalnych do sterowania cyklem płciowym samic informował hodowca, lekarz weterynarii Michał Hądzlik. Kwestię poprawy rozrodu krów w stadzie omówił także Waldemar Krzymowski (PFHBiPM), który podjął temat „Wykorzystanie badań PAG w nowoczesnej hodowli”. Zasady korzystania z Indeksu Ekonomicznego w selekcjonowaniu krów i buhajów w celu zwiększania rentowności produkcji mleka wyjaśniła dr Katarzyna Rzewuska z Centrum Genetycznego PFHBiPM. W drugim dniu uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznania się z wieloma rozwiązaniami technologicznymi podczas zwiedzania nowoczesnej obory w Gospodarstwie Rolnym Drzewce Hądzlik Lipowczyk, w której utrzymywanych jest 348 krów o średniej rocznej wydajności 12 761 kg mleka. Krowy dojne są w dojarni karuzelowej zewnętrznej na 32 stanowiska udojowe. Ciekawy, i jednocześnie rzadko spotykany w Polsce, jest zastosowany tu system schładzania krów w poczekalni.

3. Konferencja dla Hodowców „Zarządzanie rozrodem bydła na podstawie informacji uzyskiwanych z oceny” 28-29.11.2019 r.

W dniach 28-29 listopada 2019 r. w Wólce Nabusznej odbyła się Konferencja pt. **Zarządzanie rozrodem bydła na podstawie informacji uzyskiwanych z oceny wartości użytkowej bydła**. Główni organizatorzy: Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka wraz z

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Podlaskim Związkiem Hodowców Bydła i Producentów Mleka zdecydowali, że konferencja została podzielona na dwie sesje - dzień pierwszy, 28 listopada, to cykl wykładów, a dzień drugi to wyjazd do dwóch gospodarstw: **Pana Bogusława Ciupińskiego** w miejscowości Smorzewo i **Pana Leszka Duszaka** w miejscowości Ogródek. Głównymi blokami tematycznymi konferencji były:

1. Jak wykorzystać dane z raportów wynikowych w zarządzaniu rozrodem w stadzie
2. Indeks cielności jako nowoczesne narzędzie pozwalające na ocenę stanu rozrodu na fermie bydła mlecznego

W czasie konferencji skutecznie przekazano jak największą ilość informacji dotyczących metod zarządzania rozrodem w stadach bydła, oraz sposobów i metod wspierania działań wspomagających promocję produktów mleczarskich i ich szczególnych walorów prozdrowotnych. Dokonano także popularyzacji i upowszechnienia metod zarządzania rozrodem w stadach bydła oraz zaprezentowano znaczenie osiąganego postępu hodowlanego w produkcji mleka. W trakcie konferencji podkreślano szczególne znaczenie nowoczesnych metod zarządzania rozrodem w stadach bydła w gospodarce oraz zwracano uwagę na znaczenie wyrobów mleczarskich i ich walorów. Najważniejszym celem jaki został spełniony była promocja nowoczesnych i ekonomicznych metod zarządzania rozrodem w stadach bydła w celu uzyskania wartościowego produktu jakim jest mleko, które pozostaje najlepszym i najtańszym źródłem wapnia. Propagowano także nowoczesne metody produkcji mleka i hodowli bydła mlecznego.

Ocena efektywności:

Co roku organizujemy spotkania hodowców z pracownikami nauki. Na każdym kolejnym jest coraz więcej rolników, którzy chcą poszerzać wiedzę i mieć świadomość rozwoju.

Cały rok 2019 zbierane były opinie aby jak najlepiej dopasować tematy wykładów do ich potrzeb. Konferencje i szkolenia to zadanie kontynuowane ze względu na ogromne zapotrzebowanie na podnoszenie kwalifikacji w związku z systematycznym wzrostem konkurencyjności przedsiębiorstw branży mleczarskiej, wymogami jakościowymi UE oraz krajów spoza Unii.

DZIAŁANIA PROMOCYJNE SKIEROWANE DO DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Dzień Dziecka z Mlekosiem w Jeżewie Starym 31.05.2019 r.

31 maja siedziba PFHBiPM w Jeżewie Starym była miejscem organizacji Mlecznego Dnia Dziecka. To już trzecia odsłona tej imprezy dla najmłodszych. Wpisała się ona na stałe w kalendarz wydarzeń rodziców i ich pociech. W uroczystości uczestniczyło około 800 dzieci, głównie podlaskich hodowców. Pogoda dopisała: był piękny, słoneczny dzień, a na przybywających młodych gości już od rana czekało mnóstwo atrakcji. Każde dziecko na powitanie otrzymało prezent od Mlekosia. Zrobiło się kolorowo od czerwonych czapeczek i plecaczków noszonych przez dzieci. Podczas oficjalnego otwarcia festynu wiceprezydent PFHBiPM Krzysztof Banach podkreślił, że wydarzenie ma na celu propagowanie idei hodowli wśród najmłodszych. Największe wrażenie na dzieciakach zrobił pneumatyczny plac zabaw, szereg ogromnych dmuchańców, dostosowanych do różnego wieku. Maluchy mogły szaleć na zjeżdżalniach i buszować w labiryncie, a starsze dzieci – poskakać na eurobungee. Oczywiście jedną z atrakcji było dojenie krowy i kozy. Każdy mógł spróbować swoich sił, dosiadając byka na rodeo. Nie obyło się bez zabaw plastycznych, poczynając od malowania krówek ze styropianu i kolorowanek, a kończąc na malowaniu twarzy i brokatowych tatuażach. Dla chłopców atrakcją stanowiła ogromna góra klocków lego, z których mogli budować całe gospodarstwa. Animatorzy zorganizowali konkursy i zabawy zręcznościowe. Niesamowitą frajdą była możliwość puszczenia ogromnych baniek mydlanych, a jak się nie udawało, to

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

łapania już lecących. Dużym zainteresowaniem cieszyły się, nie tylko wśród chłopców, strzelane „mleczne karniaki”, których bronił profesjonalny bramkarz. Prowadzenie imprezy powierzono zespołowi muzyczno-kabaretowemu „Babeczki Podlaskie”. Na zgłodniałych i spragnionych czekały mleczne napoje, pyszna karkówka z grilla oraz kącik słodkości. Jak co roku ogromnym powodzeniem cieszyła się fotobudka, gdzie emocje wypisane na twarzach udawało się utrwalić w formie śmiesznej fotki. Rodzice, którzy przyjechali z dziećmi, mogli zwiedzić laboratorium oraz skorzystać z bezpłatnego badania próbki mleka lub pasz. Festyn Mleczny Dzień Dziecka został sfinansowany z FPM.

2. Dzień Dziecka w Kancelarii Rady Ministrów 01.06.2019 r. Warszawa

1 czerwca to wielkie święto dzieci. W ogrodach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zorganizowano festyn, gdzie zarówno i na najmłodszych, jak i na ich rodziców czekała cała masa niespodzianek. Uroczystego otwarcia imprezy dokonali dyrektor generalna KPRM

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Magdalena Tarczewska-Szymańska oraz minister energii Krzysztof Tchórzewski. Na scenie prezentowali się młodzi wykonawcy w repertuarze najpopularniejszych polskich szlagierów, a cały ogród Kancelarii zamienił się w jedno wielkie wesołe miasteczko w którym praktycznie każdy z resortów postarał się i przygotował dla milusińskich ciekawe zajęcia edukacyjne i zabawy. Na imprezie tej nie mogło zabraknąć także Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka z jej ambasadorami zdrowego i mlecznego trybu życia – Mlekosiem i Emilką. Dla dzieci przygotowano stoisko degustacyjne na którym czekały pyszne i zdrowe mleczne desery z owocami, a dla spragnionych zabawy przygotowano gry i konkursy, między innymi w kolorowaniu i przyozdabianiu figurek krów, czy w budowaniu z klocków lego. Trzeba przyznać, że mimo dużej ilości atrakcji na festynie, stoisko Federacyjne cieszyło się ogromną popularnością, a ostatnie dzieci opuściły je (nie bez żalu) dopiero późnym wieczorem.

3. Mlekoś podróżuje Szepietowo 29-30.06.2019 r.

4. Mlekoś podróżuje Minikowo 29-30.06.2019

Pomimo dotkliwego gorąca, które bardzo dokuczało wystawcom, zwiedzającym i zwierzętom, wystawy zaliczyć można do udanych. Mlekosiowe stoiska w Minikowie i Szepietowie odwiedziło bardzo dużo dzieci, którym upał doskwierał chyba najmniej. Doskonale się bawiły,

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

malując farbami styropianowe krówki, brały udział w licznych konkursach. Zabawie nie było końca, a każdy z maluchów wychodził ze stoiska hojnie obdarowany gadżetami, które na wakacje przydadzą się jak znalazł – skakanki, badminton, piłki. A i czapki na głowę były trafionym prezentem. W tym roku Mlekoś postawił na zdrowy, sportowy styl życia. Dzieci biorące udział w konkursach w nagrodę dostawały dla ochłody zimne i smaczne napoje mleczne. Sporo milusińskich, zachwyconych barwnym i ciekawym stoiskiem Mlekosia pytały, czy przyjedziemy do nich znów za rok.

1. Mlekoś poróżuje Ludźmierz 13-14.07.2019 r.

13 i 14 lipca, Mlekoś w swoich podróżach przyjechał do Ludźmierza, gdzie odbywała się VII Podhalańska Wystawa Zwierząt Hodowlanych. Przygotowane zostało mnóstwo zabaw, konkursów, quizów, za które uczestnicy otrzymywali liczne nagrody. Mlekosiowe malowanie krówek farbami to wręcz hit. A góra klocków lego czekała, na młodych, zdolnych budowniczych. Oferowaliśmy wiele atrakcji takich jak: konkursy plastyczne – malowanie krówek, malowanie twarzy, warsztaty balonowe, zabawy ruchowe – wyścigi ze szklanką mleka, konkursy na temat mleka i wiele, wiele innych niespodzianek. Oprócz zabawy przygotowane zostały różne zajęcia np. ciekawe doświadczenia z mlekiem, pogadanki o mleku i jego przetworach. W tym roku Mlekoś postawił na zdrowy, sportowy styl życia. Dzieci biorące udział w konkursach w nagrodę dostawały dla ochłody zimne i smaczne napoje mleczne.

2. Działania dodatkowe – Mlekoś w Barzkowicach

Barzkowickie Targi Rolne Agro Pomerania 2019, na których odbyła się również Wystawa Bydła Mlecznego, to olbrzymia impreza. Organizatorzy mówili nawet o kilkudziesięciu tysiącach zwiedzających. Wydarzenie to ma charakter wielkiego pikniku, na który przyjeżdżają

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

całe rodziny z dziećmi. Wobec tak dużego zainteresowania nie sposób przejść obojętnie, i w związku z tym, na zaproszenie Szczecińskiego Związku Hodowców Bydła, wyruszyła tam ekipa Mlekosia ze swoimi błękitnymi namiotami. Frekwencja była naprawdę spora. Dzieci chętnie zajmowały się malowaniem styropianowych krówek i tworzeniem różnych budowli z klocków lego. Mimo, że pogoda nas nie rozpieszczała, bo było raczej chłodno, to atmosfera na Mlekosiowym stoisku była gorąca. Pomysłowość i inwencja twórcza młodych artystów była niesamowita. Spod pędzli dzieci wychodziły krówki pomalowane w naprawdę bajkowych kolorach. Była to dla nich spora frajda i nic nie znaczyły pobrudzone farbami ręce wobec dumy z własnych dzieł. Wszystkie prace były przez Mlekosia nagradzane atrakcyjnymi gadżetami. Klocki lego okupowali głównie chłopcy, którzy z pasją budowali domy, obory, samochody, a nawet sylwetki zwierząt. Dla Mlekosia to była ostatnia podróż tego lata. Mimo, że przez tegoroczny sezon wystawowy przemierzaliśmy Polskę wszerz i wzdłuż, to zmęczenie wynagradzają nam uśmiechnięte buzie dzieci, które dopytują się o następne odwiedziny. W roku przyszłym będziemy kontynuować akcję „Mlekoś podróżuje”.

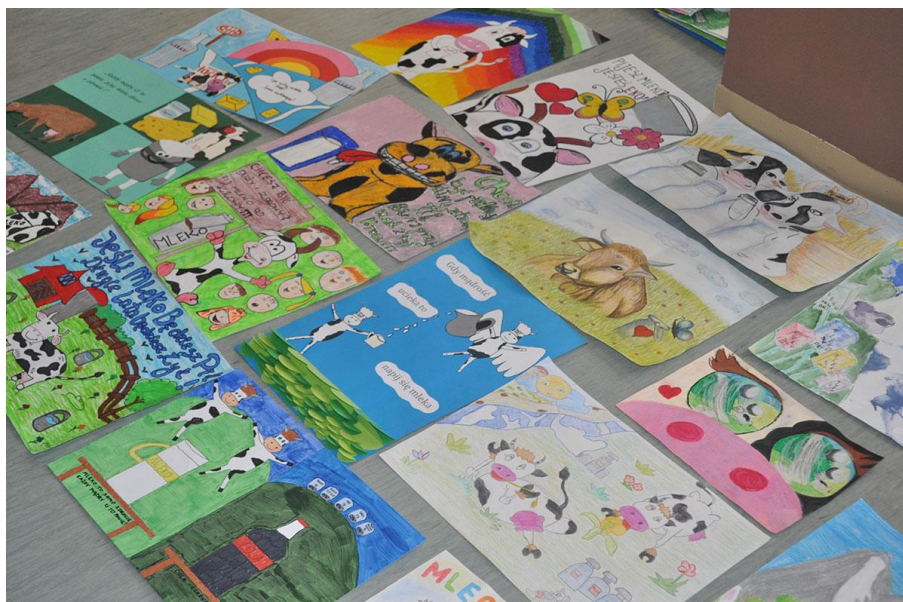

Kalendarz.

Pierwsza edycja Konkursu plastycznego dla dzieci przeprowadzona została w 2010 roku i zaowocowała wydaniem kalendarza na 2011 rok, który drukowany jest co roku. Kalendarz przedstawia prace laureatów Konkursu, a finansowany jest ze środków Funduszu Promocji Mleka. Celem Konkursu jest promowanie i rozpowszechnianie wśród dzieci zasad

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

prawidłowego żywienia. Konkurs jest doskonałą okazją do promocji mleka i przetworów mlecznych wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych z terenu województwa zachodniopomorskiego.

Ocena efektywności:

Wszystkie podjęte działania miały na celu realizację strategicznego założenia kampanii oraz Funduszu Promocji Mleka, czyli promocję mleka i produktów mlecznych wśród najmłodszych, ich nauczycieli i rodziców. Rosnące zainteresowanie pozwala wnioskować, że skuteczność programów jest niezwykle wysoka. Zaplanowane działania odbyły się w terminie i przyniosły zakładane przez twórców programów rezultaty. W ciągu całej realizacji projektu budowany był dobry PR wokół mleka i jego przetworów, co może przekładać się na wzrost spożycia mleka i produktów mleczarskich, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych

Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych w 2019 r. realizowała zadanie pt.: Wydarzenie „Rola spółdzielczości we wzmocnieniu pozycji rolników w życiu gospodarczym i społecznym”. Zadanie było finansowane z 3 funduszy promocji: Mleka, Owoców i warzyw oraz Mięsa Drobiowego oraz środków własnych.

Opis zrealizowanych działań w ramach zadania:

Konferencji pt.: „Rola spółdzielni we wzmacnianiu pozycji gospodarczej i społecznej rolników” odbyła się 17 czerwca 2019 roku, w Warszawie, w Centralnej Bibliotece Rolniczej im. Michała Oczapowskiego. W konferencji wzięło udział 100 osób, w tym wielu ekspertów z organizacji członkowskich Głównego Komitetu Spółdzielczości Rolniczej w UE – Cogeca. Eksperci przybyli na zaproszenie Federacji. FBZPR zakupiła dla ekspertów bilety lotnicze oraz pokryła koszty noclegów. Na konferencję zostały przygotowane materiały (teczki, notesy, program, rollup). Z uwagi na udział gości zagranicznych podczas konferencji zapewnione było tłumaczenie. Zorganizowano również kolacje dla uczestników konferencji.

Ocena efektywności działania pod kątem osiągnięcia założonych we wniosku celów:

Konferencja została wysoko oceniona pod względem merytorycznym. Eksperci z różnych krajów UE wymienili doświadczenia na temat funkcjonowania spółdzielczości w ich krajach, a także form wsparcia w ramach WPR oraz w ramach rozwiązań krajowych poszczególnych państw członkowskich UE.

Było to cennym źródłem wiedzy dla przedstawicieli Federacji, innych organizacji rolniczych, przedsiębiorców, spółdzielców oraz administracji publicznej. Podczas konferencji podkreślono rolę spółdzielczości we wzmocnieniu pozycji rolników w życiu gospodarczym i społecznym oraz angażowaniu młodych rolników w spółdzielniach.

Sprawozdanie rzeczowe dla Komisji Zarządzającej Funduszu Promocji Mleka ze zrealizowanych zadań przez Krajową Radę Izb Rolniczych w roku 2019

W 2019 r. w ramach Funduszu Promocji Mleka Krajowa Rada Izb Rolniczych, we współpracy z wojewódzkimi izbami rolniczymi, zrealizowała następujące zadania:

lp.	Nazwa projektu	nr decyzji	miejsce	data
1.	Świętokrzyski Festiwal Mleka i Produktów Mlecznych	CEN.DRR.WFP.705.47.2019.ASB.2	Ćmielów	19.05.2019
2.	Produkty mleczne w żywieniu człowieka - ich wyjątkowa wartość	CEN.DRR.WFP.705.21.2019.JKO.4	Szczyrzec	02.06.2019
3.	Akcja Promocyjna Mleka - Produkty mleczne na co dzień	CEN.DRR.WFP.705.51.2019.EKL.5	Płońsk	15.06.2019
4.	Festiwal Mleka	CEN.DRR.WFP.705.56.2019.EKL.5	Lublin	20.10.2019
5.	Dzień z mlekiem	CEN.DRR.WFP.705.57.2019.EKL.4	Zarzecze	23.06.2019r
6.	Mlecznym szlakiem - cykl spotkań informacyjnych dla dzieci i młodzieży	CEN.DRR.WFP.705.59.2019.MR.3	Białystok Mońki Sokółka	21.09.2019 r. 08.10.2019 r. 10.10.2019 r.
7.	Mleko i produkty mleczne składnikiem zdrowej diety	CEN.DRR.WFP.705.55.2019.EKL.6	Brodnica	21.07.2019

Ww. zadania były imprezami plenerowymi, o charakterze typowo promocyjnym i informacyjnym. Imprezy były reklamowane za pomocą plakatów, ulotek i zaproszeń.

Na wszystkich materiałach, w tym przekazach audiowizualnych umieszczano informację, że zadanie zostało zrealizowane ze środków Funduszu Promocji Mleka.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Kampanie skierowane były do konsumentów w poszczególnych województwach (świętokrzyskie, małopolskie, mazowieckie, lubelskie, podkarpackie, podlaskie, kujawsko-pomorskie) ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Jedną z form promocji spożycia mleka i przetworów mlecznych i niewątpliwą atrakcją imprez były bezpłatne degustacje potraw przygotowanych z mleka. Wszystkie potrawy oceniane były przez degustujących jako smaczne.

Konferansjer zachęcał do udziału w imprezie, zapraszał na bezpłatną degustację produktów mlecznych.

Przybyli na imprezę konsumenci dowiedzieli się o wyjątkowych walorach żywieniowych mleka i jego przetworów. Mieli także okazję porozmawiać o sposobach przyrządzania dań z produktów mlecznych.

Przez cały czas trwania imprez chętni mogli wziąć udział w konkursach: plastycznym dla dzieci oraz wiedzy dla osób pełnoletnich, gdzie mogli sprawdzić i poszerzyć swoją wiedzę o polskim mleku i jego ważnej roli w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu człowieka.

Na wszystkich nagrodach znajdowała się informacja o sfinansowaniu przez Fundusz Promocji Mleka.

Wszystkie działania założone we wnioskach zostały wykonane. Licznie biorący udział w imprezie uczestnicy zapoznali się z wartościami odżywczymi mleka oraz poznali nowe smaki potraw przyrządzonych z mleka.

Rezultatem zorganizowanych imprez było uzyskanie przez konsumentów- dzieci, młodzież i dorosłych wiedzy na temat walorów zdrowotnych i wartości odżywczych mleka i przetworów mlecznych, podanych w atrakcyjnej, zachęcającej do konsumpcji formie.

Oczekiwany efektem zrealizowanych zadań będzie przede wszystkim zwiększenie zaufania do produktów mlecznych, wzrost zainteresowania konsumentów mlekiem uzyskanym od krów hodowanych na terytorium Polski i utrzymanie poziomu sprzedaży na rynku mleka, a także podtrzymanie dobrych nawyków żywieniowych, wytwarzanie w młodych pokoleniach konsumentów dobrych nawyków i zachowań świadomego konsumenta.

Promocja mleka przez izby rolnicze ma ponadto na celu budowanie pozytywnego wizerunku mleka, jako zdrowego produktu spożywczego ofertowanego przez przedstawicieli rolników.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że założone cele zadania zostały osiągnięte.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Realizowany przez KRIR w latach 2011-2018 cykl imprez promujących spożycie mleka cieszył się ogromnym zainteresowaniem konsumentów i jest skutecznym sposobem promowania polskiej żywności w kraju. Dlatego też, KRIR rekomenduje tą drogę dostępu do konsumentów i uważa, że zasadne jest kontynuowanie promocji spożycia polskiego mleka i jego przetworów na rynku krajowym. Z dotychczasowych doświadczeń KRIR i przeprowadzonego rozeznania rynku PR wynika, że wybrany sposób realizacji zadania, wspólnie z izbami rolniczymi, jest skuteczny, bardziej wiarygodny i najtańszym sposobem dotarcia do konsumentów.

Skierowanie akcji promocyjnej do polskich odbiorców pozwala maksymalnie wykorzystać środki finansowe na kampanię reklamową, realizowaną przez akcje społeczne, przy współpracy z wojewódzkimi izbami rolniczymi. W ten sposób wykorzystywane są lokalne kanały dystrybucji, co pozwala maksymalnie wykorzystać środki finansowe.

POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW BYDŁA SIMENTALSKIEGO

SPRAWOZDANIE

Polski Związek Hodowców Bydła Simentalskiego przesyła sprawozdanie z wykonania zadania pt. **SIMENTAL - przyszłością polskiej hodowli** zrealizowanym przy wsparciu Funduszu Promocji Mleka oraz Funduszu Promocji Mięsa Wołowego w 2019 roku.

Krajowa Wystawa Bydła Simentalskiego w Rudawce Rymanowskiej jest jedyną rasową Wystawą tego bydła w Polsce. Wystawa odbywa się w naturalnych dla tego bydła warunkach geograficznych i środowiskowych. Miejsce w którym odbywa się wystawa jest jednym z najbardziej atrakcyjnych widokowo i turystycznie miejsc w Beskidzie dzięki czemu ściąga tu tysiące ludzi ale jest to też miejsce gdzie nie ma żadnej infrastruktury i należy ją zbudować. W ramach przygotowania infrastruktury zostały rozbite dwie hale namiotowe pod którymi umieszczono 100 stanowisk więziowych oraz 5 boksów dla krów mamek. Zapewniono urządzenia do doju jak też zbiorniki z wodą do picia i mycia zwierząt. Zapewniona została energia elektryczna z agregatów prądotwórczych. Wykonawca zadbał też o bezpieczeństwo sanitarne, pożarowe oraz ład i porządek angażując odpowiednią ilość pracowników ochrony oraz policji. Przedsięwzięcie zostało rozpropagowane poprzez rozwieszenie 150 plakatów, poprzez imienne zaproszenia oraz zapowiedzi w TVP Rzeszów PR Rzeszów, poprzez ogłoszenia na portalach internetowych e-Sanok, Krosno24 oraz w czasopismach branżowych.

Region, w którym realizowane było zadanie, to ta część Polski gdzie w ostatnich latach nastąpił największy spadek pogłowia bydła w Polsce. Cele jakie stawialiśmy przed sobą czyli: wzrost spożycia mleka i mięsa, zwiększenie zainteresowania produkcją bydłą wśród młodych rolników, zwiększenie produkcji wołowiny o wysokiej jakości kulinarnej, zwiększenie wiedzy konsumentów i producentów na temat walorów odżywczych i prozdrowotnych mięsa wołowego to cele wpisujące się w strategię działań ogólnopolskich ale dla południowej części Polski ważne dlatego, że ich zrealizowanie pozwoli powstrzymać dalszy spadek pogłowia

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

bydła. Od kilku lat cele te są niezmiennie i od kilku lat jest widoczne wyhamowanie tendencji spadkowej pogłowia bydła, od kilku lat wzrasta przerób mleka w miejscowościach mleczarskich (Sanok, Trzebownisko, Jasienica Rosielna), które potrzebują coraz większej ilości surowca a to świadczyłoby o większym spożyciu mleka od simentali z górskich łąk i pastwisk.

Jak wynika z ankiety ewaluacyjnej istnieje ogromne zapotrzebowanie zarówno wśród hodowców jak też konsumentów na dalsze kontynuowanie projektu. Poza promocją mleka i mięsa Wystawy zwierząt a szczególnie nasza Wystawa spełnia jeszcze kilka ważnych zadań:

1. Edukacja dzieci i młodzieży- do Rudawki Rymanowskiej przyjeżdżają całe rodziny (większość z miast i miasteczek) i większość tych ludzi zwierzęta ma okazję oglądać na naszej Wystawie. W żadnym innym miejscu nie usłyszymy o walorach mleka i mięsa z górskich łąk i pastwisk.
2. Konsolidacja środowiska hodowców- do przyjazdu na wystawę w Rudawce Rymanowskiej chętnych jest zazwyczaj dużo więcej niż jesteśmy w stanie przyjąć. Wycieczka organizowana dla dzieci biorących udział w konkursie „Młody Hodowca” dodatkowo spaja nie tylko dorosłych, ale również ich dzieci.
3. Edukacja rolników z zakresu pokroju zwierząt- poprzez wybór na sędziów spośród najlepszych światowych selekcjonerów bydła simentalskiego, poprzez ich komentarz na ringu szkolą się również nasi hodowcy.

Sprawozdanie rzeczowe za rok 2019 Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna” z zadania współfinansowanego z Funduszu Promocji Mleka

Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna” zrealizował projekt pt. „III Ogólnopolski Festiwal Smaków – Jarmark Św. Wita” w celu promocji produktów mlecznych, który był współfinansowany z Funduszu Promocji Mleka. Termin realizacji projektu nastąpił w okresie od dnia 12 lipca 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.

Projekt ten został zrealizowany podczas III Ogólnopolskiego Festiwalu Smaków w Żywcu – Jarmark Św. Wita gdzie jego głównym organizatorem był Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna” przy wsparciu Urzędu Miasta i Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu.

Przedsięwzięcie ma charakter imprezy cyklicznej, której pierwsza edycja odbyła się w 2016 r.

Impreza od samego początku odbywa się pod honorowym patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, o który to każdorazowo występuje ZZR „Ojczyzna”.

Fakt ten powoduje, że Festiwal Smaków jest przedsięwzięciem rozpoznawalnym na terenie całej Polski i dobrym miejscem w celu promocji między innymi produktów mleczarskich.

Festiwal Smaków jest imprezą 3 dniową i odbył się na żywieckim rynku, każdego dnia od 9.00 do godziny 19.00.

Dodatkowo każdy dzień Festiwalu miał bogatą oprawę artystyczną, jaką tworzyły występujące zespoły artystyczne, pokazy gotowania, konkursy, do których uczestnictwa była zapraszana publiczność zgromadzona na rynku.

Tegorocznym motywem przewodnim Festiwalu była promocja między innymi mleka.

Zrealizowano również działania reklamowe poprzez opracowanie i emisję spotu reklamowego w TV Katowice, wynajęto tablice reklamową.

FUNDUSZ PROMOCJI MLEKA – SPRAWOZDANIE RZECZOWE 2019

Projekt miał charakter promocyjny, który umożliwił producentom dotarcie do konsumentów ze swoimi produktami mlecznymi, pokazanie uczestnikom festiwalu poprzez promocję walorów zdrowotnych i smakowych polskiego mleka.

W opinii uczestników, ale także w oparciu o komentarze miejscowych mediów III Festiwal Smaków -Jarmark Św. Wita należy uznać za imprezę udaną, wzbogacającą życie społeczne miasta i dobrze służącą promocji między innymi mleka.